

Gorenjski Glas

TOREK, 26. SEPTEMBRA 2023

LETO LXXVI, ŠT. 77, CENA 2,50 EUR

ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK

ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH

INFO@G-GLAS.SI

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Občina bo kupila ledno dvorano

Mestna občina Kranj bo za 450 tisoč evrov kupila ledno dvorano na Zlatem polju. To je boljše od dveh slabih možnosti, so v razpravi poudarili mestni svetniki.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Mestna občina Kranj (MOK) bo od podjetja Expo biro odkupila ledno dvorano (balon) na Zlatem polju, za kar bo odštela nekaj več kot 450 tisoč evrov. Kranjski mestni svetniki so načrtovani nakup minuli teden potrdili z uvrstitvijo projekta v načrt razvojnih programov in potrditvijo ustrezne proračunske prerazporeditve sredstev. Za objekt, ki so ga v preteklosti nelegalno pridelali s trgovskim in gostinjskim delom, so pred časom vendarle pridobili tako gradbeno kot uporabno dovoljenje in odločbo o legalizaciji.

Kot je mestnim svetnikom pojasnila Tanja Hrovat, vodja urada za družbene dejavnosti, MOK za delovanje ledne dvorane, ki jo zdaj upravlja Zavod za šport Kranj, že od postavitve leta 2006 naprej plačuje mesečno najemnino in stroške, kar trenutno znaša skupaj približno 7166 evrov (brez DDV) na mesec. »Dosedanji lastnik Expo biro je posejval stavbno pravico do junija letos, dogovorili smo se, da se stavbna pravica še za eno leto podaljša, glede na to, da v Kranju ne zagotavljamo drugih športnih površin za športe na ledu. Glede na to, da nam proračunski

potencial v naslednjih nekaj letih ne omogoča, da bi se lotili gradnje nove ledne dvorane, in da plačujemo visoko najemnino za to dvorano, predlagamo, da bi jo takoj odkupili.« je povedala. Kot je dodala Hrovatova, je MOK pred nekaj mandati že prejela ponudbo za odkup dvorane, a je iz nje neznan razlogov ni kupila, čeprav bi bil nakup za MOK iz ekonomskih razlogov dobra rešitev. S takojšnjim odkupom bo namreč občina samo na račun najemnine, ki bi jo morala plačevati do junija 2024, privarčevala skoraj 79 tisoč evrov.

▶ 6. stran

Mestna občina Kranj za najem ledne dvorane na Zlatem polju letno plačuje 103 tisoč evrov, odkupila jo bo za 450 tisoč evrov. / Foto: Tina Dokl

Glasbeniki za Škofjo Loko

Dobrodelni koncert za pomoč prizadetim v poplavah na Škofjeloškem je ponovno združil ljudi. V polni dvorani je bilo dobrih tisoč obiskovalcev, ki so zbrali okrog dvajset tisoč evrov.

MAJA BERTONCELJ

Škofja Loka – Avgustovske katastrofalne poplave še naprej povezujejo ljudi. V teh težkih trenutkih znamo stopiti skupaj in narediti nekaj za dober namen. Tako je tudi na Škofjeloškem. V četrtek je v Športni dvorani Trata potekal dobrodelni koncert za Ločane in Gorenjevaščane, ki so v poplavah utrpeli veliko škodo. Dveurni program je bil preplet različnih glasbenih zvrsti. V polni dvorani je bilo dobrih tisoč obiskovalcev, ki so zbrali okrog dvajset tisoč evrov.

▶ 17. stran

Na dobrodelnem koncertu v Škofji Loki so nastopili številni znani slovenski glasbeniki, tudi domačin Jan Plestenjak. / Foto: Tina Dokl

Prilogi: **loški glas**
deželne novice

GORENJSKA

Nov glamping v Zgornjesavski dolini

Novo počitniško naselje bo družba Provesta zgradila med Savo Dolinko in cesto Podkoren-Kranjska Gora. V centralnem objektu bodo restavracija in dodatni program za goste, zraven še glamping hišice.

5

ZANIMIVOSTI

Na izlet so šli tokrat brez škatle s hrano

Radovljica je gostila prvi Festival brezglutenskih okusov in zabave. Organizirala ga je Adele Gray, Angležinja, ki že več kot 15 let živi v Radovljici, z namenom, da javnost bolje spozna celiakijo.

10

KULTURA

Loški oder je pravi magnet za matičke

Matička za najboljšo predstavo v celoti je prejela uprizoritev Predstava Hamleta v vasi Spodnja Mrduša v izvedbi Loškega odra, za vlogo Toneta Bukovca pa je matička prejel Matej Čujovič.

12

ŠPORT

Že šest zmagoslavij Nike Križnar

Naša smučarska skakalka Nika Križnar je minuli konec tedna zmagala na dveh tekmah poletne velike nagrade v romunskem Rašnovu in je z dosedanjimi šestimi zmagami že skupna zmagovalka.

13

VREME

Danes bo delno jasno z občasno oblačnostjo. Jutri in v četrtek bo pretežno jasno, zjutraj bo po nekaterih dolinah megla.

8/24 °C

jutri: pretežno jasno

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Poletni vtisi

Pozdravljeni, vsi, ki radi prebirate vrstice našega Glasa! Ljuba mi je zima, ko snežinke plešejo na nebu, ko je čas za vročo čokolado, ampak kljub temu lahko strnem nekaj vrstic o mojem poletju 2023. Poleti si vedno prepevam pesem Prisluhni školjki. In tako mi, čeprav sem poletje preživela doma, teh nekaj odlomkov pesmi pričara občutje, kot bi poletje preživela nekje na morju: »Prisluhni školjki, vanjo ujet je, prisluhni školjki, v njej poletje ti šumi ...« To poletje sem res veliko brala. Obožujem potopise, saj se tako s svojo domišljijo odpravljam v meni še neznane kraje. Pa veliko sem pekla poletne sladice. Posebno okusna je jagodna rula.

da. To poletje pa je bilo zaznamovano tudi z neurji. Sama nisem bila neposredno ogrožena, bilo je polomljenih le nekaj dreves, a sem se, ko je treskalo, močno pihalo, zatekla pod odejo in molila, da bi bilo vsega hudega že enkrat konec. Rada pa sem preživela tudi kak dan v prestolnici na petkovem dogodku Odprta kuhna. Tam se srečam s prijatelji in ob dobri hrani teče čas hitreje. Všeč mi je tudi Kavarna Strmol, kjer se razvijam z ledeno kavo. Meteorološko poletje je že za nami, ampak upam na indijansko poletje, sončno vreme v jeseni, ko ima sonce še tople žarke, ki božajo kožo. Z mislimi sem že v hladnejših dneh, ampak poletje spet kmalu pride. In želim si ga preživeti z vašim/našim časopisom v roki nekje na ležalniku v Dalmaciji. Poletje 2024, čakam te.

Poletne vtise nam je poslala **Jana Osterman z Visokega**.

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme **IVAN MEGLIČ** iz Dupelj.

Poziv vladi glede prevozov za upokoјence

URŠKA PERNEL

Ljubljana – V Zvezi društev upokoјencev Slovenije (ZDUS) so se burno odzvali na radijsko izjavo predstavnika ministrstva za okolje, podnebje in energijo glede brezplačnih prevozov za starejše. Iz nje naj bi namreč izhajalo, da zaradi upokoјencev, ki uporabljajo brezplačne prevoze na medmestnih avtobusih, drugi uporabniki javnega potniškega prometa negotujejo, ker je avtobus poln. Zato naj bi na ministrstvu razmišljali, da bi brezplačne vožnje upokoјencem preklicali. V ZDUS so zato sestavili protestno pismo, ki

so ga poslali predsedniku vlade in v njem opozorili, da brezplačne vozovnice za starejše morajo ostati. Mnogi starejši so ravno zaradi brezplačnih vozovnic znova navezali tesnejše stike s svojimi bližnjimi, saj lahko zaradi brezplačnih prevozov resnično živijo bolj aktivno, so mobilni in obiskujejo svoje znance, prijatelje in družinske člane, ki jih sicer niso, ker morajo gledati na vsak evro, so zapisali. Vlado so pozvali, naj v izogib gneči raje kupi dodatne avtobuse, starejše pa, naj se izogibajo jutranjih in popoldanskih prometnih kolnic in svoje poti prilagodijo primernejšim uram.

Zdravstveno stanje kamniškega župana se izboljšuje

Kamnik – Kot so včeraj sporočili s kamniške občinske uprave, se zdravstveno stanje kamniškega župana Mateja Slaparja, ki je bil prejšnji teden hospitaliziran zaradi virusne okužbe centralnega živčnega sistema, iz dneva v dan izboljšuje. »Zdravljenje poteka uspešno, na uvedeno protimikrobno terapijo se je dobro odzval,« so zapisali v sporočilu za javnost in dodali, da je župan pri zavesti in se zahvaljuje za dobre želje in molitve.

Na Gorenjskem v potniškem prometu še naprej Arriva

Podpisane so pogodbe za izvajanje javnega avtobusnega potniškega prometa. Na Gorenjskem ga bo izvajala družba Arriva.

ALEŠ SENOŽETNIK

Ljubljana – Minister za okolje, podnebje in energijo Bojan Kumer je v petek podpisal pogodbe s štirimi izbranimi koncesionarji za izvajanje javnega avtobusnega potniškega prometa. Razpis se je nanašal na celotno Slovenijo, ki je razdeljena na 12 koncesijskih sklopov oz. prometno zaključenih enot. Izbrani so bili koncesionarji Nomago, Arriva, Avtobusni promet Murska Sobota in Javno podjetje Ljubljanski potniški promet, s katerimi je ministrstvo podpisalo petletne pogodbe z možnostjo podaljšanja še za tri leta in začetkom izvajanja 1. julija prihodnje leto. Novi podrobni vozni redi in ustrezno preazporejeni resursi za izvajanje razpisane posla bodo po zagotovilih ministrstva pripravljene do začetka izvajanja novih koncesij.

Na področju Gorenjske bo avtobusne prevoze opravljala družba Arriva, ki je koncesijo dobila tudi za področje podravske in obalno-kraške regije, skupaj z ljubljanskim LPP pa tudi za osrednjeslovensko regijo. Po trenutnih ocenah bo Arriva za

Minister Bojan Kumer s predstavniki izbranih podjetij ob podpisu pogodbe

/ Foto: Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo

izvajanje koncesije na Gorenjskem prejela okoli 50 milijonov evrov, skupaj z LPP pa okoli 12 milijonov evrov za izvajanje koncesije v osrednjeslovenski regiji.

Na področju Gorenjske bo avtobusne prevoze opravljala družba Arriva, ki je koncesijo dobila tudi za področje podravske in obalno-kraške regije, skupaj z ljubljanskim LPP pa tudi za osrednjeslovensko regijo.

Kot je poudaril minister Kumer, podpis pogodb predstavlja pomemben korak pri razvoju medkrajevnega linijskega potniškega prometa

v državi, saj bodo povečali standard dostopnosti, torej ponudbo javnih prevozov. »To pomeni, da bomo imeli glede na leto 2019, ko smo pričeli s temi načrti, 20 od-

ki dodaja, da bo Slovenija bistveno okrepila upravljanje javnega potniškega prometa s pomočjo Družbe za upravljanje javnega potniškega prometa, katere ključna naloga bo boljša integracija različnih oblik javnega potniškega prometa in zagotavljanje standarda dostopnosti in kakovosti.

S tem na ministrstvu zasledujejo cilj zmanjšanja razvojnega zaostanka javnega potniškega prometa, ki mu v minulih desetletjih ni bila namenjena zadostna pozornost.

Zaposlovanje tujcev po poplavah

Pred dnevi je bila v Uradnem listu objavljena uredba o določitvi poklicev in dejavnosti, ki so nujni za odpravo in preprečitev posledic poplav in plazov in v katerih se lahko zaposlujejo tuji delavci.

ALEŠ SENOŽETNIK

Ljubljana – Odredbo je na podlagi interventnega zakona za odpravo posledic poplav in zemeljskih plazov izdal minister za delo Luka Mesec. Na Zavodu RS za zaposlovanje pa so objavili seznam poklicev, v katerih bo mogoče hitrejše zaposlovanje tujcev. Gre za voznike težkih tovornjakov in vlačilcev, zidarje, tesarje, monterje in serviserje plinskih inštalacij in naprav, varilce, orodjarje, elektroinštalaterje in elektromehanike. Hitrejše zaposlovanje je omogočeno tudi za delavce za preprosta dela pri visokih in nizkih gradnjah, gradbince, betonarje in gradbince zaključnih del. Na seznamu so tudi mehaniki in serviserji kmetijskih, industrijskih in drugih strojev, izvajalci

suhomontažne gradnje, štukaterji, upravljavci strojev za zemeljska dela, monterji kovinskih konstrukcij, pleskarji, polagalci podov in krovci.

Hitreje se bodo lahko zaposlovali tudi tuji izolaterji, monterji in serviserji klimatskih in hladilnih naprav, upravljavci žerjavov, dvigal,

za gradbeništvo in geodezijo. Poleg teh pa tudi čistilci, strežniki in gospodinjstvijski pomočniki, kuharji, ročni pralci in likalci, kuhinjski pomočniki ter tujci v poklicih za zdravstveno in socialno oskrbo na domu.

Gre za poklice, ki jih primanjkuje na trgu dela in so nujni za odpravo posledic

Tuji delavci bodo lahko opravljali le dela, ki so povezana z odpravo posledic poplav in plazov in le na ozemlju Slovenije.

strojev za proizvodnjo cementnih, mineralnih in drugih izdelkov iz kamna, delavci za preprosta gozdarska dela, gozdarji, kleparji, upravljavci premičnih in kmetijskih ter gozdnih strojev, monterji in polagalci kablov, keramiki, monterji električnega omrežja, tehniki

poplav in plazov. Na zavodu bodo hitrejši začetek dela omogočili tujcem, državljanom tretjih držav, ki za vstop in bivanje pri nas ne potrebujejo vizuma.

Tuji delavci bodo lahko začeli delo na podlagi dovoljenja, izdanega v skladu z dvostranskim meddržavnim

sporazumom o zaposlovanju (Bosna in Hercegovina, Srbija), ter potrdila upravne enote o predloženi vlogi za enotno dovoljenje. Pri zaposlovanju delavcev, ki prihajajo iz držav, s katerimi Slovenija nima sklenjenega sporazuma o zaposlovanju, in takšni delavci za vstop v našo državo ne potrebujejo vizuma, bo izdano soglasje na podlagi vloge za enotno dovoljenje, ki se predloži pri upravni enoti, so pojasnili na zavodu. Vloge bodo obravnavali prednostno, najkasneje v desetih dneh od prejema, pri tem pa ne bo potrebna kontrola trga dela, torej ugotavljanje, da v evidenci brezposelnih ni ustrezne osebe. Tuji delavci bodo z delom lahko začeli še pred pravno močno odločitvijo o vlogi za enotno dovoljenje, kar običajno traja tri mesece.

Mirna območja v parku

Mirna območja so osrčje narave, ki potrebuje naravni ritem. V Triglavskem narodnem parku so jih vzpostavili za divjega petelina, belko, ruševca, gamsa, planinskega orla in soško postrv ter aktivna visoka barja. Dostop do njih je delno omejen, predvsem pa obiskovalce usmerja na uporabo označenih poti.

MARJANA AHAČIČ

Rudno polje – Triglavski narodni park je eno najbolj raznolikih in bogatih območij narave v Sloveniji in Evropi. To se odraža tudi v vse večjem obisku parka, kar še posebej vpliva na življenjski prostor redkih in zavarovanih živalskih ter rastlinskih vrst in habitatnih tipov.

»Če želimo ohraniti bogastvo slovenske narave, je pomembno prilagajanje naših navad kot obiskovalcev, da bomo na edini nacionalni park lahko ponosni tudi v prihodnje,« poudarja Andrej Arih, vodja projekta VrH Julijec, ki ga skupaj s partnerji izvaja javni zavod Triglavski narodni park (TNP).

V okviru projekta so tako v parku pred časom skupaj s strokovnimi organizacijami s področij gozdarstva, kmetijstva, planinstva in varstva narave ter lastniki zemljišč opredelili tako imenovana mirna območja, kjer so človekove dejavnosti časovno, prostorsko in po načinu izvajanja prilagojene tako, da predstavljajo čim manjšo motnjo v naravnem okolju.

Posebej pomembna za varstvo narave

»Mirna območja so tisti deli narave narodnega parka, ki so izjemnega pomena za varstvo živalskih in rastlinskih vrst ter habitatnih tipov in na katerih so obiskovanje, kot je hoja zunaj utrjenih in označenih poti, planinstvo in različne dejavnosti, kot so zračni promet, turno smučanje, jadralno padalstvo, fotolov, kolesarstvo, gozdarstvo, kmetijstvo,

Ornitolog Tomaž Mihelič / Foto: Marjana Ahačič

časovno in prostorsko prilagojene tako, da so motnje čim manjše. V TNP so mirna območja vzpostavili za divjega petelina, belko, ruševca, gamsa, planinskega orla in soško postrv ter aktivna visoka barja,« našteva.

Plahi divji petelin

»Rudno polje je 'epicenter' poključke obiskanosti in logistike, obenem pa po naključju tudi eden najboljših življenjskih prostorov za divjega petelina. Ta ne more izbirati, kje bo živel, ker je v Sloveniji vezan na primeren gozd, ki ga v Sloveniji najdemo na 1400 in 1500 metrih nad morjem, to pa je ravno plato Pokljuke. Je plaha vrsta, ki se ne more navaditi na prisotnost človeka,« je pojasnil Tomaž Mihelič, varstveni ornitolog Društva za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije.

Telemetrični podatki spremljanja ogroženega divjega petelina na Pokljuki tako

kažejo, da se pozimi ob sončnih dnevih, ko je veliko obiskovalcev, divji petelin premika petkrat več kot običajno, ko lahko tudi teden dni preživi na drevesu. To zanj pomeni veliko izgubo energije in posledično predstavlja večjo nevarnost, da težkih zimskih razmer ne bo preživel, je o tem, kako ljudje z obiskom vplivamo na živali, razložil.

Omejiti razpršeni obisk

Umeščati mirne cone prav tu je bil zato velik izziv, še pravi. »Omejili smo motorna vozila in kolesarje, nismo pa želeli posegati v utečene poti obiskovalcev; motnja, ki jo povzroči pohodnik, ki se petelinu približuje počasi, je manjša, saj ima ptica več časa za umik, ki je posledično zanj manj stresen. Seveda si ne želimo razpršenega obiska po brezpotjih, sploh pozimi, zato obiskovalce usmerjamo na označene poti. Če bomo pravila upoštevali, bomo lahko tudi na tako obremenjenih območjih, kot je Pokljuka, divjega petelina obdržali.«

In zakaj ravno divji petelin? »Naravovarstvo pri svojem delu pogosto uporablja tako imenovane krovne in indikatorske vrste, to so tiste

pri kateri mora biti za to, da preživi, izpolnjenih veliko pogojev. Če bomo torej zaščitili divjega petelina, bo to na Pokljuki omogočalo tudi preživetje celi vrsti drugih živali, ne le divjemu petelinu in pticam.«

Obiskovalce usmerjajo na urejene poti

Nina Alič, strokovna sodelavka Javnega zavoda TNP, je pojasnila, da so mirna območja označena s posebnimi tablicami, ki obiskovalce usmerjajo, da avtomobile puščajo na urejenih parkiriščih in za hojo uporabljajo le planinske poti. Na označenih gozdnih cestah je promet dovoljen samo lastnikom zemljišč in je časovno prilagojen. Takšna mirna območja prepoznamo po cestnih zapornicah. Za obiskovalce to pomeni, da parkirajo na urejenih parkiriščih in uporabljajo označene planinske poti.

Martin Šolar, podpredsednik Planinske zveze Slovenije, pa dodaja, da tudi Planinska zveza Slovenije kot edina množična planinska organizacija spodbuja k odgovornemu obiskovanju gora tako pri svojih članih kot tudi širše. »Obiskovalce usmerjamo na hojo po označenih poteh, PZS spod-

Mirna območja so označena s posebnimi tablicami, ki obiskovalce usmerjajo, da avtomobile puščajo na urejenih parkiriščih in za hojo uporabljajo le planinske poti.

vrste, ki s svojo prisotnostjo pokažejo, kakšno je stanje v določenem življenjskem prostoru. Osredotočanje na to vrsto nam da zagotovilo, da bodo tudi ostale vrste funkcionirale dobro. In ptici imajo prav takšno vlogo. Pri divjem petelinu gre za vrsto,

buja, da iz doline na višine hodimo peš in čim več uporabljamo javni prevoz. Veseli nas, da Triglavski narodni park, lokalne skupnosti in turistične organizacije v Julijskih Alpah povečujejo javni promet, še posebej v poletni sezoni.«

K

KOMENTAR
VILMA STANOVNIK

Praznik za vse

Letošnji dan športa je bil še eden izmed tistih dni, ki so se zapisali v slovensko športno zgodovino. Zmaga Nike Križnar in drugo mesto Eme Klinec na tekmi poletne velike nagrade v smučarskih kolesarjev Anžeta Ravbarja in Žaka Eržena na cestni dirki na evropskem prvenstvu na Nizozemskem, lep uspeh slovenske balinarske reprezentance, ki je na svetovnem prvenstvu za mladince in mlajše člane v alžirskem Oranu osvojila šest medalj, zgodovinska zmaga krogu olimpijskih kvalifikacij, ko so dekleta premagala Kolumbijo ... Gotovo to ni vse, gotovo so bili vmes tudi porazi in razočaranja, a že dolgo je jasno, da je šport naš ponos.

S tem so se še kako strinjali tudi poslanci državnega zbora, ki so na pobudo Olimpijskega komiteja Slovenije 18. junija 2020 s 74 glasovi za in z golj z enim proti podprli nov praznik na dan, ko so športniki samostojne Slovenije leta 2000 v Sydneyju prvič prejeli zlata olimpijska odličja. Najprej si ga je priboril veslaški dvojni dvojec Iztok Čop in Luka Špič, nato še strelec Rajmond Debevec z malokalibrsko puško v trojnem položaju.

Seveda pa praznik športa še zdaleč nima vloge zgolj pros-

lavljanja vrhunškega športa. Dan slovenskega športa naj bi spodbujal vrednote biti telesno dejaven, uživati življenje in skrbeti za dobro počutje. Vse to pa se začne že v rani mladosti.

Spominjam se našega igrišča v naselju, kjer smo ure in ure skakali za žogo, se kotalkali, podili s kolesi, skakali gumitvist ... Starši so nas morali zvečer s trdo roko odpeljati domov. Ko sem šla pred dnevi mimo istega igrišča, ni bilo na njem nikogar ...

Morda so otroci gledali televizijo, sedeli za računalnikom, gledali v pametni telefon ali kakšen drug ekran, toda na igrišču jih ni bilo. Tudi zato sem bila še bolj vesela ob letošnji akciji Veter v laseh, ko so starši vendarle pripeljali otroke za našo šolo, kjer so jim številna društva in klubi pripravili prikaz različnih dejavnosti, od teh kar polovico športnih. Mladi so z zanimanjem prisluhnili loškemu olimpijcu Ivu Čarmanu in se morda že videli v vlogi nosilcev olimpijske bakle.

In čeprav je nastop na olimpijskih igrah privilegij le najbolj vztrajnih in nadarjenih, je šport priložnost za nas vse. Saj niso vedno potrebne ure in ure odrekaj ter trdega treninga. Praznik športa imamo tudi zato, da se vedno znova spomnimo, kako koristno je gibanje in da lahko po opravkih kdaj odidemo tudi peš ali s kolesom. Zato naj bo dan športa praznik vsak dan in praznik za vse.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE
Urška Peternel, Simon Šubic

UREDNIŠTVO
NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertonec, Alenka Brun, Ana Jagodic Dolžan, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Maša Likosar, Klara Mrak, Urška Peternel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak Aleksič

stalni sodelavci:
Jože Košnjek, Cveto Zaplotnik, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA
Jernej Stritar, IlovarStritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK
Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA
Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE
Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek, petek, od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 17.000 izvodov / Redne priloge: Vikend, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Tiskarsko središče d. o. o. / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: torek 2,50 EUR, petek 2,80 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Mirna območja so tudi jasno označena. / Foto: Tnp

Tradicionalni Festival medu

MARJANA AHAČIČ

Lesce – V Čebelarskem razvojno-izobraževalnem centru v Lescah so v soboto pripravili vsakoletni tradicionalni Festival medu, na katerem so se obiskovalcem predsta-

izdelovanju propolisovih tabletk, s predavanjem in degustacijo pa je bilo predstavljeno tudi medeno pivo. Sicer pa je bil, kot je povedala upravnica centra Špela Kalan, letos poudarek na medu iz evropskih shem kakovo-

Ponudnikov na stojnicah je bilo letos, verjetno zaradi slabega vremena, nekaj manj kot prejšnja leta, a so tisti, ki so se na prireditvi predstavili, obiskovalcem z veseljem razložili vse, kar jih je zanimalo o medu in čebelarjenju.

/ Foto: Nik Bertonec

vili čebelarji ter ponudniki medenih pridelkov in izdelkov, na voljo so bile degustacije in pogostitve, ki sta jih pripravili Srednja gostinska in turistična šola Radovljica ter Biotehniški center Naklo, tisti, ki so prišli po nova znanja, pa so se lahko udeležili zanimivih predavanj. Letos je bilo več pozornosti namenjene propolisu – njegovi uporabi v apiterapiji ter

sti, ki potrošniku zagotavlja, da je med, ki ga je kupil, odlične kakovosti. »Slovenski čebelarji sicer načeloma vsi pridelujejo med visoke kakovosti, tudi tisti, ki niso v shemah. Če torej potrošnik kupi med pri čebelarju, bo imel dober med. V trgovini pa poiščimo slovenski med; v primerjavi z drugimi imamo pri nas res visoke standarde kakovosti.«

Praznovala okroglih sto let

V Domu sv. Martina v Bohinju je prejšnji teden, obkrožena z družino in ob zvokih harmonike, rojstni dan praznovala domačinka Ivana Malej. Čila in bistra gospa je ponosno povedala, da jih praznuje okroglih sto.

MARJANA AHAČIČ

Srednja vas v Bohinju – Prejšnji četrtek je na prisrčni slovesnosti, ki so ji jo pripravili v Domu sv. Martina v Bohinju, stoti rojstni dan praznovala Ivana Malej, domačinka, rojena oktobra 1923 v Kamnjah.

»Je preprosta in hvaležna. In borbena. Vztraja, kljub temu da se je včasih naporno spraviti pokonci, iti v gibanje ...«

Imela je kar osem osem bratov in sestra, vsi so bili rojeni doma. »Na kmetiji s kravami in konjem se je od otroštva dalje učila delovnega življenja. Takrat je bil konj namesto traktorja. Zнала je jahati konja in tudi prevažati z njim robo. Osnovno šolo je obiskovala v Bohinjski Bistrici; tja so otroci iz Kamenj vsak dan šli peš. Po osnovni šoli pa se je šla učiti za šiviljo,« je njeno življenje opisala Alenka Zorč, socialna delavka v domu.

»Druga svetovna vojna je, tako kot marsikje, korenito posegla tudi v njeno življenje in življenje njenih domačih. Oba njena starša ter tudi brata in tri sestre so izselili v Nemčijo. Sama je

Slavljenki so v Domu sv. Martina ob prazniku pripravili slovesnost, na kateri so se ji pridružili sostanovalci in družina, voščil pa ji je tudi župan Bohinja Jože Sodja. / Foto: Nik Bertonec

takrat službovala v Naklem in zato ni bila izseljena. Domača kmetija je bila tako kar naenkrat prazna. Ivanka in še dve njeni sestri so zavihale rokave in prevzele delo na kmetiji.«

Kasneje, po vojni, se je poročila in zaposlila v hotelu Kompas. Tam je delala v pralnici in šivalnici. Kot uslužbenka hotela Kompas je dočakala tudi upokojitev.

Z možem sta zgradila hišo na Laškem Rovtu. Rodila sta se jima hči Marija in sin Pavel. Ivanka je delala tudi

popoldne doma, šivala je oblačila, tudi kostime. V prostem času je skrbela za kar velik vrt, za rože na balkonu. Bila je prostovoljka pri Rdečem križu. Pomagala je vse do svojega osemdesetega leta in prejela za svoje prizadevno delo tudi republiško odlikovanje.

Ko je dobila dva vnuka, sta bila z možem ravno upokojena. Takrat sta pazila nanju. Tega obdobja se spominja kot zelo lepega.

V Zavod sv. Martina se je preselila januarja 2019. »Je

prijetna in razgledana gospa. Vsak dan gre na sprehod okoli doma. Vreme je ne prestraši. Je prijetna sogovornica. Rada pomaga. Je preprosta in hvaležna. In borbena. Vztraja, kljub temu da se je včasih naporno spraviti pokonci, iti v gibanje,« so ponosni nanjo.

»Ve, kaj je v življenju zares pomembno in se ne obremenjuje z različnimi malenkostmi. Rada poslušata narodnozabavno glasbo, veseli pa jo tudi opera, včasih jih je dosti poslušala.«

Zahtevali nadzor nad sanacijo

Alpe Adria Green, društvo za varstvo okolja in narave, so njegovi člani in Društvo za Naravo - Jalovec obvestili, da se pred počivališčem Topolino v Mojstrani zasipava reka Sava Dolinka, zato so sredi septembra opravili t. i. eko patroljo.

SUZANA P. KOVAČIČ

Mojstrana – Kot so iz društva Alpe Adria Green sporočili po ogledu: »Sanacija razmer mora zagotoviti dolgoročno vzdržno, družbeno in okoljsko odgovorno upravljanje voda ter urejanje prostora. Nekritično vračanje vodotokov in objektov na vodah in ob vodi v prejšnje stanje ni sprejemljivo. Vzpostaviti je treba kompetenten in strokoven nadzor nad izvajanjem sanacije.« Zato so tudi od ministrstva za naravne vire in prostor zahtevali, da preveri ustreznost posega in potrebnih dovoljenj ter ukrepanja skladno s pooblastili.

Na pristojnem ministrstvu so povedali, da je moral investitor pridobiti naravovarstveno soglasje na

Zavarovanje kanalizacije v brežini pri parkirišču Topolino / Foto: Janko Rabič

podlagi zakona o ohranjanju narave. »Pogoje je pripravil Zavod RS za varstvo narave. Prav tako je moral investitor pridobiti vodno soglasje.« Na ministrstvu so dodatno pojasnili, da so na podlagi omenjenega zakona Občini Kranjska Gora izdali naravovarstveno soglasje za izgradnjo zavarovanja kanalizacijske cevi na levi brežini Save Dolinke ob regionalni cesti, dolvodno od parkirišča Topolino, ki ga je pripravilo Vodnogospodarsko podjetje Kranj. »Po pregledu vloge smo ugotovili, da se ta nanaša na sanacijo 87 metrov dolgega odseka leve brežine struge Save Dolinke, kjer trasa struge poteka v zaključku zavoj, v katerem pa se s svojim levim bregom cesti povsem približa. Vzporedno s cesto poteka tudi kanalizacijski tlačni vod, ki je na tem delu stisnjen med regionalno cesto in strugo Save Dolinke. Nastala erozijska zajeda v levi brežini je napredovala že do te mere, da je kanalizacijski vod ponekod povsem razgaljen, njen

zgornji rob pa sega že vse do jeklene varnostne ograje, ki poteka vzdolž ceste.«

Kot so še poudarili na ministrstvu, inšpekcijski nadzor nad izvrševanjem določb izvaja republiški inšpektorat za naravo in prostor. Tudi Direkcija RS za vode je v vodnem soglasju zapisala določene pogoje, med drugim, da je v času gradnje stranka dolžna zagotoviti vse potrebne varnostne ukrepe in tako organizacijo gradbišča, da bo preprečeno onesnaženje tal in voda. »Investitor mora po izgradnji brezpogojno pristojnemu upravljavcu vodotoka omogočiti dostop do vodotoka in dovoliti izvajanje vseh vzdrževalnih in sanacijskih del na vodotoku. Investitor mora na lastne stroške preurediti ali odstraniti tudi predvidene objekte, če je to potrebno zaradi ureditvenih del na vodotokih.« Kot so še poudarili na ministrstvu, pa investitor prevzame tudi vso odgovornost glede varnosti predvidenih objektov in infrastrukture pred visoko vodo.

Novi glamping v Zgornjesavski dolini

Novo počitniško naselje bo družba Provesta zgradila med Savo Dolinko in regionalno cesto Podkoren–Kranjska Gora. V centralnem objektu bodo restavracija in dodatni program za goste, zraven še glamping hišice.

SUZANA P. KOVAČIČ

Podkoren – Na nedavno zaključenem razpisu za turistične namestitve je ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport podprlo tudi investicijo v Glamping Kranjska Gora ljubljanske družbe Provesta inženiring v vrednosti približno 7,5 milijona evrov, od tega je ministrstvo odobrilo sofinanciranih 1,8 milijona evrov. »Novo počitniško naselje bomo zgradili med reko Savo Dolinko in regionalno cesto Podkoren–Kranjska Gora. Na parceli so trenutno ruševine objekta, majhna hidroelektrarna, trafopostaja in lesen nadstrešek. Po sredini območja poteka hudourniška struga. Izgradnja naselja predvideva gradnjo centralnega objekta in osem manjših samostojnih objektov,« je povedal Bojan Oražem, predstavnik družbe Provesta, in kot je še pojasnil: »V centralnem objektu bodo restavracija in dodatni program za goste – fitnes, velnes in VIP-soba, tehnični prostor ter sedem nastavitvenih enot. Manjši objekti bodo glamping hišice. V vsaki hišici bodo bivalni prostor, kopalnica, savna in spalnica. Vse nastavitvene enote so zasnovane kot odprti, svetli prostori s pogledi na okoliške hribe.«

Kot je zagotovil Oražem, bodo poskrbeli za

Projekcija novega glampinga / Foto: investitor

Medtem je projekt drugega kranjskogorskega glampinga z imenom Glamping Kozorog – Alpska plaža, ki je bil prav tako uspešen na razpisu, javnosti za zdaj slabše znan. Podjetje Jasna Chalet Resort je pridobilo dober milijon evrov sofinanciranih sredstev za investicijo, ki bo stala slabega 3,5 milijona evrov. Predstavnik investitorja Dominik S. Černjak, ki je tudi predsednik Turistične zveze Slovenije, podrobnosti projekta še ni razkril.

okolju prijazno, leseno gradnjo s skoraj ničelnim ogljičnim odtisom. Ogrevani bodo z geotermalno toplotno črpalko, objekti bodo opremljeni s

pametno napeljavo, zunaj bodo uredili naravni bazen, glamping pa bo imel tudi svojo obnovljeno hidroelektrarno in bo, kar zadeva električno energijo,

samozadosten. Za investicijo že imajo izdano gradbeno dovoljenje, je potrdil Oražem, plačati morajo le še komunalni prispevek. V kratkem naj bi stekla izdelava lesenih delov, spomladi, ko bo vreme dopuščalo, pa naj bi objekte začeli postavljati v prostor. Če bo šlo vse po načrtih, naj bi prve goste sprejeli za božično-novoletne praznike konec prihodnjega leta. »Kranjsko Goro imam rad tako in drugače, zato odločitev za to naložbo ni bila težka,« je še dejal Bojan Oražem.

Štipendirali bodo dijake in študente

Občina Gorje namerava podeliti dve vrsti štipendij, in sicer športnikom in umetnikom.

MAŠA LIKOSAR

Zg. Gorje – Gorjanski svetniki so v prvi obravnavi sprejeli odlok o štipendiranju v njihovi občini, ki predvideva dve vrsti štipendij, in sicer štipendije športnikom in štipendije umetnikom. Štipendije bodo tako dijakom kot študentom dodeljene na podlagi javnega razpisa pod določenimi pogoji, letno pa bodo razpisa-

pri čemer v nabor možnih prejemnikov štipendije niso vključeni vsi ostali perspektivni in nadarjeni dijaki oziroma študenti. Predsednik Statutarne pravne komisije Matej Poklukar je med drugim dejal, da je odlok v nasprotju s 14. členom ustave, saj omejujejo prijavo na razpis samo na dijake in študente s statusom športnika oziroma umetnika. Predlagal je, da se do druge obrav-

Višina celoletnih štipendij bo znašala 130 evrov mesečno za dijake in 150 evrov mesečno za študente.

li vsaj štiri štipendije za obdobje enega leta. Višina celoletnih štipendij bo znašala 130 evrov mesečno za dijake in 150 evrov mesečno za študente. Štipendije se bodo podeljevale že v šolskem oziroma študijskem letu 2023/2024, zato so v letošnjem proračunu za ta namen zagotovili sredstva v višini tri tisoč evrov.

Svetniki so na seji izrazili pomisleke glede omejitve dodeljevanja štipendij zgolj na športnike in umetnike,

nave pripravi ustavno skladen odlok, ki bo omogočal prijavo na razpis vsem dijakom in študentom, hkrati pa se podrobneje določijo merila in kriteriji za dodelitev štipendije. Več predlogov za dopolnitev odloka, ki bi pravno zaščitili in podrobneje določili upravičence, kriterije in postopek razpisa, je podala tudi svetnica Tadeja Kvas Majer. Svetniki so sklep potrdili s pripombami in dopolnitvami, ki so jih v razpravi naslovili svetniki.

Brezplačno svetovanje za poplavlence

Kranj – Z Mestne občine Kranj so sporočili, da je Odvetniška zbornica Slovenije ponudila izvedbo brezplačnega pravnega svetovanja za občane, ki so jih prizadele obsežne poplave v začetku avgusta. Zainteresirane občanke in občani za izvedbo takšnega svetovanja naj pošljejo sporočilo na obnova.kpv@gov.si in navedejo, v katerem delu dneva bi lahko prišli po brezplačen nasvet. Če bo dovolj zanimanja, bo Mestna občina Kranj zagotovila nekaj terminov in prostor, kamor bodo prišli predstavniki Odvetniške zbornice Slovenije in nudili občanom brezplačno pravno svetovanje.

GORENJSKE LEKARNE, GOSPOVSVA ULICA 12, KRANJ

Lekarna Primskovo letos praznuje 20 let svojega delovanja.

Ob tej priložnosti so pripravili bogat program dejavnosti, ki bo potekal med 25. septembrom in 6. oktobrom v Lekarni Primskovo, Žanova ulica 3 v Kranju.

torek 26. 9.	11h	SLOVESNOST OB 20-LETNICI LEKARNE PRIMSKOVO PREDSTAVITEV KOZMETIČNIH IZDELKOV GALENSKEGA LABORATORIJA GORENJSKIH LEKARN	promocijski popust – 15 %, brezplačne meritve sladkorja in krvnega tlaka
sreda 27. 9.	10h – 17h	merjenje venskega pretoka s pletizmografom podjetja Servier Pharma	svetovanje ob težavah
četrtek 28. 9.	10h – 16h	predstavitev izdelkov podjetja GamArde	mini nega obraza, analiza kože s profesionalno dermatološko napravo
petek 29. 9.	10h – 18h	predstavitev dermatoloških linij Eucerin in svetovanje podjetja Beiersdorf	promocijski popust – 20 %, mini darilca
ponedeljek 2. 10.	10h – 17h	predstavitev in svetovanje linije Akileine za nego nog podjetja Egida Plus	promocijski popust – 15 %
torek 3. 10.	9h – 12h, 14h – 18h	degustacija naravnih sokov Dr. Steinberger podjetja Farmedica	mini darilca
sreda 4. 10.	10h – 18h	predstavitev in svetovanje dermatoloških linij Vichy, LRP, Cerave podjetja L'Oreal	promocijski popust – 20 %, mini darilca
četrtek 5. 10.	11h – 17h	predstavitev in svetovanje linij Rilastil in Vidermina podjetja Pharmagea	promocijski popust – 20 %
petek 6. 10.	10h – 16h	predstavitev in svetovanje dermatoloških linij A - derma, Ducray, Avene podjetja Okta-Pharma	promocijski popust – 20 %

Matevžu Omanu naziv častnega občana

SIMON ŠUBIC

Kranj – Kranjski mestni svet je potrdil letošnje prejemnike občinskih priznanj. Naziv častni občan Mestne občine Kranj (MOK) prejme Matevž Oman iz Stražišča za dolgoletno ustvarjalno delovanje in zapise za ohranjanje kulturne dediščine Stražišča, nagrado MOK pa Društvo paraplegikov Gorenjske za vsestransko skrb in podporo za kakovostno življenje invalidov in drugače oviranih oseb. Listine o priznanju prejmejo Živa Slavec iz Besnice za prepoznavno delovanje v družbeno korist in ohranjanje okolja, Matjaž Bogataj iz Britofa za predano delo v dobro krajevne skupnosti in družbenih organizacij

ter Varstveno delovni center Kranj za kakovostni strokovni pristop in razvojne dosežke pri delu z uporabniki s posebnimi potrebami. Veliko plaketo prejme Vladislav Eržen iz Kranja za podporo razvoju in prepoznavnosti Kranja kot sejemskega mesta, veliko Prešernovo plaketo pa Berta Golob iz Struževega za izjemen prispevek k razvoju jezika in slovenske literature. Kot je povedala Ana Pavlovski, predsednica komisije za nagrade in priznanja, je letos na javni razpis prispele 26 predlogov za priznanja, kar je znatno več kot v preteklih letih. Občinska priznanja bodo podelili na slavnostni akademiji ob prazniku MOK, ki ga praznujejo 3. decembra.

V Kranju zaradi poplav milijon evrov škode

SIMON ŠUBIC

Kranj – Kranjski mestni svetniki so se na zadnji seji seznanili s poročilom o posledicah julijskih neurij z obilnim dežjem in vetrom (13., 19. in 25. julija) ter še zlasti avgustovskih poplav (4. avgusta) v Kranju. Gasilci so v vseh ujmah skupno opravili okoli 600 intervencij, od tega samo v avgustovskih

poplavah 368. Kot je povedal Vid Krčmar, namestnik poveljnika Civilne zaščite Mestne občine Kranj, je po grobi oceni v avgustovskih poplavah na javni infrastrukturi nastalo za pol milijona evrov škode, pri občanah pa še dodatne pol milijona evrov. Interventni in sanacijski ukrepi so stali 229.566 evrov, nastali stroški pa bodo plačani s sredstvi proračunske rezerve.

Vpliv gozda na naše zdravje

Potenciale gozda za pozitiven vpliv na naše zdravje in počutje so na nedavnem petem svetovnem kongresu na temo Gozdovi in njihov potencial za zdravje, ki so ga gostili v Kranjski Gori, predstavili strokovnjaki z vsega sveta.

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranjska Gora – »Gre za prvi tak interdisciplinarni kongres, ki združuje vsaj štiri področja stroke: medicino, javno zdravje, gozdarstvo in gozdno-terapevtski turizem. Vse naše napore smo od leta 2016 sumirali v to in doslej še noben kongres te narave ni imel teh interdisciplinarnih področij zasnovanih tako kot mi. To je za Slovenijo velik korak,« je povedala vodja organizacijskega in programskega odbora kongresa ter članica predsedstva Svetovnega združenja za gozdno terapijo dr. Darija Cvikel, ki je na področju gozda in turizma predstavila raziskavo v klimatskem resortu Kranjske Gore (blagodejne učinke merjenja stresnega indeksa, psiholoških in fizioloških parametrov), na področju javnega zdravja pa primerjave med programi v svetu.

Pozitivni učinki gozdne kopeli

Na kongresu so sodelovali najvidnejši svetovni strokovnjaki s področja terapevtskega gozdnega turizma in javnega zdravja. »Zavedati se moramo začeti, da je gozd najpomembnejši del našega obstoja, zato je glavni cilj Svetovnega združenja za gozdno terapijo podpreti čim več znanstvenih raziskav s tega področja, saj bo gozdna terapija le tako lahko sprejeta tudi pri zdravstvi stroki,« je poudaril častni gost kongresa, prof. Horst Klinkmann, dr. med., predsednik Svetovnega

Med slavnostnimi govorniki na odprtju kongresa so bili tudi Klavdija Gomboc, Darija Cvikel, Horst Klinkmann, Dominik S. Černjak in Dubravka Kalin. / Foto: Nik Bertonec

združenja za gozdno terapijo. Po besedah dr. Qing Lija z Oddelka za rehabilitacijsko medicino Medicinske fakultete Nippon na Japonskem je znanstveno dokazano, da gozdna kopel, ki jo lahko zelo poenostavljeno opišemo kot prakso, kjer skozi umirjen sprehod po gozdu ali drugem naravnem okolju aktiviramo vseh pet čutov, prinaša številne pozitivne učinke, med drugim deluje preventivno pri boleznih, povezanih s sodobnim življenjskim slogom. »Slovenija ima čudovite gozdove in naravo, zato sem prepričan, da ima na tem področju velik potencial.«

Dubravka Kalin, generalna direktorica Direktorata za turizem, je poudarila, da je Slovenija ena najbolj zelenih držav na svetu, tudi med tremi najbolj gozdnatimi v Evropi. »Kar 63 odstotkov površine pri nas

pokrivajo gozdovi. Na drugi strani smo že do sedaj razvili odlične trajnostno naravnane prakse, imamo vzpostavljeno orodje, kot je Zelena shema slovenskega turizma. Zato so takšne pobude za razvoj zelo specializiranih produktov za nas izjemna priložnost.«

Pa je Slovenija idealna za to? »Ne idealna, prva je. Ravno zato smo z velikimi napori v lanskem letu uspeli akreditirati program za gozdne terapevte, prav tako smo odprli Inštitut za gozdni turizem in klimatska letovišča,« je dodala Cviklova.

Kranjska Gora z zeleno prihodnostjo

Kranjskogorska podžupanja Klavdija Gomboc je spomnila, da so že naši predniki leta 1904 videli priložnost v razvoju poletnega klimatskega turizma. »Verjamem v to, da Kranjska Gora

z leti lahko postane svetovno prepoznavna turistična destinacija predvsem v povezavi z zeleno prihodnostjo, zdravjem in vsemi terapijami, ki jih ponujajo naši gozdovi.«

Predsednik Turistične zveze Slovenije Dominik S. Černjak je poudaril, da je ta kongres s celega sveta prinesel najboljše primere dobre prakse turizma v širšem smislu, vse do zdravilnih učinkov v gozdnem prostoru. »Največji strokovnjaki so prišli, da spoznajo Slovenijo, in menim, da je to za nas krasno izhodišče, sploh za Zgornjesavsko dolino in Julijske Alpe, za začetek, da dobimo potrditev, da je naša narava ne samo petzvezdična, ampak je tudi – kar so nam konec lanskega leta potrdili na Inštitutu za balneologijo in klimatologijo Univerze v Mariboru – zraku v Kranjski Gori zdravilen.«

Občina bo kupila ledno dvorano

1. stran

V razpravi je Igor Velov (LRK) poudaril, da je ledna dvorana na Zlatem polju primer najslabšega javno-zasebnega partnerstva v zgodovini MOK iz vrste razlogov, med drugim tudi zato, ker po preteku dvajsetih let objekt ne preide v last občine, ampak je lastnik še vedno zasebni partner. Ob tem je ocenil, da je Expo biro v slabši pogajalski poziciji, saj mu stavbna pravica za dvorano poteče, zato se je vprašal, ali ne bi bilo mogoče izposlovati nižje odkupne cene. Bojan Homan (SDS) pa je spomnil, da je

Kranj včasih že imel zidano hokejsko dvorano na Savskem otoku, ki pa jo je izgubil s pokopom Gorenjskega sejma, obstoječa ledna dvorana na Zlatem polju pa je bila kasneje postavljena na silo, da so zagotovili dvorano za kranjski hokej in druge športe na ledu. »Zdaj smo pred dejstvom vzemi ali pusti. Če pustimo, bo lahko lastnik vse podrl in odpeljal, mi pa spet ostanejo brez drsališča. Nove lokacije nimamo, denarja pa še manj,« je dodal.

»Situacijo zelo dobro poznam. Da bi šli hokejisti na Bled, ni možnosti, ker je dvorana tam razprodana

»Da bi šli hokejisti na Bled, ni možnosti, ker je dvorana tam razprodana skoraj 20 ur na dan, polna so tudi vsa ostala drsališča. Fantje in dekleta, ki trenirajo, ne bi imeli kam iti.« (župan Matjaž Rakovec)

skoraj 20 ur na dan, polna so tudi vsa ostala drsališča. Fantje in dekleta, ki trenirajo, ne bi imeli kam iti,« je dejal župan Matjaž Rakovec, tudi predsednik Hokejske zveze Slovenije. »Mislim, da smo se dobro izpogajali

za ceno. Leta 2015 je bila ponudba za odkup dvorane v višini 630 tisoč evrov, do 1. junija letos pa smo plačali 790 tisoč evrov najemnine. Na leto zdaj plačamo 103 tisoč evrov najemnine. Cena odkupa je 450 tisoč evrov, torej bomo z najemnino za dobra štiri leta dejansko že plačali dvorano,« je dodal. Glede nove (zidane) hokejske dvorane pa je povedal, da se občina zavzema, da bi v Kranju zgradili nacionalni hokejski center. A tudi če bi novo dvorano zgradili, obstoječe ledne dvorane ne bi zaprli, temveč bi jo namenili drugim dvoranskim športom.

Dr Schär
Innovating special nutrition

V naši PE Dr. Schär Austria GmbH, Celovec/Klagenfurt, širimo obseg svoje delovne ekipe in takoj zaposlimo

DEŽURNEGA ELEKTRIČARJA/ SODELAVCA V TEHNIČNO- VZDRŽEVALNI SLUŽBI m/ž

(Betriebselektriker/Instandhaltungstechniker)

Delo je za polni delovni čas (38,5 ure na teden).

Vaše delovne naloge:

- vzdrževanje in popravila delovnih strojev in naprav
- odpravljanje delovnih motenj
- sodelovanje pri načrtovanju potrebnih investicij
- šolanje in uvajanje v delo upravljavce strojev
- izdelava inovativnih predlogov za različne rešitve
- sodelovanje pri projektih (npr. nove delovne naprave, preureditve, izboljšave znotraj podjetja)

Od vas pričakujemo:

- zaključeno poklicno izobrazbo mehatronike oz. elektrotehnike
- zaželeno so delovne izkušnje s področja elektrotehničnih vzdrževalnih del v proizvodnem podjetju
- pripravljenost delati v treh izmenah
- dežurna služba – odpravljanje motenj delovanja
- samostojnost, pripravljenost prevzeti različne delovne naloge, sposobnost reševati probleme
- osnovno poznavanje mehanike
- dobro znanje nemščine

Plača:

Po kolektivni pogodbi najmanj 2.591,60 evra bruto na mesec, vključno z različnimi dodatki, ki jih nudi naše podjetje (14 plač na leto). Pripravljeni pa smo plačati tudi več!

Prosimo, javite se nam na:

Dr. Schär Austria GmbH

mediha.begic@drschaer.com | www.drschaer.com

Moč je v skupnosti

Slovesnost ob prazniku Občine Cerklje je imela pečat uničujočih poplav in bližajoče se tridesete obletnice ustanovitve samostojne občine.

ANA JAGODIČ DOŽAN

Adergas – Posledice vodne ujme v Kulturnem hramu Ignacija Borštnika so osrednji dogodek ob prazniku Občine Cerklje prestavile v Adergas, nedeljsko slabo vreme pa v cerkev Marijinega

letih,« je dejal ter izrazil željo, da bi aktualni izzivi še bolj utrdili zavedanje o moči, ki jo ima skupnost. Poudaril je, da so poplave spremenile občinske načrte – prioriteta je sanacija –, in ob tem ocenil, da uradna politika preveč obljublja, kar se odraža v pričakovanjih

lokalnih skupnosti pri tem. »Občutek, da se lahko zanesemo eden na drugega, posebej skrbno in pristno ohranjanje in krepi prav sodelovanje in pomoč ljudi na lokalni ravni.« Občine so v minulih desetletjih po njegovem mnenju tudi povsem izpolnile pričakovanja. Oris razdrobitve države je zaključil s čestitkami Občini Cerklje za njen razvoj.

Skupaj z županom je Pahor na slovesnosti podelil letošnjo malo in veliko plaketo občine – to je prejel Blaž Kaplenik, in sicer za zasluge, prostovoljstvo ter pozitivne dosežke na področju gasilstva v korist družbene skupnosti, za marljivo zagotavljanje požarne varnosti ter solidarno poveljstvo in predsedovanje. Z malo plaketo je bilo nagrajeno Avto moto društvo Cerklje, ki letos praznuje sedemdesetletnico delovanja in vsestranske aktivnosti na področju vzgoje in preventive v cestnem prometu.

Nagrado, hkrati pa tudi spominsko plaketo, je občina namenila Stanislavu Mačku za njegovo dolgoletno vestno in dosledno delo

Podelitev letošnjih občinskih priznanj je bila v cerkvi Marijinega oznanjenja v Adergasu.

/ Foto: Nik Bertonec

v cerkvi Marijinega oznanjenja in okoli nje, za prizadevno sodelovanje v vaški skupnosti in Kulturno umetniškem društvu (KUD) Pod Lipo Adergas.

Med prejemnike občinskih priznanj so se vpisali: Jože Teran z dolgoletnim prizadevnim sodelovanjem v Komornem moškem pevskem zboru Davorina Jenka, v Dramski skupini Pod Stražo in različnih ansamblih narodnozabavne glasbe, Jože Jerič z delovanjem in nastopi na kulturnem področju, Domen Tičar z neomajno voljo do dela pri cerkvi v Zalogu in okoli nje ter v tamkajšnjem gasilskem društvu, Miran Sirc z dolgoletnim prizadevnim prostovoljnim delom v

PGD Zgornji Brnik, v Kulturnem društvu Davorina Jenka in Komornem moškem pevskem zboru Davorina Jenka, Ciril Pfeifer z dolgoletnim aktivnim prostovoljnim in povezovalnim delovanjem pri vzdrževanju sakralne stavbne dediščine ter z zavzeto podporo in pomočjo župniji in lokalni skupnosti ter Franc Petrič, ki je priznanje prejel posmrtno, in sicer za bogat slikarski in restavratski opus ter pozitivne dosežke na umetniškem in kulturnem področju.

Spominski plaketi sta prejela še Mateja Stare Hribar za dolgoletno prizadevno delo na področju glasbene kulture z ohranjanjem cerkvenega zborovskega petja

in njen prispevek k obogatitvi slovenske kulturne zakladnice ter Jan Kožuh za uspešno, prostovoljno in požrtvovalno delo na gasilskem področju.

S kulturnim programom so na slovesnosti navdušili učenci Osnovne šole Davorina Jenka in njene podružnice v Zalogu, ki so zapeli v združenem zboru pod vodstvom Irme Močnik, člani Komornega moškega pevskega zbora Davorina Jenka, Anika in Petra Zarnik iz KUD Pod lipo Adergas, recitatorja Franci Sirc, prav tako iz omenjenega društva, in Mira Gerkman iz Kulturnega društva Davorina Jenka, sekcija Pod stražo, ter Godba Cerklje.

»Za nobeno skupnost ni pomembnejšega občutka, kot je ta, da se lahko zanesemo eden na drugega,« je med drugim poudaril slavnostni govornik Borut Pahor. / Foto: Nik Bertonec

oznanjenja – če ne bi deževalo, bi bila slovesnost na prostem. Župan Franc Čebulj se je v svojem nagovoru ozrl na pot, ki jo ima za seboj občina. »Lahko smo ponosni na to, kar smo skupaj naredili v 29

občanov ter župane, glede na pristojnosti, ki jih imajo, postavlja v težak položaj.

Tudi slavnostni govornik, bivši predsednik republike Borut Pahor je poudaril pomen povezanosti ter vlogo

Na odru že sedem desetletij

Na slavnostni akademiji ob prazniku Krajevne skupnosti Visoko - Milje so zaznamovali sedemdeset let prve uprizoritve predstave na odru dvorane doma krajanov na Visokem, ki je bila zgrajena leta 1952.

MAŠA LIKOSAR

Visoko – Začetki kulturnega udejstvovanja v krajevni skupnosti (KS) Visoko Milje segajo v 30. leta prejšnjega stoletja, a ga je podobno kot drugod okrnila druga svetovna vojna. Po koncu so se kulturni navdušenci znova zbrali, in ker v domačem kraju ni bilo primerne dvorane, so sprva nastopali na Olševku in v Šenčurju. V času udarniških akcij je bil z delom domačinov in krajanov okoliških vasi zgrajen združni dom, kjer je ob dograditvi leta 1952 svoje osrednje mesto dobila moderna dvorana z velikim gledališkim domom. Že med samo gradnjo doma so stekle priprave na uprizoritev gledališke predstave in marca leta 1953 so na novozgrajenem odru prvič igrali igro Zlatorog.

Na tem odru člani Kulturno-umetniškega društva Valentin Kokalj Visoko še danes nastopajo in širijo

Na akademiji so odigrali dva prizora iz prve odigrane predstave na odru kulturne dvorane na Visokem Zlatorog. / Foto: Tina Dokl

kulturno zavest. Kot je poudarila predsednica društva Staša Pavlič, se je dvorana ves čas obnavljala, pred kratkim se je zaključila obnova tal, v prihodnjem letu je predvidenih še nekaj del. »Zagotoviti sodobno dvorano, v katero bodo obiskovalci radi prihajali in se šele vračali, je eden od naših osrednjih ciljev. To nam je doslej uspelo, saj so naše prireditve in predstave

polnile dvorane, kar pa je ne nazadnje tudi največja nagrada za kulturne ustvarjalce,« je dejala Pavličeva.

Marca leta 1953 so na novozgrajenem odru prvič igrali igro Zlatorog.

Na akademiji so člani njihove dramske skupine odigrali dva prizora iz prve odigrane predstave Zlatorog,

nastopili so tudi otroci tamkajšnjega vrtca, zbrane pa sta nagovorila predsednik KS Visoko - Milje Aleksander Gašperlin in šenčurski župan Ciril Kozjek. Poudaril je, da bodo nadaljevali investicijski razvoj kraja, med drugim si prizadevajo za nakup zemljišča ob domu krajanov, obnovili bodo spomenik pred domom in nadaljevali obnovitvena dela kulturne dvorane.

Občina Šenčur na pomoč z denarnimi sredstvi

Šenčurski svetniki so na septembrski seji sprejeli sklep, s katerima so družini Kern iz Srednje vasi in občinama Medvode in Komenda namenili denarna sredstva.

MAŠA LIKOSAR

Šenčur – Na kmetiji Kernovih iz Srednje vasi je sredi avgusta zagorelo gospodarsko poslopje, pri čemer je nastala velika gmotna škoda. Ob tem je bila s strani župana Cirila Kozjeka imenovana komisija za ocenjevanje škode ob naravnih in drugih nesrečah v Občini Šenčur, ki si je ogledala prizorišče požara. Občinski svet je sprejel sklep, da družini Kern za delno ublažitev škode po elementarni nesreči iz sredstev rezervnega sklada nameni 4500 evrov.

Drugi sklep se je nanašal na pomoč Občinama Medvode in Komenda, ki sta bili po avgustovskih poplavah močno prizadeti. »V Občini Komenda je bilo poplavljenih kar 80 odstotkov površin in prizadetih skoraj 800 objektov, ki so bili večinoma v zasebni lasti. V Občini Medvode pa je bila

najbolj prizadeta predvsem javna infrastruktura, poplavljenih oziroma poškodovanih je bilo skoraj 300 objektov,« so v obrazložitvi zapisali na Občini Šenčur, ki v ujmah ni bila zelo prizadeta. Odločili so se, da omenjenima občinama nakažejo finančna sredstva v skupni višini 18.000 evrov. Vsaki bodo tako iz sredstev proračunske rezerve izplačali devet tisoč evrov.

Na seji so obravnavali tudi pobudo svetnice Vanje Umnik, ki je predlagala, da se svetniki odpovejo sejni 6. redne seje in jo namestijo gasilcem Prostovoljnega gasilskega društva Šenčur za nakup novega vozila. Predlog je svetnike razdelil, a so ga s šestimi glasovi za in petimi glasovi proti potrdili. Sklep pa bo, kot je kasneje pojasnil župan, razveljavljen, saj naj bi bil nezakonit, ker svetniki v glasovanju niso bili enotni.

Začeli demontažo Festival kranjske klobase

V Kamniku poteka premostitev Tršarjevega spomenika NOB, ki ga nato čaka temeljita obnova.

ALEŠ SENOŽETNIK

Kamnik – V Kamniku so začeli obnovo spomenika NOB iz leta 1962. Delo spomladi preminulega Draga

V Kamniku poteka zahteven projekt obnove spomenika v Parku Evropa. / Foto: Aleš Senožetnik

Tršarja, ki krasi vhod v Park Evropa, je bilo namreč načeto do te mere, da je predstavljalo nevarnost za obiskovalce in mimoidoče.

Po navodilih spomeniškovarstvene stroke so že pred dnevi začeli demontažo skulpture, ki jo je treba

Zaradi selitve, ki bo končana do 29. septembra, bodo dva dneva zaprte tudi nekatere okoliške ulice.

razrezati na več delov in odpeljati v delavnico, kjer bodo opravili natančen pregled in jo restavrirali. Podstavek, na katerem spomenik stoji, pa bodo gradbeno sanirali.

»Ker gre za zahtevne in drage restavratorske posege,

smo konec lanskega leta na ministrstvo za kulturo podali vlogo za pridobitev sredstev za interventni ukrep varstva spomenika in od ministrstva pridobili sredstva v vi-

šini 47.620 evrov,« pojasnjujejo na kamniški občinski upravi, kjer so nato v letošnjem letu pridobili še dodatnih 50 tisoč evrov za restavratorska dela na razpisu za ohranjanje nepremičnih spomenikov. Restavratorska dela bodo sicer izvedena v prihodnjem letu, nato pa bodo spomenik postavili nazaj na obnovljen podstavek ob vhodu v Park Evropa. »Občina Kamnik se zaveda likovne in kulturne vrednosti spomenika, ki predstavlja pomembno delo tega priznanega slovenskega avtorja, hkrati pa vrhunsko dopolnjuje ambient mesta v Parku Evropa, ki se nahaja tik ob starem mestnem jedru in je pravzaprav pomemben element prepoznavne mestne vedute,« so še sporočili s kamniške občinske uprave.

S Krawalom pomagali poplavljenim

ANA ŠUBIČ

Železniki – Jubilejni 30. glasbeni festival Krawal, ki je avgusta potekal v Železnikih, je imel tudi dobrodelno noto, saj so zbirali sredstva za pomoč prizadetim v poplavih. V sklopu festivala, ki je poleg glasbe zajemal še slavnostno akademijo, razstavo in delavnice, so bile vse dni na prizoriščih postavljene škatle za prostovoljne prispevke. Odziv je bil neverjeten, so zadovoljni organizatorji iz Kulturnega društva Rov Železniki. Honorarju so se v celoti ali vsaj delno odrekli vsi nastopajoči

iz Železnikov, Tavžntroža iz Novega mesta in Kamra z Bleda, domačin Peter Mesec pa se je odpovedal odškodnini za uporabo travnika. Skupaj z izkupičkom festivala so zbrali 5100 evrov, ki so jih preko škofjeloškega občinskega združenja Rdečega križa razdelili med tri prejemnike. Po dva tisoč evrov so namenili mladima družinama iz Škofje Loke (eni s popolnoma uničenim stanovanjem in drugi, glasbeni, s poplavljenim spodnjo etažo hiše), 1100 evrov pa glasbeniku iz Mežice, ki ima uničeno stanovanje in glasbeni studio.

PETER KOŠENINA

Medvode – Dogodek, ki sta ga organizirala GIZ Mesne industrije Slovenije in Zavod Sotočje, se že od vsega začetka odvija v občini Medvode, tokrat pa so ga prvič pripravili na prireditvenem prostoru ob tržnici. Odziv obiskovalcev je bil dober kljub slabi vremenski napovedi. Ob obisku tržnice so si lahko ogledali pripravo in pokusili različne jedi iz kranjske klobase, ki jih je pripravljala nekdanji udeleženec tekmovalnega šova MasterChef, domačin Jure Galičič. Pokusili so lahko tudi klobase vseh

trinajstih proizvajalcev. Receptura od njih zahteva, da kranjsko klobaso izdelajo iz najkakovostnejšega prašičjega mesa, ki mu dodajo od 20 do 25 odstotkov trde hrbtne slanine. Začinijo jo lahko le s česnom, poprom in soljo. Kranjska klobasa je tako popolnoma naraven proizvod brez umetnih dodatkov, zanimanje zanjo pa po podatkih GIZ Mesne industrije Slovenije še vedno narašča.

Festival kranjske klobase je tokrat potekal pod okriljem evropskega projekta Zaščiteno okus Evrope – kranjska klobasa, v sklopu

Jure Galičič je pripravljala kranjsko klobaso z umešanimi jajci in hot-dog s kranjsko klobaso in kislim zeljem. / Foto: Peter Košenina

/ Foto: Peter Košenina

Zvonik z novo streho

Na zvonik podružnične cerkve sv. Brikcija v Četeni Ravni so v sredo namestili novo strešno kupolo, težko kar štiri tone.

MATEJA RANT

Četena Ravan – Streha na zvoniku je bila po besedah ključarja Matevža Demšarja že močno dotrajana in je na nekaterih delih celo

zamakala, zato so se že pred tremi leti odločili za njeno obnovo. Sredstva so poskusili pridobiti tudi na razpisu ministrstva za kulturo, a jim ob velikem številu prijaviteljskih projektov to ni uspelo. »A

obnova je bila nujna, saj je lesena strešna konstrukcija že trohnela, zato smo se odločili za obnovo mimo razpisa,« je pojasnil Demšar.

Izdelavo strehe zvonika so zaupali domačemu mojstru

Cerkev sv. Brikcija v Četeni Ravni je dobila novo streho. / Foto: Gorazd Kavčič

Obiskovalci so lahko pokusili izdelke vseh trinajstih proizvajalcev kranjske klobase. / Foto: Peter Košenina

kampanj Enjoy, it's from Europe (Naj vam tekne, evropsko je!) za promocijo evropskega kmetijstva, ki jih financira Evropska unija. Cilj

Kranjska klobasa je izdelana iz najboljšega prašičjega mesa, začinjena pa le s česnom, poprom in soljo.

triletne kampanje je povečati prepoznavnost in razumevanje evropske sheme in oznake kakovosti Zaščitena geografska označba, s katero se ponaša tudi kranjska klobasa. Projekt skozi različne

promocijske in informativne aktivnosti nagovarja različne ciljne javnosti. Njegov cilj je, da bi prednosti zaščiteneh proizvodov bolj prepoznavali in jih pri svojih nakupnih odločitvah upoštevali ne le potrošniki, ampak tudi odgovorni za nakup hrane v gostinstvo-turističnem sektorju in javnih zavodih.

Nakup zaščiteneh proizvodov predstavlja kakovosten nakup, hkrati pa tudi odgovorno odločitev, ki temelji na odgovornosti do okolja in prispeva k trajnostnemu kmetijstvu, ohranjanju tradicije in razvoju podeželja.

Marku Kožuhu iz Zminca, les za leseno konstrukcijo ostrejša pa so posekali že pred tremi leti. »Za pokritje strehe smo uporabili strešne rombe iz aluminija, ki so sprejemljivi tudi za spomeniško varstvo, saj spominjajo na skrli.« Prvotno je bila sicer streha pokrita s skodlami, a tega nikjer več ne delajo, je pojasnil Demšar. Minulo sredo je sledil še najbolj zahteven del, dvig nove strehe, težke kar štiri tone, na vrh štirideset metrov visokega zvonika. »Zelo smo bili veseli, ker je potekalo povsem brez zapletov.« Celotna naložba je bila ocenjena na 45 tisoč evrov, a so po Demšarjevih besedah veliko naredili tudi sami. Večino denarja je zbrala župnija s pomočjo darov domačinov.

Že pred dvema letoma so obnovili tudi stranska oltarja v cerkvi, za kar so pridobili 26 tisoč evrov s strani ministrstva za kulturo, leta 2016 pa so z darovi krajanov obnovili tudi glavni oltar. »Zdaj nas čaka še obnova fasade, kar pa sodi že med malenkosti, glavna dela so že za nami,« je zadovoljen Demšar.

Izjemna vina vabijo v svojo družbo

Ljubljanski grad bo v nedeljo in ponedeljek, 1. in 2. oktobra, gostil tretji festival Top vino by Evino, ki je že tradicionalno prizorišče vrhunškega vinskega doživetja z izjemno zbirko priznanih blagovnih znamk, ki navdušijo ljubitelje vina in žganih pijač.

ALENKA BRUN

Ljubljana – Pod organizacijo festivala se podpisuje Gašper Čarman, ki ga mnogi poznajo iz gostilne in vinoteke Danilo v Retečah pri Škofji Loki, je pa res, da je sam bolj prisoten v Ljubljani. Posveča se svoji ljubezni do vina, aktivno je vpet v delovanje bara in vinoteke Evino.

Na festivalu Top vino by Evino se bodo predstavila znana domača in tuja imena. Med tujimi bo recimo vinska klet Tenuta di Biserino predstavila vrhunsko

Festival ni namenjen samo vrhunskim poznavalcem vina in ekstremnim zbirateljem. Namenjen je tudi začetnikom, ki bi se radi naučili več o sortah, regijah, vinarjih.

vino Lodovico, pri katerem se cena buteljke lahko giblje tudi okrog šeststo evrov. Vendar Gašper Čarman poudari, da festival ni namenjen samo vrhunskim poznavalcem vina in ekstremnim

zbirateljem. Namenjen je tudi začetnikom, ki bi se radi naučili več o sortah, regijah, vinarjih. Veliko se sicer govori o prestižnih vinih, ki bodo prisotna, kar razume, saj je redkost, da se določena vina v pojavijo Sloveniji, vseeno pa bodo na festivalu tudi vina, ki so cenovno dostopnejša. »Ljudje jih bodo lahko okušali in izbrali, se tako na nek način nad njimi navdušili,« pojasni. Organizator festivala ocenjuje, da bodo obiskovalci lahko pokusili več kot petsto različnih vin, na voljo pa bodo še žgane pijače ter prisotni kulinarčni ponudniki.

Tretjič in prvič dvodnevno

Festival bodo letos pripravili že tretjič, in kot pove Čarman, bo nadgradnja prve in druge edicije v smislu imen, ki se bodo pojavila med ponudniki na gradu, premier, ki se bodo zgodile. »Absolutno je nadgradnja tudi pri prostoru, saj se mi zdi, da je Ljubljanski grad vrhunska lokacija za izpeljavo vinskega festivala.« Meni, da Ljubljani kot mestu – in ne nazadnje imamo Slovenci vinski kulturo zapisano tudi v genih – pritiče tak mednarodni vinski festival.

»Gre za idealno priložnost, da obiskovalci lahko na enem mestu pokusijo novozelandski sauvignon, kalifornijski cabernet, modri pinot iz Burgundije, italijanska vina iz Zgornjega Poadižja ali pa slovenska iz vseh petih dežel.«

»Pa še prvič organiziramo dvodnevno, kar pomeni, da bodo tisti, ki ne morejo priti v ponedeljek, lahko prišli v nedeljo. In morda bo kdo želel pokusiti večino vin, pa bo kupil dvodnevno vstopnico. Gre za idealno priložnost, da obiskovalci lahko na enem mestu pokusijo novozelandski sauvignon, kalifornijski cabernet, modri pinot iz Burgundije, italijanska vina iz Zgornjega Poadižja ali pa slovenska iz vseh petih dežel,« je opisen. Doda še, da če vina in tudi žgane pijače ne dosega standardov, v katere organizacijska ekipa verjame, potem njihova prisotnost na festivalu ni mogoča. Istočasno je odkrit, da organizacija takšnega festivala ni ravno enostavna. »Prepričati

Gašper Čarman / Foto: osebni arhiv (Primož Korošec)

ljudi, da priletijo z vseh koncev sveta, slovenske, vrhunske vinogradnike, da se ga udeležijo ...« Opaža tudi, da je med obiskovalci veliko gostincev, na drugi strani pa tudi ljubiteljev, ki pa ne prihajajo le iz Slovenije, precej jih je iz bližnjih držav.

Vino je njegova strast

Ker vemo, da je Gašper Čarman še lastnik blagovne znamke vina Gašper, da je v letih 2013 in 2015 osvojil naziv najboljšega slovenskega

someljeja, je kandidat za naziv master of wine (MW) in še kaj bi se našlo v njegovem »vinskem« življenjepisu, nas zanima še, kdaj – in ali sploh – pri vseh teh funkcijah, dejavnostih najde čas zase. »Po festivalu bo sledil počitek,« odgovori. »Preveč odgovornosti se je nabralo v zadnjem času in moral se bom osredotočiti na tisto, kar je pomembno zame. Sem pa sodi čas za ženo, najino hčer, prijatelje pri športu, preživet čas za

mizo z dobro steklenico in ob dobri hrani. Gre za čas, ki me polni in mi ogromno da, da sem lahko potem poslovno v polnem zagonu.« Čarman dodaja, da se vseeno dovolj dobro pozna, da ve, da se bodo že po tednu dni počitka po festivalu pokazale aktivnosti, začele rojevati nove ideje. Ampak tako pač je: vino, hrana in dobri okusi ga enostavno veselijo. V tem je strasten in v tej smeri bo nadaljeval, še pove.

Na Zalem Logu dišalo po zelju

Na Zalem Logu je bil minuli konec tedna tradicionalni Praznik zelja. Zaradi slabe letine je bilo zelja na prireditvi le za vzorec, so pa obiskovalce znova navdušili z zeljnimi jedmi.

ANA ŠUBIČ

Zali Log – Na Zalem Logu so minuli konec tedna ponovno povabili v 'deželico sence in zelja', kot imenujejo svoj

kraj. Kulturno in turistično društvo (KTD) Zali Log je namreč pod streho spravilo Praznik zelja, ki ga prirejajo od leta 2015. Z njim želijo ohranjati tradicijo, saj je

Zali Log že od nekdaj močno povezan z zeljem, ki ima zaradi sence in rodovitne zemlje velike glave, ki pa so mehkejšje, je pojasnila predsednica KTD Klavdija Škulj.

Prireditev se je začela v petek s koncertom Adija Smolarja ter nadaljevala v soboto s tržnico in komedijo Slovenska vicoteka, osrednje dogajanje, posvečeno zaloškemu zelju, pa so pripravili v nedeljo. Že prva dva večera sta nalletela na dober odziv obiskovalcev in tudi zadnji dan je bil kljub slabemu vremenu obisk fenomenalen, vzdušje pa odlično, je bila zadovoljna Klavdija Škulj.

V nedeljo je na Zalem Logu ponovno zadišalo po zeljnih jedeh, saj so domačinke pripravile degustacijo. Tokrat so ponudile enajst jedi. Prvič so spekle pico z zeljem, pokusiti pa je bilo možno tudi čokoladno torto z zeljem, zeljne polpete, burek, pito in namaze, sladko zelje in joto, seveda pa ni šlo brez zeljne potice, ki so jo poimenovali Založanka, in avtohtone žganjice iz zelja – Zelouca. Obiskovalcem so ponudili tudi tri različice kosila z zeljem, ki so ga

Živahno je bilo tudi na tržnici domačih dobrot.

/ Foto: Simon Benedičič

s skupnimi močmi pripravili vaški gostilničar Gregor Žbontar in domači kuharji. Obiskovalci pa niso uživali le v zeljnih jedeh, pač pa tudi v kulturnem programu. Zapeli so vaški otroci, prisluhni je bilo možno tudi harmonikašem iz Železnikov in članicam citrarske skupine Notice, dogajanje pa so s skečema popestrili še člani društva.

Tako kot v soboto je tudi v nedeljo potekala tržnica, na kateri pa so poleg ostalih domačih dobrot tokrat lahko ponudili le nekaj zeljnatih glav. Prispevala jih je ena

od domačih pridelovalk, saj na društveni njivi zelje ni uspelo. Kot je pojasnila Škuljeva, so posadili dvesto sadik, a jih je le pet oblikovalo glave, vse ostalo pa so zeljne vehe. Razmere za rast zelja letos očitno niso bile ugodne. »Po navadi smo na prireditvi ponudili tudi zelje kmetov z Zalega Loga, a ga tudi nimajo. Očitno bo slaba letina. Zelje se sicer pobira pred slano in ima še mesec dni časa za rast. Če ne bo prehitro premrzlo, ga bodo morda vseeno lahko kaj ponudili naknadno,« je še dejala Škuljeva.

Na degustaciji je bilo možno pokusiti različne zeljne jedi, ki so jih pripravile domačinke.

/ Foto: Simon Benedičič

Tekli za dober namen

Jezersko je minulo soboto združilo ljubitelje teka in solidarnosti. Potekal je namreč 1. Dobrodelni tek Jezersko, tokrat poimenovan Tečem – pomagam otrokom z rakom, saj so zbrana sredstva namenili Inštitutu Zlata pentljica.

NIKA TOPORIŠ

Jezerko – Čeprav je bilo vreme precej muhasto, to ni ustavilo kar 58 tekačev, ki so se za dober namen podali na 15-kilometrsko traso ter vmes premagali približno 700 metrov višinske razlike. Kot je pojasnil pobudnik in organizator dogodka Miran Štular, je bil osnovni namen dogodka ozaveščanje o otroškem raku. »Glede na to, da je bilo prijavljenih več kot sto tekačev in da jih je vsaj toliko prebralo spletno stran,

mislim, da smo že s tem naredili veliko. Poleg tega pa smo želeli narediti tudi prijeten in družaben dogodek, saj so zadnji trail teki na Jezerskem potekali že pred precej časa. Kot zagret tekač sem si želel trail tek vrniti v naše kraje ter to združiti tudi z ozaveščanjem o otroškem raku – september je namreč tudi mesec, posvečen otrokom z rakom,« je pojasnil Štular in dodal, da čas na današnjem teku ni pomemben, pomemben je dobrodelni namen.

V naravo

Za tekače so navijali tudi iz Inštituta Zlata pentljica. Pridružila sta se ustanovitelja Ivo in Valerija Čarman, in kot je povedala slednja, jim na inštitutu največ pomeni, da otroke spravijo v gibanje. »Ven iz izoliranega okolja, v naravo in gibanje. In taki dogodki so idealni. To, da so poleg vsega še dobrodelni, pa je neprecenljivo. Zelo smo počaščeni, saj otrokom to daje tudi moč in občutke, da so sprejeti v drugačnem okolju, kot so ga vajeni.« Poleg zakoncev

Čarman so tekače spodbujali tudi Tomi Jakša, ki je zaradi tumorja izgubil nogo, danes pa aktivno sodeluje pri inštitutu in deli svojo zgodbo, ter direktor inštituta Borut Hafner, ki se je dogodka udeležil z ženo Katarino, prokuristko Zlate pentljice, ter hčerko Hano. Štirinajstletna Hana je zdravljenje že končala, vendar bo, kot je povedala, možganski tumor vedno del nje, o dobrodelnem teku pa je dejala, da so tovrstni dogodki zelo pomembni za ozaveščanje ljudi, ki z otroškim rakom nimajo izkušenj. »Pomagamo jim razumeti, kaj se dogaja in kako nam lahko najlažje pomagajo,« je pojasnila Hana, njena mama Katarina pa je dodala, da je dobrodelna nota teka velika potrditev inštitutu, da so na pravi poti. »Zelo smo veseli, saj je eden izmed naših glavnih ciljev tudi usmerjanje otrok v šport ter telesno aktivnost,« je še povedala.

Program tudi za netekače

Dogajanje pa je bilo pestro tudi za tiste, ki se niso odločili obuti tekaških copat. Štular in ostali prostovoljci, zaslužni za izvedbo dogodka, so namreč pripravili zanimiv spremljevalni program. Otroci so tako lahko uživali v likovnih in etnoloških

S progo so prvi opravili Jernej Pikel, Primož Jagodic in Marko Žagar. / Foto: Tina Dokl

Z leve: Borut, Katarina in Hana Hafner, Tomi Jakša, župan Občine Jezersko Andrej Karničar, ustanovitelja Inštituta Zlata pentljica Valerija in Ivo Čarman ter organizator dogodka Miran Štular / Foto: Tina Dokl

delavnicah, pripravili so jim predstavitev gornišstva in pohodništva s poudarkom na varnosti v hribih, za poligon je poskrbelo domače gasilsko društvo, ni pa manjkala niti tekaška preizkušnja za otroke, saj je za vrhunec dneva poskrbel ravno otroški tek. Primož Jagodic iz Bašlja je s 15-kilometrsko progo opravil prvi, in kot je dejal, je bila proga odlična, ni pa se osredotočal na čas.

»Rad tečem rekreativno, ampak danes sem tekel izključno za dober namen,« je povedal. Tudi Elizabeta Babič iz Brezij, ki teče pri skupini Tečem z nasmehom – Klemen Dolenc, se dobrodelnega teka ni udeležila zaradi tekmovalnosti, temveč izključno zaradi pomoči in narave. »Vreme ni ovira za tak dogodek,« je še komentirala dežne kaplje, ki niso motile nikogar.

Kar 58 tekačev se je za dober namen poživžgalo na dežne kaplje in brez težav odteklo 15-kilometrsko traso Jezerskega. / Foto: Tina Dokl

Rane ekrana naj projekt EU

Center za trajnostni razvoj podeželja (CTRP) Kranj je do konca maja izvajal projekt Rane ekrana, ki so ga pripravili v sodelovanju z Občino Trzič in oblikovalcem vizualnih komunikacij Tomažem Mušičem.

NIKA TOPORIŠ

Trzič – Projekt je bil nedavno izglasovan za naj EU projekt 2023, minuli petek pa so v atriju Občine Trzič pripravili tudi predstavitev širši publiki. Kot je pojasnila Vlasta Juršak, vodja projektov pri CTRP Kranj, je bil projekt namenjen preprečevanju in zdravljenju digitalne zasvojenosti. »Projekt smo izvajali v okviru LAS Gorenjska košarica. Namen je bil postaviti model oziroma temeljna izhodišča za preprečevanje in zdravljenje digitalizacije med otroki in mladino. Naredili smo analizo, in kar imam izkušenj s praktičnim delom z otroki, je bilo to vsakič znova kar boleče. Opažamo namreč, da je odvisnost od digitalnih tehnologij na žalost med nami in ne

moremo si več zatiskati oči, da je ni,« je pojasnila Vlasta Juršak in dodala, da bo treba tudi na nacionalnem nivoju oblikovati konkreten program, kako se resno lotiti te tematike, saj smo že zelo prepozni.

V prihodnosti detoks center

Katja Rekelj iz Urada za gospodarske in družbene dejavnosti Občine Trzič je pojasnila, da so se na občini odzvali na projekt, saj se jim je tematika zdela zelo aktualna in zanimiva. »Sploh glede na to, da digitalna zasvojenost res predstavlja konkretno težavo tako v šolah kot tudi doma. S skupnim sodelovanjem smo izvajali aktivnosti in delavnice, nekatere namenjene šolnikom, kjer so imeli tudi

oni priložnost povedati, kaj zaznavajo, spet druge tudi strokovnjakom, ki imajo več izkušenj na tem področju,« je razložila in predstavila rezultate projekta. Oblikovali so namreč dva dokumenta: prvi zajema strokovno in vsebinsko programsko osnovo za vzpostavitev preventivnega in detoks (odtegnitvenega) centra, drugi pa predstavlja prostorsko-tehnični temelj nadaljnjih korakov za vzpostavitev centra v neposredni prihodnosti. Tako Juršakova kot tudi Rekljeva sta izrazili, da si v prihodnosti želijo najti sredstva in primeren prostor za vzpostavitev omenjenega centra, ki bi bil prvi v Sloveniji. »Seveda je želja, da bi bil ta center nekje v Trziču, ampak do tam je še dolga pot,« je dejala Katja

Že s pogovori in ozaveščanjem o digitalni zasvojenosti so narejeni določeni koraki v pravo smer. / Foto: Tina Dokl

Rekelj in se ob tem najlepše zahvalila CTRP Kranj za povabilo k sodelovanju ter dodala, da so se tudi sami ob tem veliko naučili.

S praktičnimi znanji do manj telefonov

Petek je bil tako namenjen predstavitvi projekta, v atriju pa so se Vlasti in Braniku Toplaku, ki sta izvajala

delavnico na temo zelišč, pridružili učenci tržiških osnovnih šol. »Veseli nas, da je bil projekt izbran za naj projekt po izboru ljudi, kar v bistvu pomeni, da so ljudje prepoznali to problematiko,« je še dejala Vlasta Juršak, ki je z otroki spregovorila o digitalni zasvojenosti, njihovih izkušnjah in digitalnih kompetencah. V

popoldanskem delu pa je zanimanje pri otrocih vzbujala Katka Žbogar z rokodelsko ustvarjalnico polstenja z volno, celotno dogajanje pa je pospremila tudi ulična fotografska razstava Mladinskega centra Blok z naslovom Brezosebno, ki je prav tako namenjena ozaveščanju o prekomerni rabi interneta in tehnologij.

Na izlet so šli tokrat brez posode s hrano

Radovljica je v nedeljo gostila prvi Festival brezglutenskih okusov in zabave. Organizirala ga je Adele Gray, Angležinja, ki že več kot petnajst let živi v Radovljici. Njegov namen je bil, da javnost bolje spozna celiakijo in da ljudem s to boleznijo ter tistim, ki glutena ne jedo iz drugih razlogov, omogoči, da se lahko na enem mestu zabavajo in uživajo v dobri brezglutenski hrani.

MARJANA AHAČIČ

Radovljica – In če si je kdo mislil, da hrano brez glutena uživa le nekaj bolnikov in še malo izbirčnežev, je nedeljska prireditev pokazala, da še zdaleč ni tako. »Očitno so tudi takšni dogodki zelo potrebni. Sploh za nas, ki imamo celiakijo, je nekaj čudovitega, da lahko greš nekam za ves dan in ti ni treba s seboj nositi posode s hrano. Res, neprecenljivo! Obiskovalci in ponudniki, s katerimi sem se pogovarjala, so navdušeni. Vsi smo pravzaprav presenečeni, ko vidimo, koliko ljudi se je zbralo, in mnogi me sprašujejo, ali bomo festival prihodnje leto spet organizirali,« je povedala Adele Gray.

Ob tem poudarja, da ima genetsko predispozicijo za celiakijo, avtoimunsko bolezen, ki lahko, če ni pravilno obravnavana, vodi v celo vrsto zdravstvenih zapletov, od 30 do 40 odstotkov svetovnega prebivalstva, zbolijo pa med enim in tremi odstotki prebivalcev. To pomeni, da je v Sloveniji okoli 32 tisoč bolnikov, navaja Adele Gray, tudi članica skupine Celiakaši v Sloveniji. »Bolezen zahteva strogo vseživljenjsko dieto brez glutena, saj že majhna količina glutena lahko povzroči velike težave. Bolniki s celiakijo so zato zelo omejeni pri prehranjevanju zunaj domačega okolja,« je še povedala, zadovoljna, da so na festival prišli obiskovalci iz vse

Slovenije. »Iz Ljutomera, iz Prekmurja, iz Celja je prišel cel avtobus ljudi!«

»Zelo smo zadovoljni z današnjim obiskom, v javnosti namreč zaradi nepoznavanja bolezni tiste, ki ne jedo hrane z glutenom, pogosto označujejo za izbirčneže. Je pa celiakija vedno bolj prepoznavna. Bolniki s celiakijo ne morejo izbirati, kaj bodo jedli, in dieta je edino zdravilo, s pomočjo katerega znaki bolezni počasi izzvenijo,« je povedala Danica Flis, članica in nekdanja dolgoletna predsednica gorenjskega odbora Slovenskega društva za celiakijo.

Če je po eni strani ponudbo brezglutenske hrane v restavracijah težko najti, je po drugi strani tudi brezglutenska hrana, kupljena v trgovinah,

Ves dan se je pred stojnico, na kateri so pripravljali pice in burgerje brez glutena, vila dolga vrsta lačnih ljudi. / Foto: Nik Bertonec

bistveno dražja kot običajna, še opozarja. »Včasih je veljalo, da je kruh štirikrat dražji od običajnega, moka trikrat ... Jo je pa v zadnjem obdobju k sreči vsaj na voljo več kot pred desetletji,« je povedala Danica Flis, članica gorenjske podružnice Slovenskega društva za celiakijo.

Tako je bil eden od razlogov za organizacijo tudi opozoriti na dejstvo, da ljudje s celiakijo v večini sosednjih držav prejema pomoč države za nakup osnovnih brezglutenskih živil, v Sloveniji pa to še ni urejeno.

V Grajskem parku se je v nedeljo predstavilo kar 20 ponudnikov brezglutenske hrane. Organizatorji so pripravili degustacije in predstavitve, organiziran je bil

Adele Gray, organizatorica festivala / Foto: Nik Bertonec

kolesarski izlet do okoliških kmetij, na stojnici Slovenskega društva za celiakijo pa so odgovarjali na vprašanja o celiakiji in branju deklaracij. Dogajanje je popestril tudi bogat kulturni program.

Festival brezglutenskih okusov in zabave sta ob Slovenskem društvu za celiakijo podprla tudi Občina Radovljica ter javni zavod Turizem in kultura Radovljica.

Trupe obiskovalcev iz vse Slovenije so se vse od zgodnjega nedeljskega dopoldneva zgrinjale v radovljiški Grajski park. / Foto: Nik Bertonec

Brezplačna vadba tudi v Žireh

Brezplačni vadbi na prostem Dihamo z naravo, ki se odvija na petindvajsetih lokacijah po vsej Sloveniji, se je po novem kot edinem kraju na Škofjeloškem mogoče pridružiti tudi v Žireh.

MATEJA RANT

Žiri – Projekt Dihamo z naravo, ki poteka pod okriljem društva Šola zdravja in je sofinanciran s strani ministrstva za zdravje, od septembra dalje poteka tudi v Žireh. Ob muzeju v Starih Žireh se vsak torek ob 17. uri srečuje od 14 do 19 udeležencev, ki vadijo na prostem pod vodstvom Barbare Mlakar. Kot je pojasnila, je vadba v prvi vrsti namenjena delovno aktivni populaciji, saj omogoča umiritev in sprostitve po napornem delovnem dnevu. »Sicer pa je vadba primerna za kogarkoli, pri enem od vadiateljev

Vadba na prostem pri muzeju v Starih Žireh / Foto: Foto Viktor Žiri

se je redno udeležujejo celo tri generacije: starši z otroki in babice.« V vsakem kraju usposobijo vadiatelja, ki vadbe izvaja na prostovoljski osnovi.

Vadba poteka od marca do junija ter v septembru in oktobru. »Gre za vadbo,

in zdravi,« poudarjajo v Šoli zdravja. Pojasnjujejo, da vaje, ki jih izvajajo, dokazano pomagajo izboljšati koncentracijo in spomin, kar je lahko še posebno koristno za vse z motnjo pozornosti. Vaje za razgibanje hrbtenice in dihanje, ki ga sprem-

Gre za vadbo, ki združuje umirjeno gibanje, dihalne vaje in meditacijo.

ki združuje umirjeno gibanje, dihalne vaje in meditacijo z namenom spodbujanja telesnega, duševnega in čustvenega zdravja. Z vadbo izkoristimo dobrobiti gibanja v naravi, nežno razgibamo hrbtenico, poiščemo občutek notranjega miru in povezanosti; obenem pa spoznamo metode, s pomočjo katerih lahko tudi v našem vsakdanu postanemo bolj umirjeni, pozorni

ljajo z gibi rok, pripomorejo k postopnemu izboljšanju drže, vadba v naravi pa se je izkazala tudi kot učinkovito orodje za obvladovanje stresa, saj pomaga znižati raven kortizola, zmanjšuje napetosti v telesu in umiri um, so še pojasnili. »V društvu Šola zdravja smo prepričani, da je takšna vadba močno orodje za ustvarjanje bolj harmoničnega in zdravega delovnega okolja.«

Loški oder je pravi magnet za maticke

Matička za najboljšo predstavo v celoti je prejela uprizoritev Predstava Hamleta v vasi Spodnja Mrduša v izvedbi Loškega odra, za vlogo Toneta Bukovca v tej predstavi pa je matička prejel Matej Čujovič. Posebno priznanje za igralski tandem Maši Kavčič in Moniki Jekler iz medvoškega KUD Fofité.

IGOR KAVČIČ

Postojna – Po treh festivalskih dneh z najboljšimi uprizoritvami ljubiteljskih gledališč v pretekli sezoni se je s podelitvijo matickov in posebnih priznanj v soboto v Kulturnem domu v Postojni zaključilo 61. Linhartovo srečanje. Najpomembnejši festival ljubiteljskih gledaliških skupin v Sloveniji je letos znova pokazal na odlično kondicijo gorenjskih gledališčnikov, še posebno Loškega odra, ki v zbiranju matickov nadaljuje tradicijo preteklih dveh let.

V tekmovalnem sporedu se je za festivalske nagrade potegovalo sedem predstav, ocenjevala pa jih je tričlanska strokovna žirija v sestavi Uršula Teržan (plesalka,

koreografinja in profesorica umetnosti giba) in člana Gašper Jarni (dramski igralec) in Tin Grabnar (režiser).

Podeljeni štirje maticki

Da je letošnja bera gledaliških predstav bogata in kakovostna, je bilo jasno že ob razpisu, saj je bila na regijska srečanja prijavljena 101 predstava, 22 se jih je nato uvrstilo v izbor, ki si ga je ogledal državni selektor Vid Klemenc. Poudaril je, da bi si mesto na zaključnem srečanju zagotovo zaslužilo več kot sedem predstav, kolikor se jih uvrsti v tekmovalni del za festivalske nagrade.

Žirija, ki pri odločanju res ni imela lahkega dela, je podelila štiri maticke. Za najboljšo predstavo v celoti je prepoznala uprizoritev Loškega

odra Predstava Hamleta v vasi Spodnja Mrduša v režiji in scenografiji Dejana Spasića. V predstavi je navdušil tudi eden izmed treh igralskih dobitnikov matickov, in sicer Matej Čujovič v vlogi Toneta Bukovca, partijskega sekretarja v dotični vasi. Žirija je podelila še drugega maticka za moško vlogo, prejel ga je Domen Koren, ki je v predstavi Seksualna perverzija Šentjakobskega gledališča Ljubljana odigral vlogo Danijela Škapina, med ženskimi liki pa je žirijo najbolj prepričala njegova soigralka Tina Tavčar, ki je upodobila Jano Weber.

Žirija je podelila tudi tri posebna priznanja. Za igralski tandem sta ga prejeli Maša Kavčič in Monika Jekler, ki sta nastopili v vlogah Sakešvilija in Sakešvilija v predstavi Ljudski demokratični cirkus Sakešvili (KUD Fofité Medvode), priznanje za skupinsko dinamiko so podelili igralski ekipi predstave Salto morale (Hlodi, KUD Franc Kotar Trzin), za inovativni pristop k lutkovni umetnosti pa ga je prejela predstava Pot okoli sveta, ki je nastala v produkciji Koruznega zrna Slovenska Bistrica, Hiše otrok in umetnosti Ljubljana in Lutkovnega gledališča Nebo Kranj.

Igralski presežki

Kot je zapisala žirija v obrazložitvi maticka za

Matej Čujovič je bil nedvomno prva osebnost 61. Linhartovega srečanja. / Foto: Matej Maček

Predstavo Hamleta v vasi Spodnja Mrduša: »... izjemna kolektivna igra, čvrsta dramaturgija, lahkotno prehajanje med raznovrstnimi žanri ter zavirljive in še dolgo zapomnljive igralske kreacije so se zlili v kompletni in magični odrski dogodek, pod katerega bi se z veseljem podpisala tudi prenekatera profesionalna gledališka hiša«.

Loški oder ima zares širok nabor igralk in igralcev, v omenjeni predstavi jih na oder stopi kar 13, ki vedno znova dokazujejo, da znajo stopiti skupaj. V skupini je tako dovolj prostora za odlične posameznike. Eden izmed njih je zagotovo Matej Čujovič, ki izstopa

v glavni vlogi Toneta Bukovca. Odlikujeta ga izjemni igralski talent in odrska disciplina. »Ne glede na to, ali je zgolj molče opazoval dogajanje ali nevarno koračil po odru, politikantsko spletkaril ali vulgarno osvajal, umetelno prepričeval ali požvinjeno žrl in pil – v vsakem trenutku predstave je izžareval polnokrvni lik strupeno nevarnega človeka, kakršnega bi si želeli gledati zgolj v varnem zavetju gledaliških dvoran, a ga vse prevečkrat srečamo tudi na odrih naših vsakdanjih življenj,« je poudarila žirija.

V medvoški predstavi Ljudski demokratični cirkus Sakešvili sta žirijo

navdušili Maša Kavčič in Monika Jekler. Ob posebnem priznanju za igralski tandem je žirija poudarila njun govor in celostno odrsko prezenco in zapisala: »Njuna lahkotnost in hkrati trdno suverena osredotočenost na igro, njuna igrivost in odrska iznajdljivost sta nas vznemirili in skoraj prepričali, da je biti Sakešvili prava stvar.«

Ob zaključku so podelili še letošnje Linhartove listine, in sicer Mateju Čujoviču (KD Loški oder), Elizabeti Žnidaršič Stefanciosa - Erži (KD Igralska skupina pri Gledališču Toneta Čufarja Jesenice) in Petru Teichmeistru (Šentjakobsko gledališče Ljubljana).

Maša Kavčič in Monika Jekler sta navdušili v predstavi Ljudski demokratični cirkus Sakešvili. / Foto: Matej Maček

Koncert z glasbo iz znanih oper

Kropa – V nedeljo, 1. oktobra, ob 18. uri bo v dvorani Kulturnega doma v Kropi sedmi koncert Kroparskega glasbenega abonmaja. Ta v Kropo prinaša zanimivo in nevsakdanjo zasedbo Ensemble Minui iz Avstrije, katere član je tudi domačin, violist Nejc Mikolič. V njej so se zbrali glasbeniki, ki jih združuje ljubezen do operne glasbe, večnih melodij in nadvse življenjskih zgodb, ki se dotaknejo še tako resnega poslušalca. Z orkestrom bomo tudi tokrat lahko v sredo treh etažah knjižnice prikazale gorenjske mojstrice in mojstri, ki ohranjajo izročilo različnih rokodelskih veščin. Gre za dragocene, vse redkejšje veščine, ki so jih posamezniki usvojili s prenašanjem znanja iz roda v rod.

Rokodelci se predstavijo

V Mestni knjižnici Kranj so v okviru dogodkov ob Dnevih evropske kulturne dediščine rokodelci predstavili vse bolj redke rokodelske veščine.

IGOR KAVČIČ

Kranj – Z dogodkom Rokodelci se predstavijo so se tudi v Mestni knjižnici Kranj vključili v letošnji program Dnevov evropske kulturne dediščine, ki je posvečen redkim in dragocenim znanjem, spretnostim in poklicem. Svoje spretnosti so v vseh treh etažah knjižnice prikazale gorenjske mojstrice in mojstri, ki ohranjajo izročilo različnih rokodelskih veščin. Gre za dragocene, vse redkejšje veščine, ki so jih posamezniki usvojili s prenašanjem znanja iz roda v rod.

V knjižnici so tako minulo sredo pripravili pester program. Med 17. in 19. uro so obiskovalci ob 13 stojnicah

lahko ponekod v živo ponekod v pogovoru spoznavali veščine mojstric in mojstrov starih obrti. Že v spodnji etaži sta znanje pasarstva predstavljala Anton in Minca Marolt iz Kranja, ob njiju pa so bili na ogled izdelki umetnega kovača Janeza Globočnika iz Cerkelj. V prvem nadstropju sta svoje lončarske izdelke predstavila Barba Štembergar Zupan in Niko Zupan iz Vogelj, prikaz obdelave preje in polstenja volne pa smo si ogledali pri Miji Murovec z Jezerskega.

Pred dvorano so svoje stojnice postavili izdelovalec mozaikov Toni Papež iz Kranja, še en Kranjčan, Matjaž Golorej, je predstavil umetniško obdelavo

lesa, Branko Mirt iz Strahinja pa je predstavil svoje vitraže.

Na drugem koncu knjižnice so se predstavili Zdenka Rakovec Vilfan iz Moravč s krpankami, iz istega kraja prihajata tudi Vedrana Golorej in Branka Bizjan, ki izdelujeta papirnato cvetje, v živo pa je svoje znanje prikazal mojster pletenja košar Jože Štefe s Srednje Bele.

Znanje knjigoveštva je prikazala konservatorsko-restavratorska svetnica Blanka Avguštin Florjanovič, ki je pred leti za Mestno knjižnico Kranj je restavriral dragoceno Dalmatinovo Biblijo iz leta 1584, ki je bila tokrat tudi na ogled. V knjižnici so pripravili tudi rokodelsko uganke. Ob pravilno

Zanimanje mladine pri mojstru umetnega kovaštva Janezu Globočniku iz Cerkelj / Foto: Tina Dokl

zapisanem geslu so si obiskovalci v klekljarskem kotičku pri Alojziji Mrgole in Zdenki Zajc iz Cerkelj pridobili nagrado. Član črnogorskega društva Morača Kranj je igral na starodavno frulico. V knjižnici so tudi predvajali filme o rokodelskih veščinah, otroci pa so lahko poslušali pravljico in se nato zabavali z

ustvarjanjem izdelkov iz glini podobnih materialov.

Z dogodkom so v knjižnici želeli poudariti, kako pomembno je ohranjanje snovne in nesnovne kulturne dediščine, saj je ključno za naš kolektivni spomin, za našo identiteto, iz katere črpamo izkušnje, znanje in vrednote za življenje v sedanjosti in v prihodnje.

Pomembna domača zmaga

Ekipe škofjeloških rokometnih prvoligašev je na tretji tekmi v novi sezoni prvič igrala pred domačimi navijači ter po napetem obračunu na koncu ugnala borbeno moštvo LL Grosist Slovan.

VILMA STANOVNIK

Škofja Loka – Čeprav se je nova rokometna sezona začela že na začetku tega meseca, pa so edini gorenjski prvoligaši, ekipa Urbanscape Loka, prvo tekmo pred domačimi navijači odigrali šele minulo soboto, ko so v domači dvorani na Podnu gostili LL Grosist Slovan. Nobena od ekipi v prvih dveh krogih še ni zmagala, zato sta bili obe željni, da si v svojo statistiko vpišeta prvo zmago.

Izbranci trenerja Borisa Denića so sicer že zabeležili eno točko, in sicer v prvem krogu proti Slovenj Gradcu, a v Škofjo Loko so prišli z namenom, da odnesejo obe točki. Tako so tekmo začeli napadalno ter povedli z 2 : 0. Domačini niso dolgo ostajali, saj so v osmi minuti poravnali rezultat na 4 : 4. Nato sta se moštvi izmenjevali v vodstvu, Ločani pa so na odmor odšli z vodstvom 15 : 14.

Tudi drugi del srečanja so varovanci Gregorja Cvijića začeli zelo borbeno in hitro povedli ter večino časa vodili za od tri do pet golov. Čeprav so se gostje borili do konca, Ločani prednosti niso izpustili iz rok in na koncu slavili z 32 : 30. »Najlepše je zmagati

Kapetan domačega moštva Aljaž Jesenko je mrežo gostov zatresel kar sedemkrat, prav tako je bil sedemkrat za domačine uspešen Mirko Latković. / Foto: Tina Dokl

pred polnimi tribunami in danes se nam je zgodilo prav to. Čeprav smo bili tudi na prvih dveh tekmah kar nekaj časa v igri za zmago, pa smo nato nerazumljivo popustili. Danes smo zdržali od začetka do konca in tudi s pomočjo navijačev se lahko veselimo prve letošnje zmage. Upam, da je to dobra potnica za naprej in da nam uspe priti med osem najboljših ekip v ligi. Najbolj pa bomo veseli, če bodo tribune vedno tako polne kot danes,« je po tekmi povedal novi kapetan ekipe Aljaž Jesenko iz

Veštra, ki je funkcijo prvega moža v moštvu prevzel po domačem reprezentantu Darku Cingesarju, ki je pred kratkim odšel v Trimo Trebnje. »V primerjavi z lansko sezono je ekipa precej spremenjena, predvsem mlajša. Na tej tekmi smo se prvič borili 60 minut, doslej smo igrali le po 40 minut, kar ni dovolj. Zato bo pri taki igri treba vztrajati in le to lahko prinesle dobre rezultate,« je povedal trener ekipe Urbanscape Loka Gregor Cvijić in dodal, da je zmaga zanje zelo pomembna.

»Po dveh porazih je zmaga dodaten zagon. Sedaj nas čaka novo težko gostovanje v Ormožu in tudi tam bomo igrali po najboljših močeh,« je povedal Cvijić in pojasnil, da je njihov prvi cilj ostati v elitni ligi in hkrati v ekipi zgraditi zmagovalno miselnost.

Zmaga Save Kranj

Rokometašice so odigrale prvi krog pokala. Ekipa Sava Kranj je z rezultatom 39 : 27 (19 : 16) premagala Vrhniko ter se uvrstila v naslednji krog.

Naše plezalke slavile v težavnosti

VILMA STANOVNIK

Kranj – S tekmami v Wujiangu na Kitajskem se je končala letošnja sezona svetovnega pokala v športnem plezanju. Naše tekmovalke so poskrbele za velik ekipni uspeh. Slovenija je namreč prepričljivo zmagala v pokalu narodov v razvrstitvi svetovnega pokala v težavnosti v ženski konkurenci. Uvrstila se je pred Japonsko, ki je v pokalu narodov zmagala tako v seštevku moških kot tudi v seštevku moških in žensk skupaj. Slovenija je v tem seštevku druga.

Najboljši Slovenki letos, Janja Garnbret in Vita Lukan, sta bili tudi v boju za zmago v posebnem seštevku svetovnega pokala v težavnosti. Na koncu je zmagovalka sezone v tej razvrstitvi postala Avstrijka Jessica Pilz, ki je na drugo mesto potisnila na Kitajskem odsotno Janjo Garnbret, ki je nastopila le na treh tekmah.

Radovljčanka Vita Lukan je sezono prvič končala na stopničkih v seštevku težavnosti, potem ko je v Briançonu zmagala, v Kopru pa je bila tretja. »Tretje mesto je samo potrditev za naprej in pomeni dodatno motivacijo za zadnji mesec priprav pred evropskimi kvalifikacijami

za olimpijske igre, tako da bom zdaj še z večjo zagnanostjo trenirala,« je povedala Lukanova.

Prve olimpijske vozovnice so razdelili avgusta na svetovnem prvenstvu v Bernu. Nova priložnost bodo oktobrske celinske kvalifikacije za olimpijske igre, ko se bosta v Pariz uvrstila le zmagovalc in zmagovalka.

»Janja na to tekmo seveda ne bo šla, ker že ima olimpijsko vozovnico, tekmovala pa bodo Vita Lukan, Mia Krampl in Sara Čopar, ki so

Radovljčanka Vita Lukan je sezono prvič končala na stopničkih v seštevku težavnosti, potem ko je v Briançonu zmagala, v Kopru pa je bila tretja.

bile najboljše v skupnem seštevku balvanov in težavnosti med našimi. Pri fanatih pa bosta šla v Laval Luka Potočar in Anže Peharc ter po vsej verjetnosti še Martin Bergant,« je povedal selektor Gorazd Hren.

Sicer pa je pri moških Slovenca Luko Potočarja na mestu zmagovalca seštevka sezone v težavnosti nasledil 16-letni Japonec Sorato Anraku. Potočar je sezono končal na 11. mestu.

Že šest zmagoslavij Nike Križnar

Naša smučarska skakalka Nika Križnar je minuli konec tedna zmagala na dveh tekmah poletne velike nagrade v romunskem Rašnovu in je z dosedanjimi šestimi zmagami že skupna zmagovalka.

VILMA STANOVNIK

Kranj – V Rašnovu sta v soboto in nedeljo potekali peta in šesta tekma poletne velike nagrade v smučarskih skokih. Naša šampionka Nika Križnar, ki je doslej slavila na vseh štirih tekmah, je bila obakrat najboljša tudi v Romuniji. Na sobotni tekmi je ob njej na zmagovalnem odru na drugem mestu stala njena reprezentančna in klubska prijateljica Ema Klinc (obe SSK Norica Žiri), na nedeljski tekmi pa se je na tretjo stopničko zmagovalnega odra poleg Nike in Eme postavila še Nika Prevc (SK Triglav Kranj). Lep rezultat je uspel tudi mladi Ajdi Košnjek (NSK Tržič FMG), ki je bila oba dneva peta.

Nika Križnar si je tako že zagotovila skupno zmago, svojo drugo, skupno pa četrto zaporedno za Slovenijo. Lani in predlani je bila

Nika Križnar je letošnje poletje nepremagljiva. / Foto: Gorazd Kavčič

namreč najboljša mlada mamicica Urša Bogataj.

»To je zgodovinska tekma poletne velike nagrade in nam bo za vedno ostala v spominu. Zdaj pa sem se že osredotočila na naslednjo tekmo v oktobru. Komaj čakam na nov izziv, da poskusim priti še do zadnje

zmage,« je povedala Nika Križnar.

Kljub temu da niso stali na zmagovalnem odru, pa so v Rašnovu zablesteli tudi naši mladi smučarski skakalci. Najboljši je bil Mark Hafnar (SK Triglav Kranj), ki je na nedeljski tekmi osvojil peto mesto, v soboto pa je bil 15.

S točkami za 20. mesto v nedeljo in 30. mesto v soboto je razveselil tudi Rok Oblak (SSK Norica Žiri).

Do konca poletne velike nagrade so za moške na sporedu še tri tekme, dve v Hinzenu naslednji teden ter finale v Klingenthalu v začetku oktobra.

Mladi kolesarji navdušili

VILMA STANOVNIK

Kranj – S cestno dirko članov se je v nedeljo zaključilo evropsko prvenstvo v kolesarstvu, ki je potekalo na Nizozemskem. Slovenska vrsta je bila na prvenstvu precej oslABLJENA, najbolj pa se je izkazal Jaka Primožič iz Bitenj, sicer član avstrijske ekipe UCI Continental Hrinkow Advarics, ki je

osvojil 50. mesto. Za Francijo je zmagal Christophe Laporte, Belgiji je srebrno kolajno priboril Wout Van Aert, tretji je bil Nizozemec Olav Kooij. Na prvenstvu pa se je izkazala naša moška mladinska reprezentanca mlajših članov, saj je Anže Ravbar na cestni dirki postal evropski prvak, Žak Eržen (oba Adria Mobil) pa je bil tretji.

Domžalčani so si priborili zmago

Domžale, Kranj – V Prvi ligi Telemach so nogometaši Domžal gostili Aluminij in zmagali z 2 : 1. Za domačine sta zadela Danijel Šturm in Mario Krstovski. Kalcer Radomlje je gostoval v Celju in izgubil z 1 : 0. Domžale so na 7. mestu z 8 točkami, Kalcer Radomlje pa na 8. mestu s 7 točkami. Jutri in v četrtek je na sporedu 10. krog. Domžale bodo jutri ob 20.15 gostile Muro, Kalcer Radomlje pa v četrtek odhaja v Maribor. V 10. kolu 2. SNL je Triglav v nedeljo gostil Gorico in izgubil z 0 : 3. Triglav je sedaj na lestvici s 15 točkami na 5. mestu, v soboto pa odhaja na gostovanje k Velenju. V 3. SNL – zahod je bil derbi med sosedi v Žireh, kjer je bila z 0 : 4 boljše ekipa Škofje Loke. V Šenčurju je bil z 1 : 2 boljši Roltek Dob, Jesenice pa so v gosteh pri vodilni Adrii izgubile z 2 : 1. Šobec Lesce jutri gostuje v Kočevju. V prvi gorenjski nogometni ligi so odigrali 5. krog. Rezultati: Naklo – Bitnje 1 : 1, Bled-Bohinj Hirter – Britof 2 : 2, Preddvor – Kranjska Gora 6 : 2, Sava Kranj – Visoko 2 : 2, Zarica Kranj – Velesovo Cerklje 4 : 2 in Niko Železniki – Polet 1 : 0.

PLANINSKI IZLET: GUBNO (2403 M N. M.)

Neopazen izjemnež

Vrhovi nad Kriškimi podi so poleti in jeseni odlično obiskani. A med njimi najdemo tudi take, kjer vladata mir in tišina. Šepetanje gorske idile, ki vabi v nedrje visokogorja.

JELENA JUSTIN

Neoznačen vrh, ki se pne nad Kriško steno oz. nad dolino Krnica, je raj za ljubitelje miru in tišine. Logistično je tura malce zahtevnejša, a če se je lotimo v dveh dneh in prespimo na Kriških podih, je veselje in zadovoljstvo še toliko večje.

Zapeljemo se proti Vršču, kjer malce pred tretjo serpentino na levi strani cestišča parkiramo. Markirana pot se spušča skozi gozd, nato se položi in nas pripelje do struge Pišnice. Ko prečimo strugo, smo na prostranem travniku planine V Klinu. Na naši levi strani je

spominski park Mali Tamar. Predlagam, da vzpona ne nadaljujemo po razmeroma strmi cesti, ampak sledimo markacijam desno, ki nas v lepem vzponu pripeljejo do Koče v Krnici. Od kočice nadaljujemo v smeri Kriške stene oz. Križa. Na začetku je vzpon zložen, nato postaja vse strmejši. Kmalu dosežemo grušč iz hudourniških grap. Tukaj previdno glede markacij, v pomoč so tudi možici. Med zadnjimi metri gozdne meje se strmo povzpemo do prvih melišč pod orjaškimi ostenji okoliških gora in pod Kriško steno. Pot zavije rahlo v levo in nas vodi do vstopa v steno.

Nadenemo si čelado, samovarovanje nam v steni ne bo pomagalo, ker jeklenice skorajda ni. Pot je speljana po naravnih prehodih, varovala so skopo odmerjena, pa še to so večinoma klini. Nekaj jeklenice je tik pod vrhom. Preko celotne stene moramo biti izjemno previdni, saj je pot zagruščena, zato pazimo na zdrs in bodimo pozorni, da ne bomo prožili kamenja. Vzpon čez Kriško steno ni mačji kašelj! Ko izstopimo iz stene, se pot položi, sledimo do markirane poti, ki pripelje od Bivaka IV. Tam zavijemo levo na brezpotje, ki ga označuje tudi velik možic. Pozorni bodimo,

Na vrhu Gubna stoji velik možic, zadaj pa Razor, Prisojnik in Jalovec. / Foto: Jelena Justin

kajti na podih je kar nekaj možicev, ki olajšajo planinarjenje, ko je megla.

Sprehodimo se do velikega možica, nato pa pogledjemo naprej, kako se vije pot. Pot ima na začetku precej razpok in brezen, zato je orientacijsko malce zahtevnejša.

Gubno imamo ves čas pred seboj in pot vzpona gre v desno, do grebena. Ko se prebijemo skozi labirint, smo pod vršnim delom strmega pobočja. Držimo se desne strani, kajti levo je vse skupaj še precej težje. Prečimo pobočje v desno, nato

pa dosežemo vršno travnato pobočje, po katerem se enostavno sprehodimo do razglednega vrha.

Vrh nas nagradi s čudovitim razgledom, saj vidimo v samo osrčje triglavskega kraljestva. Okoli nas so sami vršaci, ki so s te strani videti povsem drugače.

Z vrha sestopimo po poti vzpona. Previdno predvsem v svetu škrapelj in brezen. Ko dosežemo markirano pot, lahko sestopimo po poti vzpona, torej nazaj čez Kriško steno, kar zahteva precej pozornosti, lahko pa nadaljujemo v smeri Križa in Kriških podov. Tretja varianta pa je sestop po markirani poti v smeri Bivaka IV in sestop v dolino Vrata. To posledično pomeni, da za turo potrebujemo dva avtomobila. No, kakorkoli se boste že odločili, v teh koncih vas čaka izjemna visokogorska narava.

Nadmorska višina: 2403 m
Višinska razlika: 1500 m
Trajanje: 9 ur
Zahtevnost: ★★★★★

Zavarovana pot čez Kriško steno / Foto: Jelena Justin

Pogled na Triglav in del severne stene s poti do Kriških podov / Foto: Jelena Justin

Mobilne aplikacije za kolesarje

SLAVKO ZUPANC

Kolesarji običajno želimo svoje kolesarske podvige dokumentirati. Seveda lahko vsak dan po kolesarjenju v zvezek zapišemo podatke o prevoženih kilometrih, povprečni hitrosti, višinskih metrih in druge informacije, ki jih nudijo običajni kolesarski števeci. Toda tako kot na druga področja je digitalizacija prodrla tudi v šport in rekreacijo. Tovrstna ponudba za kolesarje je zelo pestra.

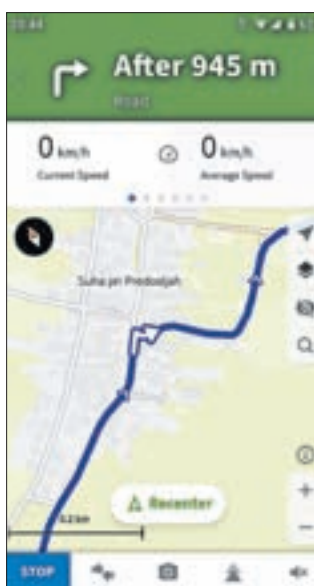
Profesionalni kolesarji in kolesarski navdušenci se običajno odločijo za nakup kolesarskega računalnika. Pri nas so najbolj razširjeni izdelki podjetja Garmin, ki poleg kolesarskih računalnikov nudi široko

Strava, odsek Mozjanca

/ Foto: Slavko Zupanc (zajem zaslona)

paleta dodatkov: senzor hitrosti, senzor kadence (hitrost pedaliranja), merilnik

Komoot, navigacija

/ Foto: Slavko Zupanc (zajem zaslona)

srčnega utripa, merilnik moči, radar za spremljanje dogajanja za kolesom.

Namesto takšnih kolesarskih računalnikov lahko uporabljamo tudi mobilne aplikacije za kolesarje. Ponudba le teh je zelo pestra. Našteto jih le nekaj: Bikemap, Komoot, Strava, Ride with GPS, OsmAnd, Mapy. Večino aplikacij lahko brezplačno namestimo na pametni telefon. Po opravljeni registraciji lahko uporabljamo osnovne funkcionalnosti, ki jih nudi brezplačna verzija. Za začetek snemanja dejavnosti pritisnemo gumb Sart, na cilju pa gumb End/Stop za zaključek snemanja in shranimo dejavnost. Dejavnosti so shranjene na spletu. Za delovanje aplikacije je potrebna povezava z internetom. Ko se podamo na kolesarjenje po poteh, ki

GLASOVA KOLESARJENJA

jih ne poznamo, v aplikaciji načrtujemo pot in uporabimo navigacijo, da nas usmerja. Če kolesarimo po gozdnih in hribovskih poteh, kjer ni dostopa do interneta, je pomembna možnost uporabe zemljevidov brez uporabe interneta (offline maps). To funkcionalnost potrebujemo tudi na kolesarskih potepanjih izven EU, kjer imamo zaradi dodatnih stroškov običajno izključene mobilne podatke. Pomembno je tudi, da aplikacija omogoča uvoz in izvoz datotek GPX za izmenjavo med napravami za navigacijo in aplikacijami. Datoteke GPX s kolesarskimi potmi, ki smo jih načrtovali ali prevozili, lahko pošljemo prijateljem ali jih uvozimo v napravo

za navigacijo. Veliko zanimivih kolesarskih poti najdemo tudi na spletu, kjer je običajno možen tudi prenos datotek GPX. V večini mobilnih aplikacij za kolesarje nekatere pomembne funkcionalnosti v brezplačnih različicah že nekaj časa niso več na voljo in je treba preiti na plačljive verzije. Če uporabljamo telefon za navigacijo, se moramo tudi zavedati, da je poraba energije zelo velika in da nas lahko ujame tudi dež. Zato je nujno, da si vsaj na daljših poteh omislimo polnilno baterijo (powerbank) in zaščito proti dežju.

Strava ima poleg vsega omenjenega tudi odseke (segments), kjer se lahko primerjamo z drugimi kolesarskimi navdušenci.

Priznanja zaslužnim zadružnikom

Najvišje zadružno priznanje je prejel tudi Aleš Dolenc, dolgoletni direktor Kmetijsko gozdarske zadruga (KGZ) M Sora in istoimenske delniške družbe.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Zadružna zveza Slovenije je na nedavnem kmetijsko-življskem sejmu Agra v Gornji Radgoni podelila priznanja zaslužnim zadru-

stavno pohaštvu. Kot so zapisali v obrazložitvi k priznanju, je Dolenc vedno odlično obvladoval izzive v gospodarstvu in kmetijstvu.

Štirinajst zadružnikov in zadružnih delavcev, ki so se

dve desetletji v upravnem odboru zadruga in dva mandata tudi njen podpredsednik. Kmetuje na družinski kmetiji v Polju pri Vodica, kjer se ukvarjajo pretežno s prirajo mleka.

Gorenjske. Kot so zapisali v obrazložitvi k priznanju, si je vedno prizadeval za napredek zadruga in je spoštovan med zadružniki.

Na predlog Kmetijske zadruga Domžale je priznanje

Prejemniki zadružnih priznanj skupaj s predsednikom zadružne zveze Borutom Florjančičem in predsednikom državnega sveta Markom Lotričem, ki je bil osrednji gost na slovesni podelitvi priznanj / Foto: Sandi Fiser

žnikom in zadružnim delavcem ter zadrugam, zadružnim podjetjem in drugim organizacijam, ki praznujejo okrogle jubileje.

Najvišje priznanje, to je priznanje za trajen prispevek k razvoju zadružništva, je prejelo deset zadružnikov in zadružnih delavcev. Na predlog zadružne zveze ga je kot edini s širšega gorenjskega območja prejel Aleš Dolenc, dolgoletni direktor KGZ M Sora Žiri in delniške družbe M Sora, ki deluje v sestavi zadruga in izdeluje

izkazali pri uresničevanju nalog s področja zadružništva, je prejelo letno priznanje, med njimi so tudi štirje s širšega gorenjskega območja.

Enako priznanje je na predlog Kmetijsko gozdarske zadruga Sava Lesce prejel Boštjan Frelih, ki je bil trinajst let član upravnega od-

prejel Janez Gaberšek, in sicer za dolgoletno članstvo v zadrugi in aktivno delo v organih upravljanja ter v strokovnih odborih in komisijah. Kmetijo, na kateri se ukvarjajo s prirajo mleka, in članstvo v zadrugi je že predal svojim naslednikom.

Simon Pišlar iz KGZ M Sora Žiri je na predlog zadruga prejel priznanje v zahvalo za 28 let predanega dela v zadrugi in v delniški družbi. »Cenjen je med sodelavci in strankami,« so zapisali v obrazložitvi za priznanje.

Priznanje ob okrogli obletnici delovanja sta prejela tudi časopisno-založniška družba Kmečki glas ob 80-letnici izhajanja časopisa Kmečki glas in Zveza slovenske podeželske mladine, ki praznuje 30-letnico.

Na predlog Kmetijske zadruga Medvode ga je za prizadevno delo v zadrugi prejel Franci Debevec, ki je bil

bora zadruga, zadnje leto je namestnik direktorice, bil pa je tudi predsednik Gove-dorejskega društva Zgornje

Inšpekcija bo nadaljevala poostren nadzor

Gozdarska inšpekcija bo jeseni nadzorovala tudi nabiranje gob in drugih gozdnih plodov.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Gozdarska inšpekcija bo tudi v jesenskem času nadaljevala poostren nadzor obiskovalcev gozdov, ki ga je v sodelovanju z nadzorniki Zavoda za gozdove Slovenije in Triglavskega narodnega parka izvajala že avgusta. Nadzirala bo predvsem nabiranje gob in drugih gozdnih plodov ter izlete (rekreacijo) po gozdovih.

Inšpekcija ob tem opozarja obiskovalce gozdov na pravilno ravnanje oziroma obnašanje. Obiskovalec gozda lahko nabere za lastno uporabo največ dva kilograma gob na dan, nabirati ne sme zavarovanih vrst gob in gob na zavarovanih območjih. Nabere lahko tudi do dva kilograma plodov, mahov in kostanja ter do enega kilograma zelnatih rastlin, z izjemo tistih, ki so zavarovane in jih ni dovoljeno nabirati. Izogiba naj se mirnim conam za divjad in območjem, ki so jih prizadele poplave in zemeljski plazovi, saj so tam številne gozdne ceste

poškodovane. Mirne cone so obsežnejši deli gozdne prostora, v katerem velja omejitev oziroma prepoved dejavnosti, ki vznemirjajo prostoživeče živali.

Pri uporabi gozdnih cest morajo obiskovalci gozdov spoštovati prometno signalizacijo, ki je postavljena na začetku ceste. Običajno je to prometni znak Prepoved prometa za vsa vozila, znak pa dodatno dopolnjujejo pojasnjevalne table. Prepoved velja tudi za običajna in električna kolesa.

Inšpektorji in nadzorniki so med avgustovskim nadzorom ugotavljali, da se večina ljudi v gozdu primer-no obnaša, so pa tudi izjeme, ki kršijo režim uporabe gozdne ceste, nepravilno parkirajo svoja vozila v naravnem okolju, nabirajo gobe v mirnih conah, nosijo nabrane gobe v plastičnih vrečkah ter kurijo in kampirajo v gozdu. Gozdarska inšpekcija jim je zaradi nevestnega obnašanja izrekla skupno trinajst prekrškovnih ukrepov.

Ogenj kot opozorilo proti širjenju volkov

Kranj – V petek, 29. septembra, ob pol osmih zvečer bo potekala vseevropska akcija, med katero bodo tudi v Sloveniji prižigali ogenj (kresove) kot opozorilo proti širjenju volkov. Akcija bo potekala pod geslom Ali ima paša še prihodnost v Evropi. Pojavljanje in širjenje volkov otežuje planinsko pašo oziroma rejo živine na prostem, zato so številni rejci že obupali.

Volk pokončal komaj rojeni teleti

Na kmetiji Pr' Lenčk na Kupljeniku je volk umoril komaj rojeni teleti in poškodoval še kravo.

CVETO ZAPLOTNIK

Kupljenik – Na kmetiji Pr' Lenčk obdelujejo 23 hektarjev lastnih in najetih travnikov in gospodarijo še s 30 hektarji gozda. Redijo okrog 30 goved, od tega 15 krav dojlj. Živino čez poletje pasejo

v okolici hleva in na pašniku, ki je oddaljen približno kilometer. Ker se na njihovem območju občasno pojavlja volk, so pri paši previdni. Maja in junija letos so zato živino čez noč zapirali v hlev, potlej, ko ni bilo ne škodnih dogodkov ne sledi za

volkom, so domnevali, da se je preselil na poključko stran in so jo tudi čez noč puščali na pašniku. Tako je bilo vse do nedelje, 17. septembra.

Tudi tisto jutro je gospodar Karol Primožič že navsezgodaj odšel na ogled pašnika, na katerem se je paslo 27 goved. Opazil je od ostale črede umaknjeno kravo, ki je očitno le kakšno uro prej telila. Teleti – dvojčka – sta bili še topli, a žal že mrtvi, eden je bil precej pogrizen, drugi brez jezika in večine repa. Krava je bila popraskana. Karol je takoj pomislil na volka. Tako je glede na poškodbe na teletih in kravi na ogledu potrdil tudi Blaž Černe iz blejske območne enote zavoda za gozdove, formalno pa naj bi to potrdila analiza DNK.

»Tisto noč, ko je volk napadel kravo in teleti, je bil jelenji ruk, to je čas parjenja,

Karol Primožič

ko jelenjad povzroča takšen hrup, da še ljudje težko spijo. Tudi lovci so bili na našem območju. Le kakšnih sto metrov proč je počivala preostala čreda. Le kako to, da ne živali in ne lovci niso zaznali volka,« se sprašuje Karol. Na kmetiji so po napadu volka že ukrepali in živino čez noč spet zapirajo v

hlev, tega pa ne bodo mogli početi, ko jo bodo odgnali na kilometer oddaljeni pašnik.

Volk je sicer na Kupljeniku v preteklosti že povzročal škodo. Kot je dejal Karol, je lani sosedu pobil dve kozi, še štiri so zaradi poškodb morali zaklati. Pokončal je tudi košuto in tri njena »teleta« ter gamsa.

Predlagajo prepoved uporabe glifosata

Kranj – Države članice Evropske unije bodo predvidoma 13. oktobra odločale o predlogu Evropske komisije o podaljšanju dovoljenja za prodajo herbicida glifosata še za deset let, članice pa bodo ne glede na to lahko na nacionalni ravni prepovedale njegovo uporabo. Po tem, ko so v Čebelarški zvezi Slovenije že izrazili nestrinjanje s podaljšanjem dovoljenja, so Zdrava družba, Anton Komat in Alpe Adria Green v petek vložili v državni zbor predlog zakona o prepovedi proizvodnje, prodaje in uporabe glifosata v Sloveniji. Kot so zapisali predlagatelji, ki bodo za odločanje o zakonskem predlogu v državnem zboru morali zbrati najmanj pet tisoč podpisov volivk in volivcev, je glifosata sporna kemikalija, ki ogroža zdravje ljudi in naravo. V Sloveniji je registriranih 25 sredstev z vsebnostjo aktivne snovi glifosata, podjetje Albau (nekdanji Pinus Rače) pa tudi izdeluje fitofarmacevsko sredstvo, ki vsebuje glifosata.

Eno od dveh telet, ki ju je pokončal volk

Gorenjski gasilci uspešno tekmovali

Članice B PGD Žiri so na državnem gasilskem tekmovanju zmagale, med mladinskimi ekipami najuspešnejši mladinci PGD Virmaše - Sveti Duh.

SIMON ŠUBIC

Gornja Radgona – V Gornji Radgoni je minuli konec tedna potekalo državno gasilsko tekmovanje Matevža Ha-

V PGD Virmaše - Sveti Duh so se uspeha svojih mladincev zelo razveselili in so jim ob vrnitvi domov v soboto zvečer za presenečenje pripravili slav-

Ekipa mladincev PGD Virmaše - Sveti Duh z mentorjem Igorjem Juričanom / Foto: arhiv društva

ceta 2023, na katerem so sodelovale tudi najuspešnejše ekipe z lanskega regijskega tekmovanja Gasilske zveze Gorenjske. Od njih je najboljši rezultat v nedeljo, ko je potekalo člansko tekmovanje, dosegla ekipa članic B Prostovoljnega gasilskega društva (PGD) Žiri, ki je osvojila prvo mesto, ekipa starejših članic PGD Dobračeva pa je bila v svoji kategoriji tretja. V soboto, na mladinskem tekmovanju, je bila od gorenjskih ekip najuspešnejša ekipa mladincev PGD Virmaše - Sveti Duh, ki je dosegla 5. mesto, pionirke PGD Mavčiče pa so bile sedme.

nostni sprejem. Kot je povedal predsednik društva in hkrati mentor ekipe mladincev Igor Juričan, gre za največji uspeh na državnem gasilskem tekmovanju katerekoli njihove ekipe v zgodovini društva. »Že naše uvrstitve na državnem tekmovanju so zelo redke, to nam uspe na približno vsakih deset let,« je poudaril. Njihova ekipa je sicer mešana, sestavljajo pa jo: Ela Juričan, Zarja Juričan, Anja Triller, Matevž Jesenko, Žan Jenko, Eva Jenko, Iza Jenko, Jakob Žvagen, Domen Juričan, Janja Jenko in Jan Jenko.

Šefinja gorenjske policije trčila v pešca

SIMON ŠUBIC

Kranj – Direktorica Policijske uprave (PU) Kranj Melita Močnik naj bi v soboto zjutraj na območju Sevnice z osebnim vozilom zbrila pešca, je poročal portal 24ur.com. Na Policijski upravi Novo mesto so pojasnili, da se je v soboto okoli pol osme ure na lokalni cesti v okolici Sevnice zgodila prometna nesreča, v kateri se je pešec, ki ga je zbrilo osebno vozilo, huje poškodoval. Odpeljali so ga na zdravljenje v bolnišnico. »Ker je bila v prometni nesreči udeležena oseba, zaposlena v Policiji, je postopek prevzel Posebni oddelek Specializiranega državnega tožilstva,« so še pojasnili. Po navedbah portala 24ur.com preizkus alkoholiziranosti

Melita Močnik / Foto: Tina Dokl

pri Močnikovi ni pokazal prisotnosti alkohola, ji pa policisti niso odredili strokovnega odvzema krvi, kot je običajno v takšnih primerih. Še naprej tudi ostaja direktorica PU Kranj.

Dodatnih pojasnil policije včeraj do oddaje današnjega časopisa v tisk nismo prejeli.

Talne označbe za motoriste na cesti na Jezersko

Na regionalni cesti proti Jezerskemu so po novem zarisane posebne talne označbe, ki pripomorejo k izvedbi optimalne linije vožnje motoristov skozi ovinke in s tem k zmanjšanju hitrosti ter hrupa.

SIMON ŠUBIC

Zgornje Jezersko – Na cesti Zgornje Jezersko–Spodnje Jezersko so se pred kratkim pojavile posebne talne označbe. Namenjene so večji varnosti motoristov, pojasnjujejo na Direkciji RS za infrastrukturo, ki je v letu 2016 izvedla pilotni projekt označitve posebnih talnih označb za motoriste v petnajstih krivinah (ovinkih) na državni cesti Podpeč–Rakitna.

Direkcija za infrastrukturo je k izvedbi dodatnih posebnih talnih označb za motoriste pristopila na osnovi analize prometnih nesreč po izvedbi pilotnega projekta v letu 2016. Analiza je namreč pokazala, da je po izvedbi ukrepov število prometnih nesreč motoristov v izpostavljenih krivinah glede na primerljivo obdobje pred ukrepom zmanjšalo za kar 71 odstotkov. Število vseh nesreč v izpostavljenih krivinah pa se je zmanjšalo za več kot 56 odstotkov. Na celotnem območju se je število vseh nesreč zmanjšalo za 29 odstotkov, število nesreč motoristov pa za slabih 21 odstotkov.

Zaradi pozitivnih rezultatov pilotnega projekta so ta

Posebne talne označbe za motoriste so dveh tipov – v obliki elipse in v obliki črt pod kotom 30 stopinj (na sliki). / Foto: Gorazd Kavčič

mesec posebne talne označbe za motoriste narisali še v štirih krivinah na regionalni cesti Zgornje Jezersko–Spodnje Jezersko in enako na regionalni cesti Latkova vas–Trbovlje. »Cilj posebnih talnih označb za izboljšanje prometne varnosti motoristov je izvedba optimalne linije vožnje voznikov enoslednih vozil skozi krivine, ki posledično vpliva na zmanjšanje hitrosti ter hrupa. Z zagotavljanjem optimalne linije se

voznikom enoslednih vozil onemogoči poseganje na nasprotno smerno vozišče. Pri izvedbi posebnih talnih označb je treba upoštevati širino obstoječega vozišča v krivini, prometno-tehnične lastnosti ceste pred obravnavano krivino, velikost krivine in psihologijo vožnje voznikov enoslednih vozil,« pojasnjujejo na direkciji.

Na omenjenih cestah so izvedli dva različna tipa posebnih označb za motoriste,

in sicer v obliki elipse različnih velikosti in v obliki črt širine 12 centimetrov pod kotom 30 stopinj, katerih dolžina je odvisna od optimalne linije vožnje skozi krivino. Oba tipa posebnih označb so izvedli samo na eni strani smernega vozišča. »Same označbe zaradi svoje oblike in širine ne vplivajo na drsnost in zmanjšanje prometne varnosti ostalih vozil,« še zagotavljajo na direkciji za infrastrukturo.

Tragična nesreča pri spravilu lesa

Železniki – V četrtek okoli 14. ure se je pri delu v gozdu pod Visokim vrhom v občini Železniki smrtno ponesrečil 70-letni moški. Po ugotovitvah škofjeloških policistov je moški opravljal spravilo lesa v svojem gozdu. Vleko dreves je opravljal s traktorjem, na katerem je imel nameščena vitel in jeklenico. Med vleko so na traktorju popustile zavoze in se je začel premikati po pobočju, pri tem pa je zadel moškega, ki je zaradi hudih telesnih poškodb na kraju umrl. Pomoč so nudili gorski reševalci iz Škofje Loke in dežurna helikopterska ekipa za reševanje v gorah s policistom gorske enote. S helikopterjem Slovenske policije so preminulega prepeljali v dolino, kjer ga je prevzela pogreba služba. Škofjeloški policisti so kraj zavarovali, opravili ogled in nadaljujejo zbiranje obvestil o dogodku. O njem so obvestili tudi pristojne inšpekcijske službe.

Nadzor na železniških tirih

SIMON ŠUBIC

Kranj – Ta teden slovenski policisti skupaj s predstavniki Slovenskih železnic sodelujejo v že sedmi mednarodni preventivni akciji Railpol, evropskega združenja policij, ki skrbijo za varnost na železnicah. Namen preventivne akcije Rail Action Wee je dvigniti varnostno kulturo tako pri obnašanju na vlaku kot pri prečkanju železniških prehodov in s tem izboljšati splošno varnost v železniškem prometu.

Kot so napovedali v policiji, bodo do ponedeljka nadzirali prehajanje železniške proge in obnašanje na vlakih. Policisti in zaposleni v Slovenskih železnicah bodo pri nadzoru pozorni predvsem na nedovoljeno oz. prepovedano prehajanje železniške proge,

prečkanje železniške proge na nivojskih križanjih (vozila in pešci) in na kršitve na vlakih (npr. izstopanje ali vstopanje med premikanjem vlaka, poškodovanje ali uničenje inventarja, kršitve javnega reda

bi jih moral poznati in upoštevati vsak udeleženec v prometu. Žal pa se na železniških tirih nesreče še vedno dogajajo, saj nekateri teh pravil ne upoštevajo ali pa celo prečijo progo tam, kjer to ni dovoljeno. Prav tako se

V petek okoli 6.30 je v Medvodah potniški vlak trčil v mlajšega moškega, ki je prečkal železniške tire na območju železniške postaje Medvode v smeri sredinskega železniškega perona. Hudo poškodovanega 24-letnika so odpeljali v ljubljanski klinični center, njegovo življenje pa je ogroženo.

in miru idr.). Del aktivnosti bodo v tem tednu namenili tudi predavanjem dijakom o varnosti v železniškem prometu.

Policija opozarja, da na nivojskih prehodih ceste čez železniške proge veljajo posebna prometna pravila, ki

kršitve dogajajo tudi na samih vlakih, ko potniki denimo vstopajo ali izstopajo iz premikajočega se vlaka, uničujejo inventar itd. Železnice se sicer na skoraj 700 nivojskih prehodih v Sloveniji srečajo tudi s cestnim prometom.

razpredrilo

GG

GLASBENIKI ZA LOKO

Maja Bertonec

Dveurni program je bil preplet različnih glasbenih zvrsti. Večer so odprli glasbeniki, ki so svojo pot začeli v Glasbeni šoli Škofja Loka. Jaka Strajnar je zaigral na handpan in bil nato ob Luki Veharju, Toniju Humarju in Tomažu Hostniku na odru kot član spremljevalne glasbene zasedbe. Tudi Hostnik se je predstavil solo, še prej pa na klavirni spremljal mlado saksofonistko Piko To-

mažin Sedar in trobentača Jakoba Hostnika, učenca Glasbene šole Škofja Loka, ki na tekmovanjih dosegata izjemne rezultate.

Občinstvo je v nadaljevanju dodobra ogrel Pero Lovšin, sledil mu je Grega Skočir, vokalist skupine Big Foot Mama, in domačin, tenorist Aco Biščević, ki je kot operni solist nastopal že na številnih koncertnih in gledaliških odrih po Evropi. V Škofji Loki rada nastopa tudi Nina Pušlar in seveda še en domačin, Jan Plestenjak, ki je zbrane spravil na noge. Vedno se rad odzove dobrodelnim projektom.

»Verjamem, da imamo vsi toliko srca in volje, da bo Loka sijala kot še nikoli prej.« je dejal priljubljeni glasbenik. Program, ki sta ga povezovala Monika Tavčar in Nejc Jemec, so zaključili domačini, Raubarji, in povsem za konec še Ansambel Saša Avsenika.

V zadnjem obdobju je bilo veliko težkih trenutkov, in kot so poudarjali glasbeniki, je prav glasba tista, ki pomaga, ki lahko umiri čustva na način, kot jih ne more nič drugega. Aco Biščević je bil z mislimi tudi pri tragični nesreči, v kateri je pred dnevi v škofjeloški občini umrl

prvošolec. Njemu v spomin in za moč njegovim bližnjim je zapel uspavanko. »Vsi umetniki, ki smo danes tukaj, tako radi dajemo tisto, kar najbolj znamo, ljudem, ki potrebujejo pomoč,« je poudaril.

Vsa sredstva od prodanih vstopnic bodo namenjena Rdečemu križu: Območnemu združenju Škofja Loka in Krajevni organizaciji Gorenja vas - Poljane, ki jih bosta nato dodelila naprej pomoči najbolj potrebnim. V polni dvorani je bilo dobrih tisoč obiskovalcev, ki so zbrali okrog dvajset tisoč evrov. Župana obeh

Nina Pušlar je skozi pesmi poudarila, da je v življenju pomembno, da imamo ob sebi ljudi, na katere se lahko zanesemo tudi v težkih trenutkih. / Foto: Tina Dokl

občin, Škofje Loke Tine Radinja in Gorenje vasi - Poljan Milan Čadež, sta se iskreno zahvalila številnim, ki so že doslej pomagali in se udeležili še koncerta, ter seveda glasbenikom, ki so za dober

namen prišli v Škofjo Loko in pripravili čustven glasbeno obarvan večer. Skupaj jih je zbral organizator, Agencija Koncerti, ki jo vodi Žiga Pišlar, zahvala gre tudi Zavedu 973.

Pero Lovšin je dodobra ogrel občinstvo. / Foto: Tina Dokl

Večer je zaključil Ansambel Saša Avsenika. / Foto: Tina Dokl

Predstavila se je tudi saksofonistka Pika Tomazina Sedar, učenka Glasbene šole Škofja Loka. Na klavirni jo je spremljal suški trubadur Tomaž Hostnik, ki je nastopil tudi solo. / Foto: Tina Dokl

Škofjeločan Aco Biščević je občinstvo popeljal v operne vode. / Foto: Tina Dokl

V Škofjo Loko je prišel tudi Grega Skočir, vokalist skupine Big Foot Mama. / Foto: Tina Dokl

Raubarji so zaigrali tudi priljubljeno skladbo Zetor. / Foto: Tina Dokl

Jan Plestenjak v bolj umirjeni vlogi / Foto: Tina Dokl

Niti, blago in roke za otroke

V Sodobnem tekstilnem centru Kreativnice pripravljajo sklop tekstilnih delavnic za najmlajše. Delavnice Niti, blago in roke za otroke so namenjene otrokom od šestega do dvanajstega leta starosti, potekale pa bodo vsako sredo od 17. do 19. ure. Začnejo se jutri, 27. septembra. Pod vodstvom Nine Vastl Štefe se bodo učili šivati, plesti, tkati, kvačkati, vozlati, barvati in tiskati. Delavnice bodo izvajali vse šolsko leto, da se bodo lahko lotili tudi izdelkov, ki zahtevajo več časa. Kot pravi Nina Vastl Štefe, bodo vse, kar se bodo naučili, lahko uporabljali vse življenje. »Sama sem začela šivati in plesti, ko sem bila stara osem let. Naučila sta me babica in oče. Zdaj si veliko svojih oblačil naredim sama, ustvarjam pa tudi druge zanimive stvari iz tekstila.«

PESMI MLADIH**Ljubezen**

En poljubček
na vsako stran,
da zaželim ti
najlepši dan.

Nisem mami,
ki vsak jo rabi.
Sem babi,
ki je takrat, ko se rabi.

En objemček
na ramo,
da zaceli
ti vsako rano.

Si moj,
ste moji, danes
jutri, vedno.
Kristina

Ljubezen je vedno lepa. Izjemna je takrat, ko v jeseni življenja pričakujemo in čakamo. Samo to, da nas nekdo ima rad. **Meta**

Pesmi pošljite na elektronski naslov pesmi.mladih@gmail.com ali pisno na naslov: Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj.

www.gorenjskiglas.si

DOSTOPEN ALKOHOL

Pri Zvezi potrošnikov Slovenije so v juliju izvedli pregled prodaje alkoholnih pijač po spletu in ugotovili, da na ta način lahko do alkohola brez večjih težav pristopajo tudi mladoletne osebe.

Mateja Rant

Pregled, ki so ga izvedli pri desetih spletnih trgovcih, je pokazal, da lahko mladi na spletu brez težav kupijo alkoholne pijače. »Res je, da večina spletnih strani opozarja na starostno omejitev in poudarja nevarnosti rabe alkohola, vendar lahko mladi ta varovala in opozorila preprosto zaobidejo,« so opozorili pri Zvezi potrošnikov Slovenije (ZPS) in dodali, da čeprav zakon o omejevanju porabe alkohola določa, da sme prodajalec oziroma ponudnik od vsake osebe, za katero domneva, da ni polnoletna, zahtevati, da predhodno izkaže svojo starost z javno listino, tega nihče od desetih trgovcev ali pogodbenih dostavljavcev ni zahteval od 19-letne osebe, ki je alkoholno pijačo prevzela na domu.

Kot ugotavlja Mladinska zveza Brez izgovora Slovenija, ki že približno deset let izvaja raziskavo o dostopnosti

alkoholnih in tobačnih izdelkov mladoletnim osebam Skriti nakupi, jim je alkohol dostopen tudi v fizičnih trgovinah. V različnih oblikah prodajaln so po besedah Mance Kozlovič alkoholno pijačo prodali več kot vsaki drugi mladoletni osebi, in sicer 54 odstotkom. A v vseh desetih letih je vendarle opazen napredek, je dodala. »Če je bilo na začetku od desetih nakupov zaznanih devet kršitev (90 odstotkov), se je do danes odstotek kršitev zmanjšal na 54 odstotkov.« Alkohol, so še poudarili na ZPS, je mladim v Sloveniji preprosto dostopen ne le na fizičnih prodajnih mestih in spletu, temveč tudi doma. »Zato je pomembno izpostavljati na dokazih podprto dejstvo, da odnos staršev in drugih odraslih do pitja alkohola pomembno vpliva na mlade in na njihovo pitje. V Sloveniji vlada t. i. mokra kultura, v kateri je pitje alkohola postalo samoumevno del našega vsakdana. Po porabi čistega alkohola na prebivalca spadamo v sam svetovni

Po spletu lahko do alkohola brez večjih težav pristopajo tudi mladoletne osebe. / Foto: Tina Dokl

vrh, to velja tudi za mlade.« Pri ZPS še dodajajo, da je najstnikom težko preprečiti eksperimentiranje z alkoholom, vendar lahko starši in skrbniki s svojim zgledom naredijo veliko. »Dodatno je treba stremeti k okolju, kjer alkohol ni preprosto dostopen in ozaveščati o problematiki pitja alkoholnih pijač.«

Ključno je, je opozorila Jasmina Bevc Bahar iz ZPS, da spletni prodajalci alkohola prevetirajo svoje postopke, izboljšajo pretok informacij in ustrezno izobrazijo svoje zaposlene, tudi dostavljavce, ter uvedejo dosledno preverjanje starosti ob dostavi nakupa, ki vsebuje alkoholno pijačo, če je na drugi strani mlajša oseba.

POTOVANJA • VINO • HRANA • DOGODIVŠČINE • MOŠKI • ŽENSKES • POTOVANJA • VINO • HRANA • ŽENSKES

JASMINKINA BAKLAVA

Alenka Brun

Jasminka Alibašič v Sloveniji živi 13 let – na Planini v Kranju. Prihaja iz Bosne in Hercegovine, mesta Skender Vakuf oziroma Kneževu. Dokon-

čala je osnovno šolo, delala je v turizmu, bila receptorica. Pravi, da sta z možem prišla v Slovenijo, da bi otrokom omogočila boljše življenje. Tudi njena slovenščina je vsak dan boljša, veliko besed se je naučila z gledanjem televizije. Čaka jo sicer še izpit iz slovenskega

jezika, predvsem pa si želi opraviti vozniški izpit. To si je zadala za cilj v bližnji prihodnosti.

Že kot otroka, osnovnošolko, je Alibašičeva zanimala tudi umetnost. Danes je članica KD likovnikov Kranj. V času, ko smo jo obiskali, je v prostorih društva v Kranju

ravno razstavljala svoja dela v tehnikah akril, voščenske, uporabila je tudi naravne materiale. Naslov razstave je bil Izvir. Dela so posvečena pitnim vodam njenega rodnega kraja.

Pa vendar nas tokrat ni zanimala njena ljubezen do likovnega ustvarjanja. Jasminko Alibašič namreč ob nedeljah najdete na eni od ljubljanskih tržnic, v Kranju pa na sobotni pri vodnjaku, kjer prodaja različne bosanske sladice, sirupe, pri strankah pa je še posebno priljubljena njena baklava. Recept zanjo je v bistvu povzela po receptu svoje mame, ki je baklavo vedno pripravljala doma, največ za praznike. Pa tudi druge sladice, ki jih Alibašičeva sedaj ponuja na stojnici, je včasih za domače ravno tako pripravljala njena mama. Na ta način ohranja tradicijo, dodaja pa, da so Slovencem bosanske sladice blizu. Najbolj poznajo baklavo, radi pa posegajo tudi po hurmašicah, neke vrste piškotnih, namočenih v sladkorni sirup.

Baklavo pozna praktično ves svet. Predvsem najprej pomislimo, da gre za oreškasto in izjemno sladko jed – in tu se Jasminkina baklava razlikuje od drugih, saj njena ni pretirano sladka. / Foto: Alenka Brun

Jasminkina baklava se od drugih razlikuje že zato, ker je za osnovo vzela družinski recept, ki ga je skozi leta malo prilagodila, tako da je to sedaj že njen recept. Seveda pa se razlikuje tudi od turške, v kateri je v ospredju pistacija, poudari. Sama jo dela z listnatim testom, orehi, zloženo na tradicionalni način. Ima kar nekaj plasti, na vprašanje, koliko je proda, pa pove, da čisto odvisno od naročil. Za njeno pripravo je namreč potreben čas, tako da je dobro,

da jo ljudje vnaprej pokličejo in naročijo določeno količino. Spominja se, koliko časa je njena mama vložila v pripravo baklave; včasih je bil to cel dan ... Značilnost Jasminkine baklave je tudi, da ni tako sladka. Pravi, da je limona tista, ki ublaži okus.

Približno tri leta sedaj v Ljubljani in Kranju prodaja svoje izdelke, ko pa jo povprašamo, zakaj se je odločila za to, je skromna in pojasni, da je pač želela ljudem predstaviti bosanske okuse.

Jasminka Alibašič / Foto: Alenka Brun

PRAZNOVANJA

SREČANJE VRHOVNIKOVIH

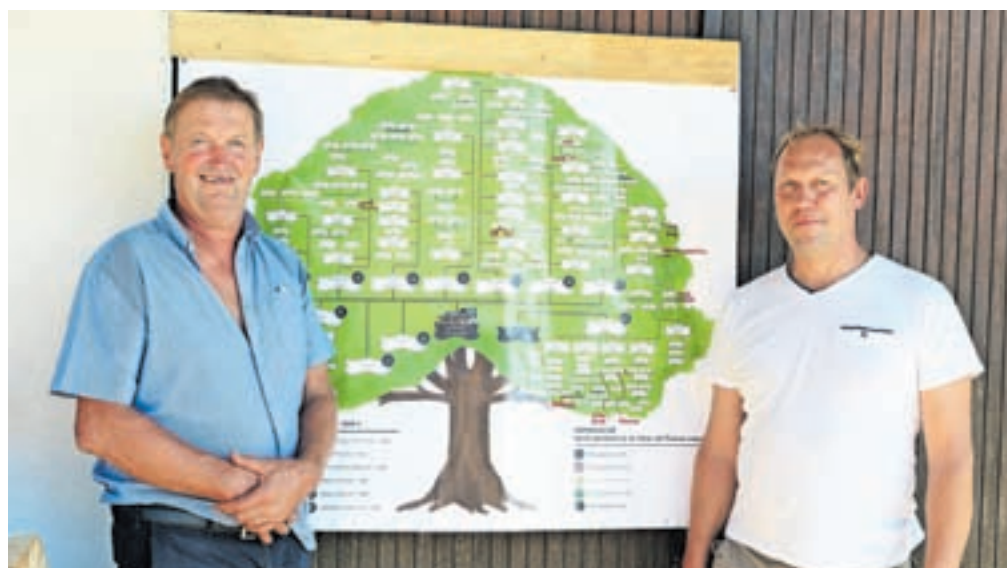
Po petih letih so se drugič zapored srečale generacije sorodnikov, ki imajo korenine na Vrhovnikovi domačiji na Ravnah, manjši hribovski vasi pod Krvavcem.

Ana Jagodic Dolžan

Na kmetiji Franca Vrhovnika je v letih med prvo svetovno vojno in po njej odraščalo enajst otrok, sedem deklet in štirje fantje. Večina si je svoje družine ustvarila v bližnjih hribovskih in nižinskih vaseh sedanje občine Cerklje, dru-

žinsko deblo Vrhovnikovih pa se je razvejalo tudi v Predosljah, na Suhi, Miljah in Vrhnikih. Pred nekaj več kot petimi leti je med potomci, med bratranci in sestričnami, vzklila ideja, da bi organizirali srečanje, saj so ugotavljali, da je obiskov vse manj, mlajši rodovi pa se komaj poznajo med seboj. »Nekdaj ni bilo avtomobilov, pa smo šli na obisk, zdaj jih je pri vsaki hiši več,

a se redko vidimo,« je bil nazoren naslednik kmetije vnuk Franc Vrhovnik, ko si je sorodstvo »vzelo čas« in se drugo soboto v septembru pripeljalo na Ravnane. Vreme jim je bilo tokrat bolj naklonjeno kot pred petimi leti, ko sta njihovo druženje krojila dež in veter. Otroci so v sončnem dnevu lahko sproščeno izkoriščali možnosti za igro, ki jih je ponujalo prostra-

Gostitelj srečanja Franc Vrhovnik in vodja organizacijskega odbora Klemen Logar pred družinskim drevesom / Foto: Ana Jagodic Dolžan

no Vrhovnikovo dvorišče, najmlajše je pričakal celo napihljiv grad.

Izvedba srečanja s 120 udeleženci je bila v rokah organizacijske ekipe, ki jo je vodil Klemen Logar. Kot je pojasnil, so se priprave začele spomladi. V zadnjih

dneh so bile poleg sedmih članov ekipe aktivne tudi gospodinj; te so mize obložile s sladkimi dobrotami. Pripravo kosila so zaupali gostincu, glasbeno spremljavo harmonikarju Robiju

Petaču. Medse so povabili tudi velesovskega župnika Slavka Kalana, ki je imel ob začetku druženja mašo. Razšli so se v večernih urah – odločeni, da čez pet let nadaljujejo tradicijo srečevanj.

Na srečanje je prišlo sto dvajset sorodnikov. / Foto: Ana Jagodic Dolžan

TANJA ODGOVARJA

tanja.70@hotmail.com

»Jesen«

Ni prvič in verjetno ne zadnjič, da vas prosim za pomoč. Vprašala bi zase na splošno (zdravje, finance in številke za lotto). Rada pa bi še vedela, kako kaže sinu, letošnje leto je precej stresno. Pa seveda za moža, predvsem za zdravje. Iz srca hvala in vse dobro.

Veste, ko nas nekdo vpraša, kako smo, največkrat avtomatično odgovorimo, da smo v redu. Pa v resnici pogosto nismo. Kako smo, lahko povemo samo tisti osebi, ki čuti z nami, vse drugo nima smisla. Pa brez zamere. Vem, niste v redu. Drugi se ne bodo spremenili, lahko se samo sami – in ne čakajte več na druge. Imate veliko skrbi in z nikomer jih ne morete

deliti, čeprav bi bilo potem lažje. Sin ima svoje prioritete in noče, da se vmešavate v njegovo življenje; pustite ga na miru, vse bo v redu. Zna razmišljati s svojo glavo in bodite brez skrbi. Mož je tak, kot je, in takšen bo ostal. Ima zdravstvene težave, ampak če se hoče, se zna prilagoditi. Vam osebno pa povem, kot sem že marsikomu: imejte se radi in poskrbite zase, drugi ne bodo. Srečne številke naj vam prinesejo vso srečo: 16, 17, 18, 22, 25, 28, 29. Lepo vas pozdravljam.

»Poletje«

Pozdravljeni, zanima me, ali bom naslednje leto odpotovala na dopust. V načrtu imam Azore z bližjim znancem. Kaj

vi vidite, kam in s kom odpotujem naslednje poletje na dopust? Hvala in lep pozdrav. Veliko vas je, ki se obračate name, in skušam vsem nuditi enako pomoč. Za vsakega od nas so namreč lastne težave največje. In takrat nas ne zanima, kakšen je svet okoli nas. Kot sem vam že večkrat napisala: zelo veliko boste potovali v različne kraje in imeli se boste skrajno lepo. Znanec ime željo po potovanju in ne vidim nobenih težav z njegove strani. Seveda je Amerika prva v načrtu, potem pa samo naprej. Želim vam vse lepo in dobro.

»Grobam«

Sem vaša dolgoletna bralka in že ste mi pomagali. Vsem pomagam, ampak saj veste, kako je s kovačevo kobilom. Vse vsem, kaj moram, in tudi iščem pomoč, ampak ne zmorem spremeniti svojega življenja. Mi bo nekega lepega dne uspelo? Hvala.

Vsak od nas pozna kovačevo kobilom, tudi jaz. Kadar smo za druge pametni, smo zase najmanj. Tako je in krivde ne moremo pripisati nikomur, tako smo narejeni. Saj veste, kaj vse morate narediti; od mene potrebujete samo potrditev. Že včeraj bi bilo prepozno. Vse ste dali in prišel bo čas, da daste sebi. Od moža imate vse najslabše, grožnje, nesramnost in nobene podpore. Od njega ne pričakujte nič dobrega. Ima vas rad, ampak sebe ima raje. Otroci vas imajo radi in vas spoštujejo, ampak imajo svoje življenje, kjer vas ni. Pomagajte, kadar vas prosijo, sami se ne ponujajte. Veste, hiša je samo opeka, vse ostalo pa je življenje, ki vas čaka takrat, ko boste odprli vrata in stopili ven, na plano. Da zaživite in živite. Ne bo lahko, ampak kadar se zavedate tega, ni nič težko. Ne pozabite: ste, kar ste, in ne se spreminjajte za nikogar. Srečno.

Mladoporočenci

Dne 16. septembra 2023 sta na Bledu zakonsko zvezo sklenila Martin Zupan in Laura Brencce Urh, na Jesenicah pa Uroš Resnik in Nadja Tratnik.

Novorojenčki

V kranjski porodnišnici se je v minulem tednu rodilo 21 novorojenčkov, od tega 12 deklic in 9 dečkov. Najtežja je bila deklica s 4208 grami, najlažji pa deček z 2980 grami. Na Jesenicah se je rodilo 16 novorojenčkov, med njimi je bilo 11 deklic in 5 dečkov. Najtežja je bila deklica, ki je tehtala 4670 gramov. Tudi najlažja je bila deklica, babica ji je natehtala 1860 gramov.

LAŽJI SUDOKU

8		9		2		3	4
			5 6		8 7		
2 7				4 1			
6		4 9				8	
5 1						4 3	
	9		7 3				6
		2 9				1 5	
	8 4		5 1 3				
1 3		6			2		

Rešitev:

8 6 2 2 7 9 5 5 1
4 9 5 1 5 7 8 6 2
5 1 7 8 6 6 2 9 4
9 2 5 6 2 1 8 8 7
6 7 8 9 2 8 2 1 5
1 8 2 5 6 7 8 9 9
6 5 1 7 8 9 2 2
2 2 8 6 9 5 1 7 5
7 9 9 1 1 4 6 5 9

TEŽJI SUDOKU

5			7 1		4		2
	6 4		9				3
8			3				
		3			2		
4 5						1 8	
		6			9		
				7			9
2			3		6 7		
3	5		4 6				

Rešitev:

1 2 9 9 7 6 5 5 1
7 4 9 5 5 1 8 6 2
6 6 5 2 8 2 1 7 9
4 7 6 6 9 9 2 1
8 1 5 6 2 9 2 5 7
9 5 2 1 4 7 8 9 9
5 6 4 7 9 2 1 8
6 8 1 2 6 5 7 9 4
2 9 9 8 1 4 6 5 9

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravil B. F.

NAGRADNA KRIŽANKA

PGD Besnica, Na hribu 7, 4201 Zgornja Benica

KOSTANOV PIKNIK

U NEDELO OB 11. URI

8. in 15. oktober

BESNICA

BREZPLAČNI AVTOBUS KRAJ - BESNICA

• PGD BESNICA • RD ROKOVNAČI •

Gorenjski Glas

	GORENJSKI GLAS	BESEDA NA KONCU MOLITVE	IGRALKA COOPER	PODZEMNA ŽIVAL	PRVO NARAVNO ŠTEVILO	POMOL. MOSTOVŽ	JAPONSKI CESAR											
GORENJSKI GLAS	ZBIRANJE JAVNIH MNENJ CENTER							VLADAR CESARSTVA	MODEL VOZILA OPEL									
KRAJ PRI KRŠKEM	SMERNI KAZALEC VRH PRI ŠKOFJI LOKI																	
DEL MARIBORA				GRŠKA OBREDNA PESEM, NOM	NEPRI-JETEN OKUS	ZA POLTON ZNIZAN „H“ MESTO NA ŠKOTSKEM												
EDGAR DEGAS				STROK, ZA ANGLEŠKO KULTURO GLASBENIK NA BOBNIH	1													
TELESNI PREMIK				KMET, KI ORJE														
JAPONSKA SLIKARKA (YOKO)				JUDOVSKI SVEČNIK SL. PISEC (DANILO)														
VZOREC, MODEL				3				GRŠKA BOGINJA MASCE-VANJA	RELIGIJA	MOŠKI, ŽENSKI, SREDNJI								
GORENJSKI GLAS	KROV	DEL OBRAZA OGNJE-NIK			PRETEP (EKSPR.) PEVKA ADU													
SESTRIN MOŽ					ZVEZA MED KOSTMI													
VRTILNA HITROST					NASELJE PRI KRANJU			HERCE-GOVEC		2								
RENE LACOSTE				RADIKALEC SNEŽNI OTAJEK				SOSEDA ANGLEŽINJE										
PIVSKI VZKLIK					IGRALEC SOTLAR OMEMBA (STAR.)				ZATIČ NA OSI KOLESA	KALČEK								
MITOLOŠKI BRODNIK	9							DEL MEDENICE SL. IGRALEC (J. J.)										
MALO-KRVNOST								URBAN LESJAK										
AKIHITO HARON LANARK MELANŽ RARITETA	NAČRT	PEVKA FALK REKA V KOČEVJU						IT. NAFTNI KONCERN										
OSEBA, KI KA J PRENASA								GORA GR. BOGOV										
OBRAZ (KNJIŽNO)								GRŠKA POKRAJINA										
MALAJSKI POLOTOK								OPREMA (ZASTAR.)										
	GORENJSKI GLAS	REKA, KI TEČE SKOZI KRAJ	AMERIŠKI PLES	DIVJA MAČKA	VELIKA KONICA	KARLA ODER	OBER	GORENJSKI GLAS	MOKROTA	ACETATNA CELULOZA	BRITANSKI OTOK	IGRALEC BIZOVIČAR	PRERIJSKI VOLK		7		ZABAVA (ZARG.)	EDEN OD STARŠEV
SESTAVIL: F. KALAN	TENIŠKA LOVORIKA OKLEPAJ IN ?				4			TKANINA IZ RAZNOBAR-VNIH NITI SPORTNI TRANSFER					DEL ROKE, LAHET	POKRIT PREHOD				
NEVOŠČ-LJIVOST																		
REKA V TURČJI, ARAKS				RIBJA JAJČECA	MOLIL-NICA			ZGORNJA OKONCINA	DRŽAVNIK EVREN					JED IZ RIB-JIH IKER			6	
KATJA EMAN		PISATELJ SELJSKAR						NORD. IZRAZ ZA SMUČI	PREBIVALCI ITAKE		ALPINIST MAHKOTA	AM. REŽISER (ROBERT)		10	GLAVNO MESTO GANE			
ČEBUJA (NAREČNO)	8			REDKOST (KNJIŽNO)	RIBIŠKA MREŽICA									NOVINAR KANONI				
LADJSKI PROPELER						KRAJ NA PELJESCU												
TROPSKI VETER						KUHINJSKI ELEMENT								POTEPUH, KLAJEŽ				
ALOJZ GRADNIK						KRAJ PRI POLJČANAH					JULES VERNOV KAPITAN	VOZILO			RIMSKA DVE	ST. ENOTA ZA DELO		
TIBE-TANSKO GOVEDO					DEL OBLAČILA	TANJA NOVAK				5	ŽAR	VESNA ARNŠEK						
	MANJŠI RT																	
	IVJE							ŽURNALIST										
								NOVINAR IN GLASBENIK KOŠIR					RICHARD GERE					

Rešitev križanke – geslo na kuponu – lahko kot običajno pošljete po pošti na naslov Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, Kranj, ali jo oddate v nabiralnik na tem naslovu do petka, 06. oktobra 2023. Rešitve pa po novem lahko pošljete tudi po e-pošti. To storite tako, da z mobilnim telefonom slikate kupon z geslom in ga pošljete na naslov križanke@g-glas.si. V elektronsko sporočilo ne pozabite napisati tudi svojih osebnih podatkov.

Nagrade:

1. 3 porcije jedi iz kotla in 3 porcije kostanja
2. 2 porciji jedi iz kotla in 2 porciji kostanja
3. 1 porcija jedi iz kotla in 1 porcija kostanja

1	2	3	4	5	6
7	8	9	10		

Naša mama

MILENA MIKLAVČIČ

usode

Dušan je bil najmlajši od osmih otrok. Šest se jih je rodilo v maminem prvem zakonu, dva pa v drugem. O tem, zakaj je mama postala vdova, ni vedel dosti. Potem pa je neporočena polsestra Vida zlomila obe nogi. Vzel jo je k sebi in negoval ...

»Leto 1998 je bilo za naju z ženo prekleto. Skupaj s še 125 delavci so jo postavili na cesto. Ni nama bilo lahko. Od mene je precej mlajša, ni še imela dovolj delovne dobe. Napraskala sva toliko denarja, da je šla delat šoferški izpit. Brez njega bi bila pot v dolino, kjer bi lahko dobila službo, predolga. Sestrina prošnja, naj jo vzamem k sebi, je prišla kot nalašč. Finančno nama je pomagala, da smo kolikor toliko spodobno živeli, z ženo pa sva

naredila vse, da se je pri naju dobro počutila.

Vidini spomini so me zelo prizadeli, a vam bom vseeno povedal, kaj sem slišal od nje. Ko se je najina mama v drugo poročila, ji je to zamerila, zato je šla od doma. Rodil sem se leta 1940, tik pred drugo svetovno vojno. V življenju sva se z Vido, preden je prišla k nam, le dvakrat, trikrat srečala. Celu sovražila me je, pa nisem vedel, zakaj.

Name se je obrnila v veliki stiski. Njene sestre so bile že pokojne, z nečaki pa se ni najbolje razumela. Eden jo je sicer vabil v Argentino, a ker je bila tudi sicer precej bolehnata, si ni upala odpraviti na dolgo pot.

Dnevi, ko sva bila sama doma, so se zelo vlekli. Pogosto sem ji kaj bral ali pa me je s postelje nejeverno opazovala, ko sem preklinjal zraven računalnika, ki ga nisem in nisem obvladal.

Nekoč mi je kar sama od sebe začela pripovedovati o svojem očetu Valentinu. Po poklicu je bil čevljar, hodil je od hiše do hiše ter iz ene vasi v drugo in popravil čevlje. Veliko je bil zdoma. Kadar se je za kakšen teden vrnil, sta se z mamo samo prepirala. Tudi tepla ga je. Pogosto mu je kar zraven otrok grozila, naj ji izgine izpred oči, ker mu bo sicer 'nekaj naredila'. Vsa vas je vedela, da se v očetovi odsotnosti okoli hiše pogosto smuka Lojze, ki je delal na železnici kot kretničar. Ker se je oče ljudem smilil, mu niso želeli še bolj zagreniti življenja, zato so pred njim molčali. Če ne bi, bi mu morda rešili življenje ...

Ko je nekoč stopil z vlakom, ga je ustavil Lojze in mu predlagal, da se skupaj odpravita proti vasi. Bila je že trda tema. V okolici je bilo veliko vrtač, nekatere med

njimi so bila 'zakamuflirana' brezna, ki so bila nevarna za padce, zlasti za otroke. Kaj točno se je na tej poti dogajalo, je Vida slišala le skozi blodnje, ki so kasneje zaznamovale Lojzetovo življenje. Svojega 'konkurenta' je porinil v eno takšnih brezen – v upanju, da se bo dovolj poškodeval, da bo takoj umrl. Pa ni. Še nekaj časa so se iz globeli slišali njegovi kriki na pomoč. Utihnili so šele, ko sta Lojze in naša mama čez globel naložila deske, čeznje pa navozila zemljo in kameenje. Takrat sta uradno že živela skupaj. Po vasi pa sta raznesla novico, da se je Valentin preselil k neki drugi ženski.

Naša mama je bila, tako danes sklepam, ženska, s katero ni bilo dobro češenj zobati. Kar si je zaželela, to je dobila. Žal pa je bil tudi Lojze 'škart roba'. Tega, kar je storil, ni mogel pozabiti. Začele so ga preganjati nočne more, vedno več je pil. Ponoči je taval okoli hiše ter molil. Mama ga je zapirala v kamro, a ji je, ker je bil drobnih kosti, ušel skozi okno. Imela sta še dva otroka, eden je umrl, ostal sem samo jaz. Ko se je Lojze obesil na skednju, je odšla od doma tudi Vida in se ni nikoli več vrnila. Ni je bilo niti na mamin pogreb leta 1967.

Po letu 1945 so vojske, ki so se borile v 2. svetovni vojni, za seboj pustile tudi velike orožja. Ker so se odrasli bali, da bi ga našli otroci, so ga zmetali v jame. A nespametna mularija je vsak prositi trenutek izkoristila za to, da je odvrženo orožje poiskala in potem so se igrali partizane in Nemce s praviimi puškami in tudi pravimi naboji.

Po spletu okoliščin je eden teh otrok zlezal tudi v 'maminu' vrtačo. Ko je pod nogami

začutil deske, je poklical še druge. Odstranili so jih in eden od njih se je spustil v globino. Žal tam ni našel nobenega orožja, le skelet, ki je bil naslonjen na steno. Silno so se ustrašili in zbežali. O tem, kaj so našli, niso nikomur pripovedovali. Šele čez nekaj let je prišla najdba na ušesa jamarjev, ki so Valentinove posmrtno ostanke odnesli s seboj. So jih zakopali ali odvrgli v smeti? Vida ni vedela.

Sestrini spomini na najino mamo so bili prvi, ki sem jih napisal s pomočjo računalnika. Povedala mi je stvari, za katere nisem vedel. Z njeno pomočjo sem potem tudi razumel, zakaj sem odšel od doma brž, ko sem lahko, pa se tudi jaz nisem nikoli več vrnil. Naša hiša je bila hiša prekletstva in zla. Pogosto razmišljam, kaj se je zgodilo z bratom, ki se je rodil dobro leto pred menoj in na hitro umrl. Mu je mama pomagala na drugi svet, ker ji je bil odveč? Če je bilo res tako, zakaj je pustila živeti meni?

Vem, da me ni imela rada. Vsaj ne na takšen način, kot imava z ženo rada svoje otroke. Pogosto me je kaznovala za prazen nič. Kazni so bile zelo krute. Spominjam se, da me je nekoč privezala ob mizo, posodo s hrano pa je položila toliko stran, da je nisem mogel doseči. Pa sem bil star morda tri, morda štiri leta. Tudi Lojze ni več spal v hiši, ne vem, kdo mu je kuhal, pral. Ne spominim se. Je pa bila mama močna in žilava ženska. Imeli smo manjšo kmetijo, ki jo je sama obdelovala. Tega, kar je storila, ni obžalovala. To sklepam po tem, da ni dovolila župniku, da bi jo pokopal. Samo zagrebli so jo. Njenega groba pa danes ni več.«

KUHARSKI RECEPTI

ZA VAS IZBIRA KATJA DOLENC

O koristih jabolk za naše zdravje govori že star pregovor. Najbolje jih je užiti surova, saj tako od njih dobimo največ. Zelo okusna so tudi v kuhanih in pečenih jedeh.

Polnjena rumena jabolka

Potrebujemo 4 rumena jabolka zlati delišes, 200 g smetanove gorgonzole, gomolj zelene, glavico zelene solate, sol, polovico limone, 5 žlic kisle smetane, sol in poper.

Operemo in olupimo zeleno in jo drobno sesekljamo. Sir zmešamo s smetano, da dobimo gladko maso, ki ji primešamo sesekljano zeleno. Rahlo solimo in popramo. Jabolkom izdorbemo peščičiča in jim počez odrežemo zgornjo tretjino. Spodnje dele še malo izdorbemo z nožem. Če je treba, jih malo prirežemo pri dnu, da na pladnju lepo stojijo. Vse rezane dele pokapljamo z limoninim sokom, da ne porjavijo. Jabolka napolnimo s pripravljeno maso, pokrijemo s 'pokrovčki' in damo za kratek čas v hladilnik. Pred serviranjem dno pladnja obložimo z zelenimi solatnimi listi, po njih razporedimo polnjena jabolka, zgoraj pa v nadev vsakemu vtaknemo nekaj rumenih solatnih lističev.

Rdeča pesa in jabolka v solati

Potrebujemo 300 g surove rdeče pese, 300 g jabolok, žlico olivnega olja, limonin sok in sol.

Rdečo peso in jabolka naribamo. Jabolka ne lupimo, ampak jih samo dobro operemo. Solato prelijemo z limoninim sokom in oljem, blago solimo in premešamo.

Okusen jabolčni kolač

Potrebujemo 3 jajca in 2 beljaka, 250 g gladke moko, 150 g sladkorja v prahu, vrečko vaniljevega sladkorja, pol vrečke pecilnega praška, 400 g kiselkastih jabolok, žličko cimeta in sok velike limone.

Jabolka narežemo na kockice in jih prelijemo z limoninim sokom. Moko presejemo s pecilnim praškom. Rumenjake, polovico sladkorja in vaniljev sladkor penasto umešamo. Beljake stepemo s preostalim presejanim sladkorjem v trd sneg in previdno umešamo v rumenjakevno maso. Enako storimo z moko. Na koncu vmešamo še jabolka in cimet. Pekač obložimo s papirjem za peko in nanj položimo maso za kolač. Pečemo okrog 40 minut pri 190 °C. Kolač ohladimo v pekaču.

Jabolčna pena

Potrebujemo 4 sočna jabolka, 2 žlici rjavega sladkorja ali v malo mlačne vode stopljeni 2 žlici medu, 2 beljaka in sok ene limone.

Jabolka olupimo, izrežemo peščičiče in jih narezana na koščke, zmeljemo v mešalniki. Beljake stepemo v sneg. Dodamo mu sladkor in limonin sok, nato še malo stepemo. Če smo sladkor zamenjali z medeno vodo, jo prilijemo jabolkom. Sneg rahlo primešamo jabolčni kaši in takoj ponudimo.

Nasvet: Jabolka v trgovini so običajno lepa na pogled, vendar so največkrat obdelana z različnimi škropivi, zato jih je treba dobro oprati z vročo in hladno vodo. Najbolje jih je za deset minut dati v mlačno vodo, na primer v pomivalno korito, in vanjo vmešati zvrhano žlico sode bikarbone. Tako lahko očistimo tudi drugo sadje in zelenjavo.

Tiramisu s slivami

ERIKA JESENKO

Tiramisu, klasična italijanska sladica, ki jo mnogi obožujejo zaradi njene bogate teksture in izjemnega okusa. Zanimivo različico tiramisuja dobimo tudi, če vanj vključimo slive. Kombinacija sliv in vaniljeve kreme ustvari sladico s prepletom sladkega in kislega okusa ter tako še kako polepša prve jesenske dni.

Za pripravo tiramisuja s slivami potrebujemo: za vaniljevo kremo: 0,5 g sira maskarpone, 2,5 dl mleka, 1 vaniljev puding, 4 žlice sladkorja, 1 vaniljev sladkor, 4 dl smetane za stepanje; za slivovo plast: 0,8 kg izkoščičenih sliv, 100 g sladkorja,

5 listov želatine, 3 žlice limoninega soka; ostalo: 400 g otroških piškotov, 2,5 dl močne kave, 2 žlici ruma, 2 dl smetane, 2 žlici kakava.

Priprava vaniljeve kreme: Vaniljev puding zmešamo s 5 žlicami hladnega mleka. Preostalo mleko zavremo, mu primešamo sladkor in vaniljev sladkor ter vanj zakuhamo puding. Odstavimo s štedilnika in ohladimo do mlačnega. Da se na pudingu ne naredi skorja, ga pokrijemo s folijo za živila. Nato skupaj zmešamo ohlajen puding in maskarpone. Smetano stepemo in jo z lopatico vmešamo v zmes pudinga in maskarponeja.

Priprava slivove plasti: V kozico narežemo slive, posujemo s sladkorjem in prilijemo 4 žlice vode ter limonin sok. Zavremo in pokrito dušimo 20 minut, da se slive zmehčajo. Kuhane slive

LAHKE JEDI

pretlačimo s pomočjo paličnega mešalnika. Po potrebi dosladkamo. Želatino namočimo za 10 minut v hladni vodi in jo nato odcedimo. Še v vročo kašo vmešamo ožeto želatino in mešamo,

da se ta raztopi. Vse skupaj ohladimo do mlačnega.

Sestavljanje tiramisuja: V vročo kavo vlijemo rum in vanjo pomakamo otroške piškote. S piškoti obložimo dno pekača. Čez piškote razporedimo polovico vaniljeve kreme in čeznjo prelijemo slivovo kašo. Prekrijemo z novo plastjo piškotov, namočenih v kavo. Nanjo nadevamo preostalo vaniljevo kremo in slivovo kašo. Po vrhu premažemo še z 2 dl stepene smetane in posujemo s kakavom. Pekač postavimo za nekaj ur v hladilnik, da se tiramisu dobro ohladi. Ta je še boljši naslednji dan, ko se okusi zares prepojijo.

Beremo skupaj

NMSB.PISMEN.SI

Nacionalni
mesec
skupnega
branja
8. 9. – 8. 10. 2023

Gorenski Glas

Egypt olvasunk
Čitamo zajedno
Gejnas khetoun
Leggiamo insieme
Wir lesen zusammen
Reading Together

ILUSTRACIJA: Ivan Mitrevski | Ilustracija je nastala v okviru projekta Slovenski knjižnično-muzejski MEGA kviz Mestne knjižnice Ljubljana.

PROSIMO, DARUJTE KRI!

BKS – OE Kranj vabimo vabljeni na krvodajalstvo akcijo, ki bo potekala:

V PROSTORIH GASILSKEGA DRUŠTVA V CERKLJAH
Cesta v Polico 41
V ČETRTEK, 28. 9. 2023
PRIDRUŽITE SE VELIKI DRUŽINI KRVODAJALCEV MED 7. IN 13. URO!
PROSIMO, POKLIČITE IN SE NAROČITE NA DAROVANJE KRVII
051/ 389 270 ali 051/ 671 147 ali 030/ 716 796

Krvodajalstvo se zavežemo za zdravje, razmnoževanje ter splošno dobro vseh prebivalcev naših prostorskih območij.

www.daruj.kri.si
BREZPLAČNA OBAVA

Horst Hegewald-Kawich

300 vprašanj o vzgoji psov

Zakladnica znanja od A do Z
Praktični nasveti strokovnjakov
Dodatek: pripomočki za vzgojo

Pes obogati naše življenje - še toliko bolj, če dobro ve, kako se mora v vsakdanjem življenju obnašati. Ta priročnik izčrpno odgovori na vsa vprašanja v zvezi z vzgojo pasjih štirinožcev. Motivacija, šolanje ali zaposlitev - dobili boste veliko uporabnih nasvetov!

Brošura vezava v plastičnem ovitku, 256 strani.
Redna cena priročnika je 16,90 eur. Akcijska cena: **9,90 EUR** * poština

Knjigo lahko kupite na Gorenskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na narocnine@g-glas.si. Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenski-glas.si

HALO-HALO GORENJSKI GLAS

telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201 42 00 ali osebno na Nazorjevi ulici 1 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrтка do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki **Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.**

PIREDITVE

Stari starši in vnuki

Preddvor – V četrtek, 28. septembra, ob 19. uri bo v dvorani kulturnega doma v Preddvoru pogovor o vlogi starih staršev pri vzgoji in varstvu otrok. Se morajo v celoti držati vzgojnih načel otrokovih staršev ali smejo ravnati po svoje, skladno s svojimi prepričanji in vrednotami? Ali stari starši svoje vnuke pogosto ljubijo preveč in jim s tem delajo škodo? O tem in drugih dilemah se bo Ivka Sodnik pogovarjala z Markom Juhantom.

Mednarodna razstava bonsajev

Šenčur – Slovenski bonsaj klub v soboto, 30. septembra, in nedeljo, 1. oktobra, v Športni dvorani Šenčur organizira 9. mednarodno razstavo bonsajev. Prvi dan bodo predstavitev najboljših bonsajev v srednji Evropi od 10. do 18. ure, v nedeljo pa od 9. do 17. ure.

IZLETI

S kolesom v Rovte

Naklo – Društvo upokojencev Naklo v četrtek, 28. septembra, vabi na kolesarjenje na relaciji Naklo–Podnart–Rovte–Besnica–Naklo. Start bo ob 9. uri izpred Doma upokojencev Naklo.

V deželo kozolcev

Kranj – Planinsko društvo Iskra Kranj v soboto, 30. septembra, vabi na izlet v Šentrupert z vzponom na najvišji vrh v občini, Nebesa, in ogledom muzeja kozolcev. Odhod posebnega avtobusa bo ob 8. uri izpred Mercator centra Primskovo v Kranju. Udeleženci bodo za vzpon potrebovali uro in pol, za spust pa nekaj manj. Prijave do zasedenosti mest v avtobusu oziroma najkasneje do torka, 26. septembra, do 20. ure zbira Rozalija Rajgelj na 031 392 766 in na rozalija.rajgelj@gmail.com.

Vabilo za člane MDI Kranj

Kranj – Medobčinsko društvo invalidov Kranj člane vabi na petdnevno ohranjanje zdravja v Termah Talaso Hotel in Vile Svoboda v Strunjanu, ki bo potekalo v terminu od 8. do 12. oktobra. Prijave sprejemajo do 2. oktobra v društveni pisarni v času uradnih ur, to je v torek in četrtek od 15. do 17. ure.

OBVESTILA

Prehrana in zdravila

Kranj – Dan slovenskih lekarn, ki ga pod okriljem Sekcije farmacevtov javnih lekarn pri Slovenskem farmacevtskem društvu in Lekarniške zbornice Slovenije zaznamujemo 26. septembra, poudarja poslanstvo in pomen lekarniške dejavnosti. Letošnja tema je Prehrana in zdravila. V ta namen bo izšla istoimenska knjižica o pravilni in varni rabi zdravil, v kateri so številni koristni nasveti o prehrani dojenčkov, otrok in mladostnikov, odraslih in starostnikov, nosečnic ter športnikov. Posebno poglavje je namenjeno klinični prehrani in vplivu hrane na zdravila. Knjižica Prehrana in zdravila bo od 26. septembra dalje brezplačno na voljo v vseh enotah Gorenskih

lekarn. Do 30. septembra bodo strankam brezplačno izdelali tudi osebne kartice zdravil, opravili pregled uporabe zdravil, izvajali meritve krvnega tlaka ter meritve telesne teže in višine.

Program medgeneracijskega sodelovanja

Preddvor, Naklo, Šenčur – V sredo, 27. septembra, ob 17. uri bo v Kulturnem domu Preddvor telovadba za najlepša leta. V petek, 29. septembra, ob 8. uri bo pod okriljem medgeneracijskega centra Naklo organiziran pohod od ribnika Žeje, ob 9. uri pa bo v Domu krajanov Šenčur predstavitev tehnik sproščanja, ki bo potekala v sodelovanju s Centrom za krepitev zdravja Kranj. Za vse aktivnosti so obvezne prijave do zasedbe mest na mck-prijave@luniverza.si ali 04 280 48 25.

Dejavnosti za mladino

Jesenice – Občinska knjižnica Jesenice vabi k vpisu v dejavnosti za mladino, ki se bodo začele prvi teden v oktobru: v Bralnico pri Grofici, Berem s kužkom, Radovednice, Ustvarjalne delavnice, Ure pravljic in Brihtino pravljico deželo. Zadnji dve sta primerni za otroke od četrtega leta starosti, ostale dejavnosti za šolarje. Prijave zbirajo na oddelku za otroke.

Namizni tenis in telovadba

Cerklje – Društvo upokojencev Cerklje člane obvešča, da se bo 2. oktobra začelo igranje namiznega tenisa. Potekalo bo v mali telovadnici športne dvorane v Cerkljah vsak ponedeljek od 17. do 18. ure do konca aprila prihodnje leto. V oktobru se začne tudi vodena enourna telovadba v dvorani Pod Jenkovo lipo, ki bo potekala vsak torek do aprila. Prvo srečanje bo 3. oktobra ob 17. uri. Enkrat mesečno bodo organizirane meritve krvnega tlaka.

PREDAVANJA

Davne sledi človeka

Bled – V sredo, 27. septembra, ob 19. uri bo v Infocentru Triglavsko roža na Bledu prvo v nizu petih predavanj o paleoekoloških in arheoloških raziskavah v Julijskih Alpah. Jana Horvat in Mija Ogrin bosta govorili o arheoloških najdiščih v visokogorju Julijskih Alp.

RAZSTAVE

Tudi starost je lepa

Kranj – Likovno društvo Kranj v petek, 29. septembra, ob 15. uri vabi na odprte razstave ob mednarodnem dnevu starejših z naslovom Tudi starost je lepa. Dela, ki so jih prispevali starejši, bodo na ogled v prostorih Zveze kulturnih društev Kranj do 13. oktobra, ob delavnikih od 15. do 18. ure, ob sobotah od 9. do 12. ure.

Nagrajenci križanke OBI KRANJ, z rešitvijo NOVA PODOBA VAŠEGA DOMA, ki je bila objavljena v Gorenskem glasu, 12. 9. 2023, so: **Regina METERC** iz Žirovnice, **Tanja ŠTEFE** iz Kranja in **Alojzija ČEBULJ** iz Vodice. Vsi nagrajenci prejmejo praktične nagrade. Čestitamo!

LOTO

Loto rezultati – žrebanje 24. 9. 2023
2, 8, 11, 16, 17, 30, 37 in 19

Loto PLUS: **1, 8, 9, 13, 16, 26, 32 in 18**
Lotko: **3 3 4 0 5 6**

Sklad 27. 9. 2023 za Sedmico: **1.400.000 EUR**
Sklad 27. 9. 2023 za PLUS: **3.390.000 EUR**
Sklad 27. 9. 2023 za Lotka: **300.000 EUR**

desetdnevna vremenska napoved

Torek 26. 9.	Sreda 27. 9.	Četrtek 28. 9.	Petek 29. 9.	Sobota 30. 9.
10/22 °C	11/23 °C	10/21 °C	11/21 °C	10/19 °C
Nedelja 1. 10.	Ponedeljek 2. 10.	Torek 3. 10.	Sreda 4. 10.	Četrtek 5. 10.
9/16 °C	7/17 °C	8/18 °C	9/19 °C	9/19 °C

tedenski koledar

	vzhod	zahod
26. 9. tor. Justina	6.54	18.53
27. 9. sre. Damijan	6.55	18.51
28. 9. čet. Venčeslav	6.57	18.49
29. 9. pet. Mihael ☉	6.58	18.47
30. 9. sob. Sonja	6.59	18.45
1. 10. ned. Julija	7.00	18.43
2. 10. pon. Bogumil	7.02	18.41

MALI OGLASI

T: 201 42 47
E: malioglas@g-glas.si

Male oglase sprejemamo:
**za objavo v petek do srede
do 14. ure in za objavo
v torek do petka do 14. ure!**

Delovni čas:
**ponedeljek, torek, četrtek,
petek neprekinjeno
od 8. do 15. ure, sredo od
8. do 16. ure, sobote, nedelje
in prazniki zaprto.**

NEPREMIČNINE

STANOVANJA

ODDAM

LOKA NEPREMIČNINE
LOKA NEPREMIČNINE d.o.o.
Kapucinski trg 13, 4220 Škofja Loka
gsm: 041 675 123, tel.: 04 506 03 00
e-mail: info@loka-nepremicnine.si

NA Zlatem polju v Kranju oddam eno-sobno stanovanje, 42 m², najemnina 400 EUR/mes., tel.: 031/603-660 23002399

MOTORNA VOZILA

AVTODELI IN OPREMA

PRODAM

JEKLENA platišča z gumami 185/70/14 (Polo) in 205/55/16 (Peugeot 5008), tel.: 031/388-843 23002330

KURIVO

PRODAM

BUKOVA in mešana drva, lahko razžagana, možna dostava, cena po dogovoru, tel.: 041/803-520 23002392

SUHA hrastova ali mešana drva, metrska ali razžagana, možna dostava, tel.: 031/229-151 23002265

SUHA drva in butare, tel.: 031/826-621 23002287

SUHA bukova drva, lahko razrezana, dostava po dogovoru, tel.: 041/558-748 23002370

SUHA bukova drva, tel.: 041/652-801 23002387

SUHA bukova in mešana drva, tel.: 041/337-678 23002398

SUHE bukove butare, tel.: 031/417-221 23002384

STANOVANJSKA OPREMA

GOSPODINJSKI APARATI

PRODAM

APARAT za kuhano vino, 25-litrski, rostfri, posoda za vino 50 lit., tel.: 040/232-230 23002388

OGREVANJE, HLAJENJE

PODARIM

PEČ na drva, manjšo, še uporabno, okolica Kranja, tel.: 051/608-099 23002383

ŠPORT, REKREACIJA

PRODAM

ŽENSKO gorsko kolo Scott, tel.: 041/374-201 23002396

HOBI

KUPIM

ODLIKOVANJA, medalje, značke, razglednice, kovance, bajonete, sablje, čelade, uniforme, tel.: 051/740-430 23002283

ŽIVALI IN RASTLINE

PODARIM

2 mlada mucka, tel.: 04/53-31-477 23002391

KMETIJSKI STROJI

PRODAM

CIRKULAR za žaganje drv in "A" lestve, tel.: 031/812-210 23002390

PRIDELKI

PRODAM

BRINOVE jagode, tel.: 040/888-200 23002353

KUPIM

BIKCE in teličke, stare okrog 6 mesecev, in kravo ali telico, tel.: 051/372-468 23002389

KRMNO peso, tel.: 041/350-263 23002382

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM

KOKOŠI – nesnice, jarkice, rjave, črne, grahaste in bele, pred nesostjo. In KG piščanci za dopitanje. Pripeljemo na dom, Matej Bulovec, s.p., Mlakarjeva ul. 45, Senčur, tel.: 041/710-113 23002154

2 ovna, prvi star 4 mesece, drugi pa 20 mesecev, tel.: 051/397-346 23002397

21 dni staro teličko ČB/RH/BAQ, mesne pasme, cena 120 EUR, tel.: 030/915-738 23002395

ČB bikca, starega 14 dni, tel.: 041/665-296 23002386

KUPIM

BIKCA simentalca, težkega od 200 do 400 kg, tel.: 068/150-640 23002394

BIKCE in teličke, od enega tedna do 250 kg, ter pašno kravo, tel.: 051/372-468 23002333

TELIČKA simentalca LS, starega 1 teden, tel.: 051/860-107 23002385

ZAPOSLITVE (M/Ž)

NUDIM

GOSTILNA v Kranju išče nove sodelavce za pomoč v kuhinji in strežbi. Simona Virant, s.p., Jezerska c. 41, Kranj, tel.: 041/229-788 23002354

STORITVE

NUDIM

ADAPTACIJE – vsa gradbena dela od temeljev do strehe, fasade, škarpe, urejanje dvorišč, tlakovanje, asfalt, ograje, dimniki, izolacija, krovstvo, tesarstvo – po zelo ugodni ceni. Leard, d.o.o., Pivka 11, Naklo, tel.: 041/583-163 23002156

SANACIJA dimnikov z nerjavečimi tuljavami, vrtnje, zidava in popravila, nudimo dimne obrobe in kape. Cvetko Rajko, s.p., Brezje pri Dobu 4a, Dob, tel.: 051/828-419 23002068

STREŠNA in stavbna kleparska dela po celotni Gorenjski. Zlebovi, odkapne pločevine, obrobe, balkoni, dimniki. Klepar Matevž, Matevž Šimnic, s.p., Britof 103, Kranj, tel.: 040/557-784 23002256

IŠČEM

IŠČEMO moškega za občasno pomoč na kmetiji, 1- do 2-krat na teden, okolica Kranja, tel.: 031/505-151 23002381

RAZNO

PRODAM

JEDILNO mizo 80 x 120, pomožno zložljivo posteljo, tel.: 040/705-145 23002393

MASAŽNI stol in zimske gume Hankook 185/55 R16, tel.: 040/239-365 23002400

SMREKOVE lesene špirovce 12/16 x 840, plohe 50 mm, deske 25 mm in domači česen, tel.: 031/372-504 23002326

ZAHVALE, OSMRTNICE

Žalost in hvaležnost lahko izrazite z objavo osmrtnice ali zahvale v različnih velikostih.

Vaše želje sprejemamo po e-pošti na malioglas@g-glas.si ali po navadni pošti na naslov Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj.

Gorenjski Glas

www.gorenjskiglas.si

Avtor Franci Valant iz Radovljice je knjigo posvetil zvonjenju zvonov v radovljiški župniji in dekaniji v preteklih 130 letih. Knjiga je dragocen zapis o nesnovni kulturni dediščini, ki je najbolj razširjena prav na Gorenjskem. Knjiga obsega resnične zgodbe pričevalcev, stare običaje in številne stare fotografije. Njen namen je ohraniti spomin na dejavnosti v slovenskih zvonikih in spomin na ljudi, ki so se z njimi ukvarjali.

Knjiga ima 199 strani, mehka vezava.

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si. Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

16 EUR * poštnina

Gorenjski Glas
www.gorenjskiglas.si

RADIO KRANJ 97.3
pisan kot jesen
radio-kranj.si

Radio Triglav
Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Trg Toneta Čufarja 4, 4270 Jesenice
Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

Radio Sora
Vedno blizu. 91.1 / 89.8 / 96.3
RADIO SORA, D.O.O., KAPUCINSKI TRG 4, ŠKOFJA LOKA

OBVESTILO NAROČNIKOM

Račune lahko prejmete tudi po elektronski pošti

- Če želite račune prejemanjati po e-pošti, nam na e-naslov narocnine@g-glas.si sporočite točno ime in priimek ter naslov, da vas bomo našli na seznamu.
- Na e-naslov, s katerega nam boste poslali osebne podatke, bomo poslali račun v obliki pdf, ki bo povsem enak položnici v tiskani izdaji.
- Sodobna tehnologija omogoča tudi hitro in preprosto plačevanje računov s pomočjo mobilnega telefona in QR kode.

Prepričani smo, da boste zadovoljni.

Gorenjski Glas | www.gorenjskiglas.si

Ročno vezenje je bilo v življenju naših mam in babic dragoceno delo, saj so veliko časa presedele ob vezenju prtov, perila in oblačil. To znanje so prenašale na mlajše in tako se je umetnost vezenja ohranila vse do danes. Enoletno trdo delo Marije Šolar je obrodilo knjigo, v kateri je podrobno opisanih 36 tehnik vezenja od najbolj preproste naprej, vsaka s celostransko fotografijo. V knjigi je predstavljenih tudi več kot 200 različnih vbodov in okoli 640 risb. Vezenine so del tradicije in kulturne dediščine vsakega naroda.

Knjiga ima 263 strani, mehko vezavo in je lahko lepo darilo.

50 EUR * poštnina

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si. Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas
www.gorenjskiglas.si

ZAHVALA

Kogar imaš rad, nikoli ne umre, le daleč, daleč je.

Dan pred svojim 86. rojstnim dnem je za vedno zaspala draga žena, mami, stara mama, prababica in sestra

LJUDMILA MEGUŠAR
Pintarjeva Milka s Češnjice

Iskrena hvala vsem za izrečena sožalja, podarjene sveče, cvetje in vsem, ki ste se od nje poslovili ter jo pospremili na njeni zadnji poti.

Vsi njeni

ZAHVALA

STANISLAV ŠOLAR

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, sodelavcem in znancem za izrečena sožalja, podarjeno cvetje in sveče. Hvala njegovim kolegom za požrtvovalno nudenje prve pomoči. Zahvala gre tudi PGD Selca, ŠD Selca in OZVVS Škofja Loka. Še posebno se zahvaljujemo podjetju Lotrič Meroslovje in družini Lotrič za vso podporo in pomoč v teh težkih trenutkih. Hvala Marku Lotriču za lep poslovlilni govor, gospodu župniku Damjanu Proštu in pogrebni službi Akris za njihove storitve ter pevcu Janezu Trilerju za ganljivo zapete pesmi.

Hvaležni smo vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi

OSMRTNICA

V 81. letu starosti je mirno zaspala naša draga mama, babi, prababi, sestra, teta in prijateljica

VERONIKA OBRADOVIĆ

Pogreb drage pokojnice bo v soboto, 30. septembra 2023, ob 13. uri na pokopališču v Kranju. Žara bo na dan pogreba od 9. ure dalje v mrliški vežici.

Žalujoci vsi njeni

Po poplavah upad gob

Gorenjska je bila v prvi polovici poletja bogata z gobami, a avgustovske poplave niso prizanesle niti njim in so povzročile upad gob na en odstotek. Po besedah Bojana Arzenška iz Gobarskega društva Kranj naj bi se rast gob povečala v zadnjih dneh septembra.

MAŠA LIKOSAR

Milje – V prvi polovici poletja je bila sezona gob nadpovprečna, je pojasnil Bojan Arzenšek, ki tako z gobami obilnega poletja ne pomni. »Julija je bilo ogromno jurčkov in lisičk. A tudi drugih vrst je bilo izredno veliko, sam sem jih določil več kot 600,« je dejal. Celotna Gorenjska, zlasti območja Karavank, Pokljuke in Jelovice, je bila prežeta z gobami, a le do avgustovskih poplav. »Poplave in suša, ki je sledila, so gozdove opustošile gob. Količine so bile po tem izredno majhne, zaradi toplega vremena pa so gobe zelo črvice,« je pojasnil Arzenšek.

Gobarjenje rekreacija in raziskovanje

Gobarji pa si še vedno lahko obetajo dobro bero, saj kot dodaja sogovornik, so trenutne vremenske razmere z dežjem gobam naklonjene. »Čas za gobe je pravi, a ne moremo napovedati, kako močno bodo rasle.« Arzenšek zato letos občasnim ali novim nabiralcem odsvetuje nabiranje. »Priporočam pa jim, da se pridružijo gobarskim društvom, kjer

Poznavalka gob Katarina Grabnar Apostolides s knjigo Zadnja vijoličasta bledivka, ki jo je napisala skupaj s pisateljico Ano Schnabl / Foto: Maša Likosar

bodo pridobili koristna znanja, zlasti glede strupenosti. Vedeti namreč moramo, da so gobe večini strupene in kot take neprimerne za uživanje. Tudi sicer laične nabiralce spodbujamo, da bi se z nabiranjem ukvarjali predvsem raziskovalno, in ne v namene gurmanskih užitkov. Naj bo gobarjenje predvsem rekreacija in raziskovanje.«

Ob tem je še poudaril, da vselej nabirajmo le tiste gobe, ki jih dobro poznamo. »Napaka je, da pobiramo

vse povprek in šele naknadno ugotovimo, da so strupene, s čimer siromašimo naravo.« Kot pravi, gobarji sledijo načelu hodi počasi, opazuj naravo, bodi pozoren. »Zadovoljni bodimo z manjšo bero in se zavedajmo, da je zakonsko dovoljeno nabirati le dva kilograma dnevno na osebo,« je še povedal Arzenšek.

Slovenci smo gobarski narod

Poznavalka gob Katarina Grabnar Apostolides iz Tržiča, članica treh gobarskih društev (Gorje, Škofja Loka in Ljubljana), ki je pred kratkim v sodelovanju s pisateljico Ano Schnabl napisala knjigo Zadnja vijoličasta bledivka, v kateri razkriva svojo osebno zgodbo o ljubezni do narave, ki ji je pomagala ubežati odvisnosti, je podala še nekaj koristnih napotkov pri nabiranju gob. »Slovenci smo izredno gobarski narod, povprečen slovenski gobar pozna veliko več gob kot gobar v tujini,« je prepričana.

Opozorila je na prepoved nabiranja gob, ki so uvrščene na Rdeči seznam gliv Sloveniji, na katerem je 111 vrst, od tega 41 vrst zavarovanih. »To so gobe, ki jih ne smemo nabirati, ker so zelo redke in jih moramo z vso skrbnostjo varovati,« je poudarila. Ob tem ocenjuje, da je inšpektorskega nadzora in samih inšpektorjev premalo. »Poleg tega se zdi, da ne poznajo dovolj dobro, katere gobe so zavarovane in na rdečem seznamu. Običajno se inšpektorji ozirajo le po količini in ne preverjajo, ali so nabiralci iz narave odvzeli gobe, ki jih ne bi smeli,« je dodala.

Smrtno strupenih le nekaj vrst

Nabiralcem svetuje, da gobe nosijo v košari, in ne v vrečki, saj tako lahko pomagajo pri njihovem razmnoževanju. »V plastičnih vrečkah se gobe potijo, zato se lahko pojavijo bakterije ali plesni, kar povzroči gnitje in privede do tega, da tudi uporabne gobe postanejo strupene.« Nabirajmo le mlade in zrele primerke, pravi Katarina Grabnar Apostolides, ob tem pa odsvetuje nabiranje na onesnaženih območjih, saj gobe hiperakumulirajo težke kovine. »Take gobe pa so, četudi spadajo med uporabne gobe, izredno strupene in škodljive ter povzročijo kronična obolenja.«

V primeru zastrupitve, poudarja sogovornica, skušajmo zaužiti gobo izbruhati, popiti čim več vode in nemudoma poiskati zdravniško pomoč. »Nikakor pa tedaj ne pijmo mleka, alkohola in sladkih pijač, saj pospešujejo prenos strupa po krvi. Večina gob sicer ni smrtno strupenih, takih je nekaj več kot trideset,« je še dejala.

Odklop, sprostitev in smisel življenja

Rekreacija je ključnega pomena za ohranjanje zdravja in dobro počutje. Zanimalo nas je, kaj predstavlja našim sogovornikom.

Nina Plaznik, Jezersko

Zame je rekreacija predvsem sproščanje. Največkrat grem na sprehod ali pa v hribe, je pa že to, da sem mama, neke vrste vsakodnevna rekreacija. Najraje grem sama, brez družbe, da se res lahko odklopim, ampak zadnje čase pa tudi velikokrat z otroki. Seveda pa so sprehodi najlepši, ko sije sonce.

Valentina Videčnik, Lovrenc na Pohorju

Zame je rekreacija odklop od vsakdana, sprostitev. Če je le možno, se rekreiram vsak dan. Ukvarjam se s trail tekom in najraje zahajam v hribe, tudi visokogorje, če je le mogoče. Za trail tek pa me je navdušil moj ati, šport imamo v družini.

Matic Logar, Britof

Zame je rekreacija zelo pomembna, tudi zato, ker imam doma haskija, ki potrebuje veliko gibanja. Zagotovo narediva deset kilometrov na dan, drugače pa rad tudi tečem in igrat tenis. Že od malega je tako, saj sem treniral nogomet. Ne predstavljam si življenja brez rekreacije.

Tomi Jakša, Velike Lašče

Rekreacija je nekaj, kar me dvigne. Odkar so mi amputirali nogo, je to način, ki mi daje svobodo. Poskušam biti kar se da aktiven, tečem, kolesarim, tekmujem pri gasilcih. Sodeloval bom tudi na Ljubljanskem maratonu, sicer na deset kilometrov, ampak vseeno. To bo moj prvi maraton in mislim, da bo to kar konkreten izziv.

Kristjan Karničar, Jezersko

Treniram odbojko in rekreacija je zame smisel življenja. Večinoma imam treninge vsak dan, je pa naša družina že od nekdaj zelo športna in rekreacija mi res predstavlja neko stalnico v življenju. Drugače pa tudi plezam, planinarim, smučam in se nasploh lotim kateregakoli športa. N. T.

/ Foto: Tina Dokl

Bojan Arzenšek iz Gobarskega društva Kranj / Foto: Maša Likosar

vremenska napoved

Danes bo delno jasno z občasno povečano oblačnostjo. Pihal bo šibak jugovzhodni veter. Jutri in v četrtek bo pretežno jasno, zjutraj bo po nekaterih dolinah megla.

TOREK

9/23 °C

SREDA

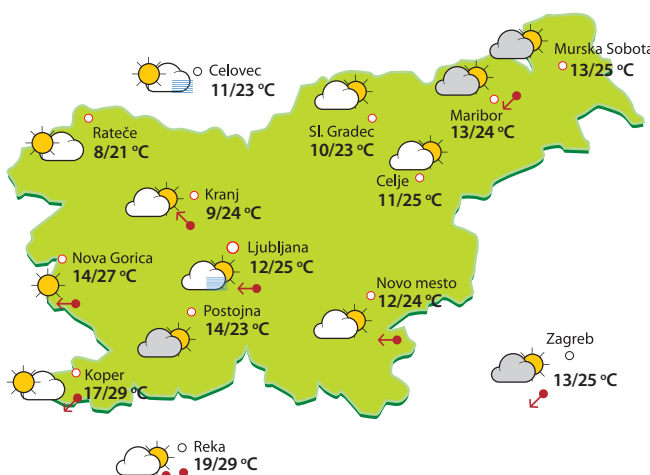
8/24 °C

ČETRTEK

7/24 °C

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

NA GLAS

aforizem

Sosed je napravil ekspresni zeleni prehod. S 30 let starega dizla direkt na najnovejši električni invalidski voziček.

Milan Fridauer - Fredi